

C. 452

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BIBLIOTECA POPORALĂ
A „ASOCIAȚIUNII”

An. VI.

Nr. 46.

Calendarul

 Asociației

pe anul comun 1917.

Întocmit de Nicolae Iosif.

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBIU
Nr. 2492-1945

Prețul 60 bani.

 Răspândiți

Calendarul Asociațiunii pe anul 1917,

care se află de vânzare la **Biroul Asociațiunii,**
strada Șaguna Nr. 6 în Sibiu (Nagyszeben) și
la toate librăriile românești.

Vanzătorilor li se dă rabat.

C. 452.

Calendarul Asociațiunii

pe anul comun

1917.

Anul VI.

Sibiu. — Editura Asociațiunii.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Cronologia anului 1917.

Dela facerea lumii după Suidas (6000 a. Chr.) . . .	7917 ani
„ „ „ „ cei 70 traduc. ai bibliei. . .	7648 „
„ „ „ „ era bizantină (5508 a. Chr.) . . .	7425 „
Dela facerea lumii după periodul Iulian (1 Ian. 4714 a. Chr.)	6620 „
Dela întemeierea Romei (24 Aprilie 743 a. Chr.) . . .	2667 „
„ nașterea Domnului nostru Isus Christos . . .	1917 „
„ moartea Domnului nostru Isus Christos . . .	1884 „
„ risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 79 d. Christos)	1838 „
„ descălecarea Romanilor în Dacia sub Traian (105 d. Christos)	1812 „
„ zidirea Constantinopolei (330 d. Chr.) . . .	1587 „
„ așezarea clopotelor în bisericile creștine . . .	1517 „
„ căderea împărăției romane apusene (476 d. Chr.)	1441 „
„ venirea Ungurilor în Europa (896 d. Chr.) . .	1021 „
„ întemeierea Țării ungurești (1000 d. Chr.) . .	917 „
„ desbinarea bisericilor (răsăriteană și apuseană)	964 „
„ întemeierea Țării românești	827 „
„ începutul domniei casei Habsburgice în Austria	644 „
„ descălecarea lui Dragoș-Vodă în Moldova . .	575 „
„ moartea lui Mihai Viteazul	516 „
„ iscodirea prafului de pușcă prin B. Schwarz .	567 „
„ facerea hârtiei (1373 d. Chr.)	544 „
„ iscodirea tiparului (1440 d. Chr.)	477 „
„ descoperirea Americii (11 Octomvrie 1492) .	425 „
„ reformația lui Luther (1517 d. Chr.)	400 „
„ tipărirea celei dintâiu cărți românești . . .	347 „
„ îndreptarea calendarului Iulian prin papa Grigorie XIII. (1583)	335 „
„ începerea sădirii tăbacului în Europa (1591) .	326 „
„ unirea Românilor cu biserica Romei	217 „
„ iscodirea trenului cu aburi	153 „
„ descoperirea electricității	127 „

Dela nașterea M. Sale Împ. Francisc Iosif I. (1830) .	87 ani
„ iscodirea telegrafului	72 „
„ unirea Principatelor române (Muntenia și Moldova)	57 „
„ încoronarea primului rege al României . . .	35 „
„ iscodirea fonografului și telefonului	29 „
„ iscodirea mașinei de sburat	8 „
„ începerea războiului european	3 „

Anotimpurile :

Primăvara se începe în 8/21 Martie.

Vara se începe în 9/22 Iunie.

Toamna se începe în 10/23 Septemvrie.

Iarna se începe în 9/22 Decemvrie.

Planeta anului 1917.

Regentul sau stăpânitorul anului este **Iupiter**, cel mai puternic trabant (însoțitor) al soarelui nostru. El e de 5 ori mai departe dela soare, decât pământul. Să învâрте în 10 ore în jurul osiei sale. Are 8 luni, cu cari împreună își face calea în jurul soarelui cam în 12 ani. După semne se presupune, că Iupiter e învâlit în aier ca pământul nostru.

Posturile.

1. Mercurile și Vinerile de peste an. — 2. Ajunul Botezului Domnului în 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 13 Februarie până în 1 Aprilie. — 4. Postul Sf. Petru și Pavel din 29 Maiu până în 28 Iunie. — 5. Postul Sf. Mării din 1 până 14 August. — 6. Tăierea capului Sf. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septemvrie. — 8. Postul Crăciunului din 15 Noemvrie până în 24 Decemvrie.

Deslegarea posturilor.

1. Mercuri și Vineri în săptămâna brânzii. — 2. Mercuri și Vineri în săptămâna luminată. — 3. Mercuri și Vineri în săptămâna după Rusalii. — 4. Mercuri și Vineri după Crăciun până la Botezul Domnului.

Umblarea vremii.

După calendarul de 140 ani.

- Ianuarie.** 1—4 senin, vânt și ger, 5 zăpadă, 6—8 ger, 9—18 cald, 19 vânt, 20—22 moimă și vânt, 23—28 ger mare, 29—31 moale.
- Februarie.** 1—2 moină, 3—4 viscol, 5—6 senin și vânt, 7—9 ploaie, 10—14 bine, 15—18 vânt și nor, 19 zăpadă 20—27 schimbăcios, vânt și zăpadă, 28 cald.
- Martie.** 1—4 bine, 5—6 nor, 7—8 zăpadă, 9—11 bine, 12—13 zăpadă, 14—16 ploaie, 17—19 nor, 20—23 ploaie, 24—30 bine, 31 ploaie.
- Aprilie.** 1—3 ploaie, 4 nor, 5—6 ploaie și zăpadă, 7—10 ceață și frig, 11—14 bine și ploaie, 15—18 bine, 19 vânt rece, 20—21 zăpadă, 22 bine, 23—25 ploaie cu zăpadă, 26—28 bine, 29 ploaie, 30 bine.
- Maiu.** 1—3 bine, 4—5 ploaie, 6—12 bine, 13—15 ploaie, 16—20 bine, 21—27 amestecat 28 ploaie, 29 31 amestecat.
- Iunie.** 1—5 ploaie, 6—12 cald și bine, 13—15 ploaie și vânt rece, 16 19 bine, 20 ploaie cu grindină, 22—24 senin, 25—30 amestecat.
- Iulie.** 1—3 bine, 4—9 ploaie și vânt, 7—11 bine, 12 ploaie mare, 13—15 bine, 16 17 ploaie, 18—24 amestecat, 25—29 bine, 30 ploaie, 31 bine.
- August.** 1 bine, 2—9 ploaie, 10 bine, 11—18 ploaie, 19 bine, 20—21 ploaie, 22—23 bine, 24—25 ploaie, 26—31 bine.
- Septembrie.** 1—3 ploaie, 4 bine, 5—6 ploaie, 7—8 bine, 9—11 ploaie, 12—13 nor, 14—15 senin, 16 ploaie, 17—19 bine, 20—21 ploaie și brumă, 22—30 bine.
- Octombrie.** 1 bine, 2 nor, 3—6 bine, 7 ploaie, 8—11 bine 12—17 amestecat, 18—26 bine, 27 ploaie și zăpadă, 28—31 bine.
- Noembrie.** 1 nor și ploaie, 2 bine, 3 zăpadă, 4—5 bine 6 ceață, 7—12 nor și frig, 13—17 vânt și zăpadă, 18 ger, 19—27 amestecat, 28—30 bine.
- Decembrie.** 1—5 bine, 6 zăpadă, 7—17 ger, 18 nor, 19—20 moină, 21—23 frig și zăpadă, 24—29 ger, 30—31 moale.

Semne de timp.

Ianuarie cald nu e semn de an mănos. Ianuarie uscat și geros aduce Faur cu nea. Negura din Ianuarie aduce Faur umed. Când se trag norii spre miazăzi, urmează frig, iar când se duc spre miazănoapte. — căldură. Cum a fost timpul la Sf. Grigorie așa va fi tot anul.

Faur alb întărește sămănăturile. Când nu îngheață în Faur, e semn de an mănos. Vânturile de miazănoapte prevestesc an mănos. Negura de apus arată ger.

Martie răcoros, umple celarul și podul din gros. Neaua din Martie împuținează vinul. Dacă Martie-i cu rouă, — după Paști mult ploauă.

Prier frumos, Maiu viforos. Prier umed aduce binecuvântare. Negura din Aprilie, la răsărit și miazăzi, e semn bun. De tună în Aprilie nu te mai teme de ger. Prier frumos, vară furtunoasă. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Maiu răcoros, cireșar ploios. Ploaia din Maiu, umple carul de mălaiu. Roua de seara și răcoarea din Maiu aduc fân și vin mult. Ploaia caldă din Maiu e binecuvântare. Roiul din Maiu prețuește un car de mălaiu.

Iunie mai uscat decât umed, umple buțile cu vin bun. Iunie umed și rece strică întreg anul. Călătoria furnicilor vestesc timp bun. Omidele multe sunt semne de vin și grâu mult. Săritul peștilor vestește furtună.

Iulie călduros, însemnează an mănos. Dacă păianjenul își rupe pânza în două, va plouă. Dacă luna plină are curte la miazăzi și răsărit, urmează timp senin statornic. Mușinoaiile de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.

August ploios, face vinul apăsător. Negura de pe livezi și râuri, de se arată după apunerea soarelui, înamnă timp bun statornic. Vânturile de miazănoapte aduc timp statornic. Când sunt alune multe, însemnează iarnă grea pe viitor.

Septemvrie cu tunete, vestește zăpadă multă în Faur și an mănós. Toamnă caldă, iarnă lungă. Dacă cade ghindă înainte de S.-Mihaiu, iarna se pune curând. Răpciune caldă. Brumărel rece și umed.

Brumărel și Mărțișor sunt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor. Gerul și frigul din Octomvrie îmblânzesc pe lanuri și Faur. Lumina de miazănoapte aduce curând ger mare. Când arborii țin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea, și la anul vor fi multe omide.

Brumar de va fi la început ploios, săptămâna Crăciunului va fi geroasă. Neaua multă de pe pomi însamnă muguri pușini de cu primăvară. Șoarecii de câmp, de se mai arată, iarna e departe.

Decemvrie la început de va fi geros, tot așa va fi zece săptămâni. Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din Decemvrie vestește grâu mult. Crăciun negru. Paști albe. După o iarnă grea urmează an mănós.

Cum va fi anul?

Primăvara, va fi mai mult ploioasă, la sfârșitul lui Aprilie zăpadă, apoi timp plăcut, către sfârșit ploi cu grindină.

Vara, la început va fi răcoroasă și ploioasă, iar către sfârșit timp călduros și uscat.

Toamna, va fi timp amestecat cu ploaie, mai mult rece decât cald.

Iarna, geroasă, cu zăpadă multă, vânturi cu zăpadă, pe la mijloc, iar către sfârșit timpul va fi domol.

În anul 1917 va fi multă roadă la orz, mazăre, in, și cânepă. Poame vor fi multe, iar recolta vinului mijlocie. Sămănturile să se facă mai de vreme.

Intunecimi.

În anul 1917 vor fi 4 întunecimi de soare și 3 întunecimi de lună.

1. Intunecime totală de lună în 8 Ianuarie nou. La noi se vede numai în parte. Se începe la 6 oare 59 minute a. m. și durează până la 10 oare 30 minute a. m.

2. Intunecime parțială de soare în 23 Ianuarie nou. La noi se vede numai în parte. Se începe la 6 oare și 43 minute a. m. și durează până la 10 oare și 13 minute.

3. Intunecime parțială de soare în 19 Iunie nou, La noi nu se vede.

4. Intunecime totală de lună în 4 Iulie nou. Se vede și la noi. Se începe la 8 oare 52 minute seara și durează până în 5 Iulie la 12 oare 25 minute noaptea. Se vede în Asia, Australia, Africa și Europa.

5. Intunecime parțială de soare în 19 Iulie nou. La noi nu se vede.

6. Intunecime inelară de soare în 14 Decembrie nou. La noi nu se vede.

7. Intunecime totală de lună în 28 Decembrie nou. La noi nu se vede.

Insemnare. S. însemnează Sfânt; SS. Sfinți; P. sau Păr. Părinte; C. Cuvios; M. Mucenic—Mucenița—Mucenici; A. sau Ap. Apostol; Arh. Arhiepiscop; Ep. Episcop; Pr. Proroc.

Lună nouă ☾	Lună plină ☽
Pătrarul întâiu ☾	Pătrarul de pe urmă . . . ☽

răs. însemnează răsare; ap. apune; o. ore; m. minute.

Sărbătorile cele însemnate cu (†) sunt sărbători împărătești, iară cele cu † sunt sărbători bisericesti.

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Duminica 31 în. Botezului, ev. dela Marcu, st. 1, gl. 6, v. 9.		
Dum.	1 (†) T împr., S. V.	14 Felix
Luni	2 P. Silvestru	15 Maur.
Marți	3 Pr. Malachia ☩	16 Marcelin
Merc.	4 Sin. celor 70 Ap.	17 Antonie
Joi	5 Teopemt, Teona	18 Prisca
Vineri	6 (†) Botez Dnului	19 Sara
Sâmb.	7 (†) S. Ioan Botez	20 Fab., Seb.

Dum. 32 după Botez. ev. dela Mateiu, st. 4, gl. 7, v. 10.

Dum.	8 C. George	21 Agnes
Luni	9 M. Polieuct	22 Vincentie
Marți	10 P. Grigorie ☩	23 Log. Mar.
Merc.	11 C. Teodosie	24 Timoteiu
Joi	12 M. Tațiana	25 Pavel
Vineri	13 M. Ermil	26 Policarp
Sâmb.	14 Păr. din Sinai	27 Ioan

Dum. 33 d. Rus. a lui Zachelo, ev. Luca, c. 19, gl. 8, v. 11.

Dum.	15 C. Pavel Teol.	28 Carol
Luni	16 Lanț. Ap. Petru	29 Francisc
Marți	17 † C. Antonie ☩	30 Martina
Merc.	18 P. Atan. și Chiril	31 Petru Nol.
Joi	19 C. Macarie	1 Febr. Ign.
Vineri	20 † C. Eutimie	2 (†) Int. Dlui
Sâmb.	21 C. Maxim	3 Blasiu

Dum. Vam. și Far., ev. Luca, c. 18, gl. 1, v. 1.

Dum.	22 Ap. Timoteiu	4 Veronica
Luni	23 M. Clement	5 Agața
Marți	24 C. Xenia	6 Dorotea
Merc.	25 † P. Grig. Teol. ☩	7 Romuald
Joi	26 C. Xenofont	8 Ioan
Vineri	27 † Ioan Hrisost.	9 Apolonia
Sâmb.	28 P. Efrem Sirul	10 Scolastica

Dum. Fiului răătăcit, ev. Luca, c. 15, gl. 2, v. 2

Dum.	29 M. Ignatie	11 Desideriu
Luni	30 (†) Vas. Gr. Ioan	12 Eulalia
Marți	13 Chir și Ioan	13 Catarina

Soarele

1. răs. 8 o. 01 m.
ap. 4 „ 11 „
10. răs. 7 „ 59 „
ap. 4 „ 20 „
20. răs. 7 „ 52 „
ap. 4 „ 34 „

Lund noud în 10 Ian.
8 o. 40 m. dimin.

Sfaturî economice.

Cară și împrăștie gunoiul. Drege uneltele și mașinile că acum ai timp. Adună cuiburile de omide de pe pomi. Îngrijește-te de semințe bune pentru sămănăturile de primăvară. Pregătește coșurile pentru răsașnițe. Trage vinul și alege poamele și legumele putrede.

Curăță pomii de mușchi și crengi uscate. Gunoește viile și fânațele.

Numără săptămânile până la sfântul Gheorghe și vezi cum stai cu fânul. Dă sare la vite mai des și pe timp frumos, la amiază, le scoate afară. Adapă vitele cu apă do-moală. Adună zăpada în jurul pomilor și închee-ți socotilele pe anul trecut.

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Februarie

are 28 zile

Faur

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Merc.	1 M. Trifon	4 Valentin
Joi	2 (†) Intîmp. Dului ☩	15 Faust
Vineri	3 Drept. Simeon	16 Iuliana
Sâmb.	4 P. Isidor	17 Constant.

Dum. lăs. de carne, ev. Mateiu, c. 25, gl. 3, v. 3

Dnm.	5 M. Agatia	18 Flavian
Luni	6 P. Vucol ep.	19 Conrad
Marți	7 P. Partenie	20 Elenteriu
Merc.	8 Teodor Strat. ☩	21 Eleonora
Joi	9 M. Nichifor	22 Petru C.
Vineri	10 M. Haralampie	23 Romana
Sâmb.	11 M. Vlasie	24 Schalttag

Dum. lăs. de brînză, ev. Mat. c. 6, gl. 4, v. 4

Dum.	12 P. Meletie	25 Mat Ap.
Luni	13 P. Martinian	26 Walburga
Marți	14 P. Axentie	27 Alexandr.
Merc.	15 Ap. Onisim ☩	28 Leander
Joi	16 M. Pamfilie	1 Mart. Alb.
Vineri	17 M. Teod. Tiron	2 Simpliciu
Sâmb.	18 P. Leon papa	3 Cunigun.

Dum. 1. în post, ev. Ioan, c. 1, gl. 5, v. 5

Dum.	19 Ap. Archip	4 Casimir
Luni	20 P. Leon ep.	5 Eusebie
Marți	21 P. Timoteiu	6 Frideric
Merc.	22 M. din Evgenia	7 Ap. Toma
Joi	23 M. Policarp ☩	8 Ascherm.
Vineri	24 †Afl. c. S. Ioan B.	9 Francisca
Sâmb.	25 P. Tarasie	10 40 Martiri

Dum. 2. în post, ev. Marcu c. 2, gl. 6, v. 6

Dum.	26 P. Porfirie	11 Heraclie
Luni	27 P. Procopie	12 Grigorie
Marți	28 P. Vasilie	13 Rosina

Soarele

1. răs.	7 o. 16 m.
ap.	5 „ 14 „
10. răs.	7 „ 24 „
ap.	5 „ 10 „
20. răs.	7 „ 06 „
ap.	5 „ 27 „

Lună nouă în 8 Februarie 7 o. 09 m. s.

Sfaturile economice.

Vântură și curăță sămânțele de sămănat. Curăță livezile de mușinoaie, pietri și măracini și le sămănă cu flori de fân.

Destupă șanțurile și brezdele ca să se poată scurge apa. Taie mlădițele pentru altoit, și le păstrează în pivniță acoperite cu năsip.

Ară pământurile pentru ovăs, orz și mazărice. Taie sălciile și acășii. Retează gardurile vii și curăță altoii de ramurile de prisos. Sămănă legumi în răsadnițe calde. Dă vitelor nutreț mai bun și le ferește de apă prea rece. Îngrijește de coșnițe pentru roi.

Mărește urdinișul coșnițelor, ca albinele să-și facă sبورul de curățire.

Martie

are 31 zile

Germăna

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Merc.	1 M. Eudochia	14 Matilda
Joi	2 M. Teodot	15 Longin
Vineri	3 M. Eutropie ☿	16 Heribert
Sâmb.	4 C. Gerasim	17 Gertrud

Dum. 3. în post, ev. Marcu c. 8, gl. 7, v. 7

Dum	5 M. Conon	18 Cyrillus
Luni	6 SS. 42 Martiri	19 Iosif Log.
Martți	7 M. d. Cherson	20 Nichita
Merc.	8 P. Teofilact	21 Benedict
Joi	9 (+) SS. 40 Martiri	22 Rafael
Vineri	10 M. Codrat ☾	23 Victoria
Sâmb.	11 P. Sofronie	24 Gavriil

Dum. 4. în post, ev. Marcu c. 9, gl. 8, v. 8

Dum.	12 C. Teofan	25 (+) Bunav.
Luni	13 P. Nichifor	26 Emanuil
Martți	14 C. Benedict	27 Rupert
Merc.	15 M. Agap	28 Guntram
Joi	16 M. Sabin	29 Eustasiu
Vineri	17 C. Alexie ☽	30 Quirinus
Sâmb.	18 P. Ciril	31 Amos

Dum. 5. în post, ev. Marcu c. 10, gl. 1, v. 9

Dum.	19 M. Hris. și Dar.	1 April D. Flor.
Luni	20 PP. u. în Sava	2 Francisc
Martți	21 C. Iacob	3 Richard
Merc.	22 M. Vasilie	4 Ambrosie
Joi	23 C. Nicon	5 Joia Pașt.
Vineri	24 C. Zaharie	6 Vin. Pat.
Sâmb.	25 (+) Bunavest ☉	7 Herman

Dumineca 6 a Floriilor, ev. Ioan c. 12.

Dum.	26 (+) Floriile	8 (+) S. Paști
Luni	27 C. Matrona	9 (+) L. Pașt
Martți	28 C. Marcu	10 Daniil
Merc.	29 C. Ioan Leștv.	11 Leo Papa
Joi	30 C. par. Ioan	12 Julius
Vineri	31 (+) Vin. Patim.	13 Justin

Soarele

1. răs. 6 o. 46
ap. 5 „ 44
10. răs. 6 „ 28
ap. 5 „ 58
20. răs. 6 „ 06
ap. 6 „ 14

Lună nouă, 10 M
5 o. 05 m. dim

Staturile economice
Desgroapă și
viile, cercuește
sapă viile. In
tămâna a 9-a du

Crăciun samân
grâu de primăv
apoi orz, ovăs,
zâre, mazărice
lucernă. Greble
locurile cu lucr
și trifoiu. Curăț
grapă fânațele. C
rătă pomii de
cături și omide

Altoește cireșii,
șinii și prunii, s
în crengile tine

ale coroanei, ia
merii și perii,
aproape de pământ
Sapă și samână
gumi. Pune gă
și găște să clo
cească. Uplete v

nurile în fiecare
lună și curățã b
țile de mucegai

Ferește-te de-a fa
datorii; dacă ești
lit să faci, ia bani în
prumut numai de
bânci românești

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Sâmb.	1 Maria egipt. ☩	14 Tiburtiu
Dumineca Paștilor, ev. Invierii.		
Dum.	2 (†) Sf. Paști	15 Anastasie
Luni	3 (†) Lun. Paștilor	16 Drogo
Marți	4 (†) C. P. Iosif	17 Anicetus
Merc.	5 M. Claudie	18 Apoloniu
Joi	6 C. P. Eutichie	19 Ermma
Vineri	7 C. P. George	20 Joia verde
Sâmb.	8 S. A. Irodion ☩	21 Adolf
Dumineca Tomii, ev. Ioan c. 20, gl. 1, v. 1		
Dum.	9 M. Eupsihie	22 Sot. și Ca.
Luni	10 S. M. Terentie	23 Adalberg
Marți	11 S. M. Antipa	24 Georg
Merc.	12 C. P. Vasile	25 Marcu
Joi	13 M. Artimon	26 Cletus
Vineri	14 Păr. Mart. Papa	27 Peregrin
Sâmb.	15 S. M. Aristarch	28 Vitalis
Dum. Mironosiț., ev. Marcu c. 15, gl. 2, v. 4		
Dum.	16 M. Agapia ☩	29 Petru
Luni	17 M. Sim. Persul	30 Catarina
Marți	18 C. P. Ioan	1 Maiu Fil.
Merc.	19 C. Ioan d. peș.	2 Atanasiu
Joi	20 C. Teodor T.	3 † Afl. Cr.
Vineri	21 M. Ianuarie	4 Florian
Sâmb.	22 C. Teodor S.	5 Pius
Dum. Slăbănogului, ev. Ioan c. 5, gl. 3, v. 5		
Dum.	23 (†) M. George	6 Ioan P.
Luni	24 M. Sava Strat. ☩	7 Stanislau
Marți	25 Ap. Ev. Marcu	8 Mihail
Merc.	26 M. Vasile	9 Gr. Naz.
Joi	27 M. Simeon	10 Isidor
Vineri	28 Ap. Iason	11 Adolf
Sâmb.	29 9 M. din Chizic	12 Pancraț
Dum. Samarinenței, ev. Ioan c. 4, gl. 4, v 7.		
Dum.	30 Ap. Iacob	13 Servațiu

Soarele

1. răs.	5 o.	40 m.
ap.	6 „	33 „
10. răs.	5 „	20 „
ap.	6 „	47 „
20. răs.	5 „	— „
ap.	7 „	03 „

Lună nouă, 8 Apr.
3 o. 01 m. dim.

Statutul economic.

Gată cu săpatul și plivește legumile din grădină. Sa-mână cucuruz, in, linte, fasole și cartofi. Grăbește cu altoirea pădureților. Isprăvește cu lucrările viiei. Trage vinurile a doua oară.

Udă legumile și pomișorii, cu apă domoală. Scutește mieii de răceală și de pășune umedă. Intoarce grâul și în potriua gărgărițelor pune lână nespălată pe lângă coșuri.

Grâul încins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și la 14 zile cerne-l. Gată cu săpatul viilor.

Asigură-te în contra focului și asupra vieții la Banca generală de asigurare din Sibiu.

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Luni	1 Pr. Ieremia ☩	14 Bonifaciu
Marti	2 P. Atanasie	15 Sofia
Merc.	3 M. Timoteiu	16 Isidor
Joi	4 M. Pelagia	17 (†) In Dlui
Vineri	5 M. Irina	18 Venantius
Samb.	6 Dreptul Iov	19 Celestin

Dum. Orbului, ev. Ioan c. 9, gl. 5, v. 8

Dum.	7 M. Acachie	20 Bernardin
Luni	8 † Ap. și Ev. I. ☩	21 Felix
Marti	9 Pr. Isaia	22 Iulia
Merc.	10 Ap. Simeon Zil.	23 Desideriu
Joi	11 (†) Inălț. Dlui	24 Ioana
Vineri	12 P. Epifanie Ep.	25 Urban
Samb.	13 M. Gliceria	26 Beda

Dum. SS. Părinți, ev. Ioan c. 17, gl. 6, v. 10

Dum.	14 M. Isidor	27 D. Rusal.
Luni	15 C.P. Pachom.	28 L. Rusal.
Marti	16 P. Teodor ☩	29 Maximin
Merc.	17 Ap. Andronic	30 Ferdinand
Joi	18 M. Petru	31 Angela
Vineri	19 C. M. Patriachie	1 Iunie Inv.
Samb.	20 M. Talaleu	2 Erasmus

Duminea Rusaliilor, ev. Ioan c. 7, st. 37.

Dum.	21 Rusal, Const E.	3 Clotilda
Luni	22 Lunia Rusaliilor	4 Quirinus
Marti	23 C. Mihail ☩	5 Bonifaciu
Merc.	24 P. Simeon	6 Norbert
Joi	25 A 3-a afl. c. I. Bot.	7 Lucreția
Vineri	26 S. Ap. Carp	8 Medard.
Samb.	27 M. Terapont	9 Primus

Dum. 1. d. Rus. a tut. SS., Mat. c. 10, gl. 8, v. 1

Dum	28 P. Nichita	10 Margareta
Luni	29 C. M. Teodosia	11 Froul. B.
Marti	30 P. M. Isachie ☩	12 Iohan F.
Merc.	31 Ap. Ermil	13 Antonie

Soarele

- 1. răs. 4 o. 39 m.
- ap. 7 „ 20 „
- 10. răs. 4 „ 24 „
- ap. 7 „ 34 „
- 20. răs. 4 „ 10 „
- ap. 7 „ 48 „

Lună nouă, 8 Maiu
1 o. 47 m. dimin.

Statori economice.

Asigură bucatele împotriva grindinei. Udă altoii, slăbește legăturile la cei prinși și ungeranele cu ceară de altoit. Sădește răsăturile pe timp ploios. Samănă, crastaveți, ridichi și fasole. Sapă cucuruzul când e în patru frunze.

Cosește lucerna înainte de înflorire, dar să nu o tai prea de jos. Svânt-o mai întâiu și apoi amestecată cu paie mărunte dă-o vitelor. Sădește flori. Grijește de roii albinelor. Stropește viile împotriva peronosporei, (părliturii).

Inscrite-te ca membru ajutător la Asociațiune, cu 2 cor ca să capeți 10 cărți și un calendar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Joi	1 M. Iustin	14 Antonia
Vineri	2 S. P. Nichifor	15 Vitus
Sâmb.	3 S. M. Lucian	16 Beno
Dum. 2. după Rus., ev. Mat., c. 4, gl. 1, v. 2		
Dum.	4 S. P. Mitrofan	17 Adolf
Luni	5 M. Doroteiu	18 Gervasiu
Mărți	6 C. Visar. și Il. ☉	19 Iuliana
Merc.	7 M. Teodot	20 Silveriu
Joi	8 M. Teodor Strat.	21 (†) Joia v
Vineri	9 P. Ciril	22 Paulin
Sâmb.	10 M. Timotei	23 Edeltrud
Dum. 3. după Rus., ev. Mat., c. 6, gl. 2, v. 3		
Dum.	11 Ap. Vart. și Varn.	24 Ioan Bot.
Luni	12 P. Onufrie	25 Prosper
Mărți	13 M. Achilina	26 Ioan și P.
Merc.	14 Pr. Eliseu ☾	27 Ladislau
Joi	15 Pr. Amos	28 Leo II.
Vineri	16 P. Tihon	29 (†) Pet. P.
Sâmb.	17 M. Manuil	30 Paul
Dum. 4. după Rus., ev. Mat., c. 8, gl. 3, v. 4		
Dum.	18 M. Leontie	1 Iul. Teod.
Luni	19 A. Iuda, fr. Dlui	2 Cerc. Mar.
Mărți	20 M. Metodie	3 Heliodor
Merc.	21 M. Iulian ☉	4 Udalric
Joi	22 M. Eusebiu	5 Dometie
Vineri	23 M. Agripina	6 Isaia
Sâmb.	24 (†) N. S. Ioan B.	7 Vilibald
Dum. 5. după Rus., ev. Mat., c. 8, gl. 4, v. 5		
Dum.	25 M. Fevronia	8 Cilian
Luni	26 C. David	9 Anatolia
Mărți	27 P. Samson	10 Amalia
Merc.	28 Chir. și Ioan ☽	11 Pius
Joi	29 (†) Ap. Pet. Pav.	12 Enric
Vineri	30 Sinod. SS. Ap.	13 Margareta

Soarele

1. răs. 3 o. 58 m.
ap. 8 „ 02 „
10. răs. 3 „ 53 „
ap. 8 „ 10 „
20. răs. 3 „ 52 „
ap. 8 „ 15 „

Lună nouă, 6 Iunie

2 o. 02 m. dim.

Sfaturile economice.

Cosește ierburile până sunt înflorite.

Sapă cucuruzul a doua oară. Plivește sau alege lemnele de rod la viie. Sapă și ține în curățenie toate sămănăturile. Umple vinurile și curăță buțile. Buțile goale să le afumi în fiecare lună cu piatră pucioasă. Rânduiește prin șură și prin poduri, că se apropie secerișul.

Nu uită a-ți asigura holdele și alte sămănături împotriva grindinei.

În 9 Iunie se începe vara.

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Sâmb.	1 Cosma și Dam.	14 Bonavent.
Dum. 6. după Rus., ev. Mat., c. 9, gl. 5, v. 6		
Dum.	2 Veștm. Mariei	15 Imp. Ap.
Luni	3 M. Iacint	16 Mariad.B.
Marți	4 P. Andreiu	17 Alexe
Merc.	5 P. Atanasie	18 Frideric
Joi	6 P. Sisoe ☉	19 Aurelia
Vineri	7 P. Toma	20 Ilie Pr.
Sâmb.	8 M. Procopie	21 Praxedis
Dum. 7. după Rus., ev. Mat., c. 9, gl. 6, v. 7		
Dum.	9 M. Pancrație	22 Mar.Mag.
Luni	10 45 Mart. d. Nic.	23 Apolinar
Marți	11 M. Eufemia	24 Cristina
Merc.	12 M. Pr. și Ilarie	25 Iacob A.
Joi	13 † Arh. Gavril	26 Ana
Vineri	14 Ap. Achila ☾	27 Pantelim.
Sâmb.	15 M. Chiril și Iud.	28 Victor
Dum. 8. după Rus., ev. Mat., c. 5, gl. 7, v. 8.		
Dum.	16 M. Atinogeu	29 Marta
Luni	17 M. Marina	30 Avdon
Marți	18 M. Iac. și Emilian	31 Ig. Loiola
Merc.	19 C. Macrina	1 Aug Petri
Joi	20 (†) Proroc Ilie	2 Porțiunc.
Vineri	21 C. Sim. și Ioan ☉	3 Stefan
Sâmb.	22 Maria Magdal.	4 Dominic
Dum. 9. după Rus., ev. Mat., c. 14, gl. 8, v. 9		
Dum.	23 M. Foca	5 Maria
Luni	24 M. Cristina	6 Sch. I. față
Marți	25 † Ad. S. Anei	7 Caietan
Merc.	26 M. Ermolae	8 Chiriac
Joi	27 † M. Pantel. ☿	9 Roman
Vineri	28 Ap. Prohor	10 Laurențiu
Sâmb.	29 M. Calinic	11 Susana
Dum. 10. după Rus., ev. Mat., c. 17, gl. 1, v. 10		
Dum.	30 Ap. Sila și Siluan	12 Clara
Luni	31 D. Eudochim	13 Casian

Soarele

1. răs. 3 o. 56 m.
ap. 8 „ 15 „
10. răs. 4 „ 03 „
ap. 8 „ 03 „
20. răs. 4 „ 14 „
ap. 8 „ 01 „

Lună nouă, 6 Iulie
6 o. 11 m. dim.

Sfaturile economice.

Seceră holdele în pârghă, dacă sunt prea coapte se scutură o mulțime de grăunțe și nici făina nu e spornică. Înainte de a începe secerișul sapă și stropește viile. Grăunțele ce se scutură la cărat, ține-le pentru sămânță.

Proptește pomii prea încărcăți cu poame. Ară miriștea cât mai îngrabă

Asigură heiurile, bucatele și fânul contra focului. Pune un vas cu apă înaintea stupinei.

Nu vinde încă poți bucatele; poți strează-le pe câmpuri mai bune

Insemnări

BCU Cluj / Central University Library Cluj

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Marti	1 † Sc. și S. Mac.	14 Eusebie
Merc.	2 Pr. M. Stefan	15 (†) Ad. M.
Joi	3 C. P. Isachie	16 Rocus
Vineri	4 SS. 7 tin. d. E. ☉	17 Bertram
Sâmb.	5 M. Eusignie	18 Elena

Dum. 11. d. Rus., ev. Mat., c. 18, gl. 2, v. 11

Dum.	6 (†) Sch. la față	19 Ludovic
Luni	7 M. Domeție	20 (†) S St R.
Marti	8 M. Emilian	21 Ioana
Merc.	9 Ap. Matia	22 Timoteiu
Joi	10 M. Laurențiu	23 Filip
Vineri	11 M. Euplu	24 Bartolom.
Sâmb.	12 M. Fot. și An. ☾	25 Ludovic

Dum. 12. d. Rusalii, ev. Mat., c. 19, gl. 3, v. 1

Dum.	13 C. Maxim	26 Zefirin
Luni	14 Pr. Mihaela	27 Iosif
Marti	15 (†) Ad. N. d. Dzeu	28 Augustin
Merc.	16 M. Diomid	29 T. c. Ioan
Joi	17 M. Miron	30 Rosa
Vineri	18 M. Flor. și Lavru	31 Raimund
Sâmb.	19 M. A. Strat. ☉	1 Sept. Eg.

Dum. 13. d. Rusalii, ev. Mat., c. 21, gl. 4, v. 2

Dum.	20 Pr. Samuil	2 Absolon
Luni	21 Ap. Tadeu	3 Mansbet
Marti	22 M. Agatonic	4 Rosalia
Merc.	23 M. Lup și Ir.	5 Laurenț
Joi	24 M. Eutichie	6 Magno
Vineri	25 Ap. Vartol. și Tit	7 Regina
Sâmb.	26 M. Adrian ☿	8 (†) N. Mar.

Dum. 14. d. Rusalii, Ev. Mat., c. 22, gl. 5, v. 3

Dum.	27 C. Pimen	9 Gorgonie
Luni	28 C. Moise Arapul	10 Nic. Tol.
Marti	29 (†) T. c. S. I. Bot.	11 Protus
Merc.	30 Alex. Ioan, Pav.	12 Macedon.
Joi	31 Brăul Preac.	13 Matern

Soarele

1. răs. 4 o. 30 m.
ap. 7 " 45 "
10. răs. 4 " 43 "
ap. 7 " 30 "
20. răs. 5 " 00 "
ap. 7 " 12 "

Lună nouă, 4 Aug.

7 o. 21 m. seara.

Staturi economice.

Stropește și sapă viile a treia oară. Impreună roi slăbuți și ferește- de albine răpitoare. Strâmtează urdinișul. Ară pentru sămănturile de iarnă și cară gunoiu. Din 15 Iulie și până în 15 Sept. oculează întâiu, cireșii, vișinii, persecii și caișii, apoi prunii merii și perii. Re-tează vârfurile dela vița de viie. Adună sâmburi de poame pentru sămănat. Treeră bucatele și le așază la loc svântat.

În luna viitoare se încep școalele; de ai băieți pregătește-te cu cele de lipsă pe atunci.

În 1 August se începe postul S. Mării.

Septembrie are 30 zile

Răpciune

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Vineri	1 C. Simeon Stâlp.	14 † În. S. Cr.
Sâmb.	2 M. Mamant	15 Sch. M.

Dum. 15 d. Rusalii, Ev. Mat., c. 22, gl. 6, v. 4

Dum.	3 M. Antim ☉	16 Ludmila
Luni	4 M. Vavila	17 Hildegard
Mărți	5 Pr. Zaharia	18 Toma Ap.
Merc.	6 Min. Arh. Mih.	19 Ianuarie
Joi	7 M. Sozont	20 Eustatie
Vineri	8 † Nașt N de Dzeu	21 Mateiu
Sâmb.	9 † Ioachim și Ana	22 Mauriciu

Dum. În. S. Cruci, ev. Ioan, c. 3, gl. 7, v. 5

Dum.	10 M. Minodora	23 Tecla
Luni	11 C. Teodora ☾	24 Rupert
Mărți	12 M. Autonom	25 Cleophas
Merc.	13 M. Corn. Sut.	26 Ciprian
Joi	14 † În. S. Cruci	27 Cosma
Vineri	15 † M. Nichita	28 Venceslav
Sâmb.	16 M. Eufemia	29 Mihail

Dum. 17. d. Rusalii, ev. Marcu, c. 8, gl. 8, v. 6

Dum.	17 M. Sofia ☽	30 Ieronim
Luni	18 C. Eumenie	1 Oct. Rem.
Mărți	19 M. Trofim	2 Leodegar
Merc.	20 M. Eustatie	3 Candid
Joi	21 Ap. Codrat	4 Francisc
Vineri	22 M. Foca	5 Placid
Sâmb.	23 † Z. S. Ioan B.	6 Bruno

Dum. 18. d. Rus., ev. Luca, c. 5, gl. 1, v. 7

Dum.	24 M. Tecla ☽	7 Iustina
Luni	25 C. Eufrosina	8 Brigita
Mărți	26 † Ad. S. Ap. Ioan	9 Dionisie
Merc.	27 M. Calistrat	10 Francisc
Joi	28 P. Hariton	11 Emilian
Vineri	29 P. Chiriac	12 Maximil.
Sâmb.	30 M. Grigorie	13 Coloman

Soarele

1. răs. 5 o. 16 m.
ap. 6 „ 47 „
10. răs. 5 „ 30 „
ap. 6 „ 28 „
20. răs. 5 „ 45 „
ap. 6 „ 06 „
Lună nouă, 3 Sept.
11 o. 27 m. dim.

Statut economic.

Culege poamele iernatice, cu mâna și le alege după soiuri și frumusețe. Sădește răsaduri iernatice. Culege cucuruzul și scoate napii înainte de a fi brumați. Samăn grâul de toamnă și nu fi sgârțit la sămânță. Ia miere dela stupi. Pregătește butile și culele altele vase pentru cules. Ingrijește de lemne pentru iarnă.

În Sept. se începe școalele. Dă-ți drag băieții la școală cumpără-le cărți cele de lipsă, ca să facă spor în învățtură. Cinsteste învățătorii și te interesează de bunăstarea școlii.

În 9/24 Sept. începe toamna.

Insemnări

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Insemnări

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum. 19. d. Rus., ev. 2 Luca, c. 6, gl. 2, v. 8		
Dum.	1 Ap. Anania	14 Calist
Luni	2 M. Ciprian	15 Teresia
Marți	3 M. Dion. Ar. ☉	16 Gal
Merc.	4 M. Ieroteiu	17 Hedwig
Joi	5 M. Haritina	18 Luca
Vineri	6 † Ap. Toma	19 Petru d.A.
Sâmb.	7 M. Serg. și Vach.	20 Vendelin
Dum. 20. d. Rus., ev. 3 dela Luca, gl. 3, v. 9		
Dum.	8 C. Pelagia	21 Ursula
Luni	9 † Ap. Iacob l. Alf.	22 Cordula
Marți	10 M. Eulampiu ☽	23 Ioan C.
Merc.	11 Ap. Filip	24 Rafail
Joi	12 M. Pr. Tarah	25 Hrisant
Vineri	13 M. Carp. și P.	26 Amand
Sâmb.	14 (†) C. Paraschiva	27 Sabina
Dum. 21. d. Rus., ev. 4 dela Luca, gl. 4, v. 10		
Dum.	15 M. Lucian	28 Simeon
Luni	16 M. Longin sut.	29 Narcis
Marți	17 Pr. Osie	30 Claudie
Merc.	18 Ap. și Ev. Luca ☉	31 Wolfgang
Joi	19 Pr. Ioil	1 Nov. T. S.
Vineri	20 M. Artemie	2 Pom. Rep.
Sâmb.	21 C. P. Ilarion	3 Hubert
Dum. 22. d. Rus., ev. 6 dela Luca, gl. 5, v. 11		
Dum.	22 P. Averchie	4 Carol
Luni	23 Ap. Iacob fr. Dlui	5 Emeric
Marți	24 M. Areta ☾	6 Leonhard
Merc.	25 M. Marcian	7 Engelbert
Joi	26 (†) Muc. Dimitrie	8 Gottfried
Vineri	27 M. Nestor	9 Teodor
Sâmb.	28 M. Terenție	10 Andreiu
Dum. 23. d. Rus., ev. 7 dela Luca, gl. 6, v. 1		
Dum.	29 M. Anastasia	11 Martin
Luni	30 M. Zenovie	12 Cunibert
Marți	31 A. Stahie și soții	13 Stanislau

Soarele

1. răs. 6 o. 01 m.
ap. 5 " 41 "
10. răs. 6 " 15 "
ap. 5 " 22 "
20. răs. 6 " 31 "
ap. 5 " 02 "

Lună nouă, 3 Oct.
3 o. 41 m. seara.

Statutul economic.

Scoate cartofii și celelalte legumi și le așază în pivniță pentru iernat. Isprăvește cu culesul poamelor, dar să nu le culegi pe timp ploios. Fă arăturile pentru primăvară.

La cules, alege strugurii cei putrezi la o parte, ca să ai preț bun la vin. Scutește stupii de ploi și ninsoare. Adună tot ce a mai rămas prin grădină și pe câmp. Ingrijește grajdul că se apropie iarna. Samănă sâmburi de poame pădurețe.

Plătește darea statului, comitat și aruncuri comunale, darea de câștig cl. I., și darea (taxa) de scutire dela mi-liție (cătănie).

Noemvrie

are 30 zile

Brumar

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
Merc.	1 Cosma, Dam. ☉	14 Venerant
Joi	2 M. Achindin	15 Leopold
Vineri	3 M. Aicepsima	16 Otmar
Sâmb.	4 C. Ioanichie	17 Grigorie

Dum. 24. d. Rus., ev. 5 dela Luca, gl. 7, v. 2

Dum.	5 M. Galacteon	18 Odo Eg.
Luni	6 P. Pavel	19 Elisaveta
Martți	7 SS. 33 M. d. Mel.	20 Felice
Merc.	8 (†) Arh. M., Gv. ☾	21 Intr.Născ.
Joi	9 M. Onisifor	22 Cecilia
Vineri	10 Ap. Erast și soții	23 Clement
Sâmb.	11 Victor, Mina	24 Ioan

Dum. 25. d. Rus., ev. 8 dela Luca, gl. 8, v. 3

Dum.	12 S. Ioan milost.	25 Catarina
Luni	13 † Ioan G. de aur.	26 Conrad
Martți	14 † Ap. Filip	27 Virgil
Merc.	15 M. Gurie ☉	28 Sosten
Joi	16 † A.E. Mateiu	29 Saturnin
Vineri	17 P. Grigorie	30 AndreiuA.
Sâmb.	18 M. Platon	1 Dec. Elig.

Dum. 26. d. Rus., ev. 9 dela Luca, gl. 1, v. 4

Dum.	19 Pr. Avdie	2 Bibiana
Luni	20 † C. Grig. P. Pr.	3 Fr. Xaver
Martți	21 (†) Intr. in biser.	4 Varvara
Merc.	22 Ap. Filimon	5 Sava
Joi	23 P. Amfilohie ☾	6 Nicolae
Vineri	24 † M. Ecaterina	7 Ambrosie
Sâmb.	25 P. Clement	8 (†) Z. Mar.

Dum. 27. d. Rus., ev. 13 dela Luca, gl. 2, v. 5

Dum.	26 C. Alipie	9 Leocadia
Luni	27 Iacob Persul	10 Iudita
Martți	28 M. Ștefan c. nou	11 Damasch.
Merc.	29 M. Paramon	12 Maxentie
Joi	30 (†) Ap. Andreiu	13 Lucia

Soarele

1. răs. 6 o. 51 m
ap. 4 „ 40
10. răs. 7 „ 06
ap. 4 „ 25
20. răs. 7 „ 22
ap. 4 „ 13

Lună nouă, 1 No
7 o. 28 m. dim.

Statutul economic.

Sapă gropi pe
tru pomișorii ce
voești a-i sădi în
primăvară. În-
groapă viia. Apă
pomii tineri în-
triva epurilor. Sa
locul din jurul p
milor și-l gunoșt
Gunoște viile. C
ține fierberea m
tului, pune pe vra
buții un săculeț
nășip curat. D
lătură din pivni
poamele putrede
alte lucruri cu
miros. Hrănește
stupii slabi și obl
jește coșnițele.

Se apropie iarn
în serile lungi
iarnă e bine să
tești cărți bune,
să-ți aduni cuno
ștințe folositoare

În 15 Noemv
se începe post
Crăciunului.

Insemnări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Insemnări

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Decembrie

are 31 zile

Indrea

Zilele	Calendarul vechiu	Calend. nou
ineri âmb.	1 Pr. Naum ☸ 2 Pr. Avacum	14 Spiridon 15 Celian
Dum. 28. d. Rus., ev. 14 dela Luca, gl. 3, v. 6		
um uni arți erc. oi ineri âmb.	3 Pr. Sofronie 4 † M. Varvara 5 C. Sava cel sfințit 6 (†) P. Nicolae 7 P. Ambrosie 8 C. Patapie ☾ 9 † Zem. Sf. Ana	16 Adelaida 17 Lazar 18 Grațian 19 Nemesie 20 Liberat 21 Toma Ap. 22 Dimitrie
Dum. 29. d. Rus., ev. 10 dela Luca, gl. 4, v. 7		
um. uni arți erc. oi ineri âmb.	10 M. Mina, Erm. 11 C. Daniil stâlp. 12 † P. Spiridon 13 † M. Eustr. și soții 14 M. Tirs și soții 15 M. Eleuterie ☸ 16 Pr. Ager	23 Victoria 24 Adam, Eva 25 (+) N. Dlui 26 (+) Stefan 27 Ioan Ev. 28 Pruncii u. 29 Toma ep.
Dum. 30. d. Rus., St. Str., ev. 11 Luca, gl. 5, v. 8		
um. uni arți erc. oi ineri âmb.	17 Pr. Daniil 18 M. Sebastian 19 M. Bonifaciu 20 M. Ignatie 21 M. Iuliana 22 M. Anastasia 23 SS. 10 M. d. C. ☸	30 David 31 Silvestru 1 Ian 1918 2 N. Iesuf. 3 Genoveva 4 Tit 5 Telesfor
Dum. 31. în. Nașt. Dlui, ev. Mateiu, cap 1, st. 1, gl. 6, v. 9 Cartea neamului lui Isus Christos.		
um. uni arți erc. oi ineri âmb.	24 M. Eugenia 25 (+) Nașt. Dnului 26 (+) S. N. de D-zeu 27 (+) Arh. Stefan 28 SS. 20 mii Mart. 29 Pr. uciși de I. ☸ 30 M. Anisia	6 (+) Epifan. 7 Luzian 8 Severin 9 Iulian 10 Pavel 11 Higiu 12 Ernest
Dum. 32. în. Bot., ev. Mateiu, gl. 7, v. 10		
um.	31 C. Melania	13 Ilarie

Soarele

1. răs. 7 o. 38 m.
ap. 4 „ 04 „
10. răs. 7 „ 49 „
ap. 4 „ 00 „
20. răs. 7 „ 57 „
ap. 4 „ 02 „

Lună nouă, 1 Dec.
10 o. 17 m. seara.

Statutul economice.

Aerisează pivnița din când în când și de miroasă a mucegaiu afumă cu piatră pucioasă. Când e ger mare astupă ferestrele. Ține grajdul în curățenie și să fie călduros. Țasală vitele și le da mâncarea și apa la timp regulat. Apa pentru adăpat să fie domoală. Taie nutreț și macină napi. Opărește pleava și nutrețul tăiat și le amestecă cu napi. Fă scurgeri la apă. Cară gunoiu. Incepe la trasul vinului. Plătește datoriile și încheie socotelile ca să vezi cum stai cu averea. Abonează foi și Biblioteca populară a Asociațiunii.

Domnitorii europeni.

Austro-Ungaria. Împăratul și Regele: *Carol Francis Iosif I.* ca Împărat al Austriei și sub numele de *Carol IV.* ca rege al Ungariei etc. născ. la 17 August 1887, în castelul di Persenbeug. Căsătorit la 1 Octomvrie 1911. S'a suit pe tron în 21 Noemvrie st. n. 1916. — Soție: *Zita*, de Parma-Bourbon născ. în 9 Maiu 1892 în Pianore. — Copii: Francisc Iosif Otto, născ. în 20 Noemvrie 1912 în Reichenau, principe de Coroană și moștenitor de Tron; Arhiducesa Adelaïda, născ. în 3 Ian. 1914; Arhiducele Robert Carol Ludovic, n. în 8 Febr. 1915 și Arhiducele Felix Frideric Augustin, născ. în 31 Maiu 1916. — *Belgia.* Rege: Albert I. — *Britania.* Rege: George V. el este totodată și împăratul Indiei (Azia). — *Bulgaria.* Rege: Ferdinand I. de Coburg, născ. 14/26 Febr. 1861. — *Daneemarca.* Rege: Frederic VIII., născ. la 1843. — *Elveția* republică. Președintele se alege în fiecare an. — *Francia.* Republică. Preșident: Reymond Poincaré, ales în anul 1912. Președintele — capul statului — se alege tot la 7 ani. — *Germania* (Prusia). Împărat-Rege: Wilhelm II., născ. 15/27 Ian. 1859. — *Grecia.* Rege: Constantin I., n. la anul 1868. — *Italia.* Rege: Victor Emanuel III., născ. la 1869. — *Muntenegru.* Rege: Nicolae I. Petroviciu, n. 7 Oct. 1841. — *Norvegia.* Rege: Haakon VII. ales în 1906. — *Olanda.* Regină: Wilhelmina, născ. 19/ Aug. 1880. — *Portugalia.* Republică. Prezid.: Manuel Arriaga ales în 25 Aug. 1911. — *România.* Rege: Ferdinand I. Domnește dela 28 Sept. 1914, n. 12/24 August 1865 ca al doilea fiu al principelui Leopold de Hohenzollern și nepot de frate al regelui Carol I, căsătorit la 11 Ianuarie 1893 cu Maria de Sax Coburg-Gotha, n. 17 Oct. 1875. Copii: Carol, principe moștenitor, Elisaveta, Maria, Nicolae, Ileana și Mircea. — *Rusia.* Împărat (Țar): Nicolae II., n. 6/18 Maiu 1868. — *Sârbia.* Rege: Petru Caragheorghevici, născ. 1846, ales în 1903. — *Spania.* Rege: Alfonso XIII., născ. 5/17 Maiu 1886. — *Suedia.* Rege: Gustav V., născ. 16 Iunie 1858. — *Turcia.* Sultana: Mohamed V., născ. la 3 Noemvrie 1844.

Afaceri cu poșta și telegraful.

1. Scrisori închise.

a) *Loco*:

Până la 20 gr.	10 fil.
Pentru fiecare alte 20 gr. câte	5 „

b) *In Ungaria, Austria, Bosnia-Herțegovina, Germania și Bulgaria:*

Până la 20 gr.	15 fil.
Pentru fiecare alte 20 gr. câte	5 „

c) *Pentru celelalte țări:*

Până la 20 gr.	25 fil.
Pentru fiecare alte 20 gr. câte	15 „

2. Corespondențe.

In Ungaria, Austria, Bosnia-Herțegovina, Germania și Bulgaria:

BCU Cluj *Bulgaria*: university Library Cluj

Pentru corespondențe de ale poștei, simple	8 fil.
Duple, cu răspuns	16 „
Pentru oricare alte corespondențe	10 „
Cu răspuns, duple	20 „

Epistolele și corespondențele mai puțin francate ori nefrancate, primitorul le plătește c'o taxă îndoită.

3. Tipărituri.

Greutate până la 2000 grame.

a) *In interiorul țării:*

Până la 10 gr.	2 fil.
------------------------	--------

Acestea să fie numai cu corecturi de țifre și de litere, cu numele trimițătorului și fără observări.

Orice alte tipărituri trimise în interiorul țării, Austria, Bosnia-Herțegovina și Germania:

Pentru fiecare 50 gr.	3 fil.
Trimise urgent, se pune și marca «urgent» cu	2 „

Tipăriturile trimise fără marca «urgent» de 2 fil. se expediază cu întârziere și nu deodată cu poșta de epistole.

La tipăriturile trimise recomandat se cere și marca «urgent».

Tipăriturile în formă de sul, nu se pot trimite nici urgent și nici recomandate.

b) Tipărituri trimise în celelalte țări:

Pentru fiecare 50 grame 5 fil.

4. Hârtii comerciale, (de afaceri).

Greutate până la 2000 grame.

Pentru fiecare 50 gr. 5 fil.

Dar nu mai puțin ca 25 „

Pentru fiecare alte 50 gr. 5 „

Acestea pot să conțină: acte procesuale, desemnuri, scrisori vechi ș. a., dar să nu aibă caracter de corespondență.

5. Mustre și mărfuri.

Greutate până la 350 grame.

În interiorul țării pentru fiecare 50 gr. 5 fil.

În celelalte țări:

Pentru fiecare 50 gr. 5 „

Dar cel mai puțin 10 „

6. Tipărituri, hârtii de afaceri și mustre la olaltă.

Greutate până la 2000 grame.

În interiorul țării fără hârtii de afaceri fiecare 50 gr. 5 fil.

Cu hârtii de afaceri 25 „

7. Taxa de recomandație.

Taxa de recomandație 25 fil.

Pentru retour-recipient alți 25 „

Pentru trimiterea cu expres în stații postale 60 „

Afară de stațiile postale 150 „

8. Mandate poștale, numai până la 1000*cor.

a) Competințe în interiorul țării:

Până la 10 cor.	15 fil.
De fiecare alte 50 cor. câte	05 „
Și taxa fundamentală de	15 „
Taxa de înmanuare la 10 cor..	05 „
Peste 10 cor.	10 „

Taxa de înmanuare o plătesc numai privații.

Competința pentru avizurile de plată 25 fil.

b) Competințe în Austria și Bosnia-Herțegovina:

Taxa fundamentală	15 fil.
De fiecare alte 50 cor. câte	05 „

c) In Germania și Bulgaria:

De fiecare 50 cor. câte 25 fil.

9. Scrisori cu bani (valori).

Se primesc numai scrisori închise.

a) In interiorul țării:

Taxa de recomandație	25 fil.
Taxa de greutate: 20 grame	15 „
De fiecare alte 20 gr. câte	05 „
De fiecare 300 cor. câte 5 fil., cel mai puțin	60 „
Taxa de înmanuare până la 1000 cor.	10 „

b) Austria și Bosnia-Herțegovina:

Taxa fundamentală	15 fil.
Pentru fiecare 50 cor. câte	05 „

Plus cele din interiorul țării.

Deocamdată se pot trimite bani, numai în Germania și Bulgaria.

De fiecare 50 cor. 25 fil.
Plus celelalte taxe.

Sumele trimise afară din interiorul țării, Bosnia-Herțegovina și Austria, se socotesc în franci.

Scrisorile cari cuprind bani — valori, nu-i permis să conțină nici un fel de împărtășiri sau comunicări scrise.

Scrisori cu bani, se pot trimite cu expres, numai în interiorul țării, Austria, Bosnia-Herțegovina și Germania.

Pentru Budapesta, deocamdată nu se primesc scrisori cu valori trimise cu expres.

Orice fel de epistole, pe timpul cât ține războiul, trebuie să se dea la poștă deschise.

10. Poșta pentru ziare.

Pentru expediția ziarelor, cu mărci de ziare, îngăduința o dă direcțiunea poștelor și pot să reflecteze numai ziare cari nu fac reclame și negoț, ca: Ziarele de bursă, cele pentru mărfuri și prețuri curente, calendarele ș. a. Acestea cu 1 Noemvrie 1916 se pot expeda numai ca tipărituri.

Incepând cu prima Ianuarie 1917, pentru Austria, Bosnia-Herțegovina, se vor da mărci de ziare numai acestor ziare, cari își vor face abonamentele prin oficiile poștale.

Taxe pentru ziarile trimise vânzătorilor sub fâșie:

până la	50	gr.	.	3	fil.
	50—150	„	.	5	„
	150—250	„	.	10	„
	250—500	„	.	20	„
	500—1000	„	.	30	„

Greutatea ziarelor trimise sub fâșie nu poate trece peste 1000 grame.

II. Pachete fără valoare declarată.

a) *In interiorul țării:*

Până la	5	klg.	.	—	70	fil.
	5—10	„	.	1	50	„
	10—15	„	.	2	50	„
	15—20	„	.	3	50	„

Taxa de inmanuare, în Budapesta	25 fil.
În alte localități	20 „
Pentru alte încunoștiințări	05 „
La pachete cu rambursă încă	10 „

12. Pachete cu valoare declarată.

Afară de competențele pentru pachete cu valoare nedeclarată, se mai adaugă:

Pentru fiecare 300 cor. câte	10 fil.
La valoare mai mare ca 1000 cor. pentru fiecare 1000 începută un adaus de	10 fil.

b) Austria și Bosnia-Herțegovina :

Până la	5 klg.	. . .	— 80 fil.
	5—10 „	. . .	2— „
	10—15 „	. . .	3— „
	15—20 „	. . .	4— „

La pachete cu valoare declarată de fiecare 300 coroane câte	10 fil.
La pachete cu rambursă	10 „

c) Germania :

Până la	5 klg.	. . .	1 cor.
	5—10 „	. . .	3 „
	10—15 „	. . .	5 „
	15—20 „	. . .	7 „

Pentru zonele mai îndepărtate:

5—10 klg.	. . .	3 cor.	40 fil.
10—15 „	. . .	6 „	20 „
15—20 „	. . .	9 „	— „

De fiecare 300 coroane	10 fil.
Înștiințarea	10 „

Adresele pentru pachete trimise în Germania, trebuie să cuprindă și numele statului: Saxonia, Bavaria etc.

La valorile declarate se plătește de fiecare 300 cor. câte 10 fil. Trimiterea cu expres e exclusă.

d) *Pachete internaționale.*

(Până la 5 klg.).

Valoarea se socotește în franci. Expres nu se poate trimite. Pe lângă taxele și competențele obișnuite se mai plătește și o taxă de asigurare: 15—30 fil. și pentru fiecare 300 franci, valoare declarată pe pachete, câte 5 fil.

Marce poștale.

Cu 1 Ianuarie 1917 se pun în circulație:

Mărci poștale de 2, 3, 5, 6, 10, 15, 20, 25, 70, 80 fil., de 1 și 2 cor. Marca «urgent» de 2 fileri. Mărci pentru ajutorul de războiu, cari se vând cu 12 și 17 fil.

Correspondințe simple cu 8 și 10 fil., cu răspuns fiecare 8 fil., corespondințe închise 10 și 15 fil. Frachтури simple și cu rambursă 12 fil. bucata.

Formulare pentru telegrame închise 1 cor. 2 fil.
Formulare pentru telegrame simple și urgente 2 fileri.
Mandate poștale 2 fileri. Libele pentru cassa poștală 10 fil. ș. a.

Cu 1 Decembrie 1917 își pierd valoarea și se scot din circulație următoarele: Mărcile de 1, 12, 16, 30, 35, 50 și 60 fil. cele de 5 cor., marcele de războiu, corespondințele simple și închise de câte 5 fil., formularele pentru telegrame de 6 fileri și libele pentru mărci de 5 și 19 fileri ș. a.

Prizonierilor din Rusia, Italia și colonii, Franța și colonii, Britania mare și colonii, Japonia și România, se pot trimite epistole îndatinate, corespondințe și mustre de mărfuri.

Telegrame.

a) *In interiorul țării, Austria și Bosnia-Herțegovina.*

Fiecare cuvânt	8 fil.
Să fie însă cel puțin de	1 cor.

Telegrame urgente.

Fiecare cuvânt	24 fil.
Să fie însă cel puțin de	3 cor.

Pentru telegrame date dela 4—9 ore seara, se mai plătește un adaus de 1 cor.

Dela 9 ore seara până la 7 ore dim. precum și în Dumineci și sărbători se pot trimite numai telegrame urgente. Restricția aceasta nu privește telegramele de stat și telegramele de ziare.

Trimițătorul e dator a-și scrie numele și locuința, corect și ceteț. Un cuvânt nu poate cuprinde mai mult ca 15 litere, 5 cifre se socotesc un cuvânt. Contragerile nu sunt permise.

Tarifa.

a) *Telegrame simple:*

12	cuvinte	1.—
13	"	1·04
14	"	1·12
15	"	1·20
16	"	1·28
17	"	1 36
18	"	1·44
19	"	1·52
20	"	1·60
21	"	1·68
22	"	1·76
23	"	1·84
24	"	1·92
25	"	2.—

b) *Telegrame urgente:*

12	cuvinte	3.—
13	"	3·12
14	"	3·36
15	"	3·60
16	"	3·84
17	"	4·08
18	"	4·32
19	"	4·56
20	"	4·80
21	"	5·04
22	"	5·28
23	"	5·52
24	"	5·76
25	"	6.—

Fiecare cuvânt adăugat 8 fil.

Fiecare cuv. mai mult 24 fil.

c) *In alte țări:*

Germania	pentru un cuvânt	10 fil
Bulgaria	" " "	12 "
Dania și Luxemburg	" " "	23 "
Țările de jos	" " "	20 "
Spania	" " "	30 "
Elveția	" " "	12 "
Svedia	" " "	26 "
Turcia europeană	" " "	32 "
Turcia aziatică	" " "	43 "

Dar cel puțin, la toate 1 cor.

d) *Telegrame pentru ziare:*

In interiorul țării cu legitimație de coresp. un cuv. 3 fil.

Taxe și timbre.

Art. de lege 27 din 1916 despre taxele și timbrele cele nouă, s'a sancționat în 23 Sept. 1916 și s'a publicat în 27 Sept. 1916, întrânt în vigoare în 1 Dec. 1917.

SCALA I.

pentru cambii (polițe) asemnate de bani prin comerțianți, documente de datorie dela case publice, despre împrumuturi pe trei luni:

coroane		
până la	100	—·10
100	150	—·20
150	300	—·40
300	600	—·80
600	900	1 20
900	1200	2 —
1200	1800	2·40
1800	2400	3·20
2400	3000	4 —
3000	4500	6 —
4500	6000	8 —

Peste 6000 coroane după fiecare 3000 începute încă câte 1 coroață.

SCALA II.

pentru cuitațe și alte documente de drept, cari în privința timbrului nu se țin de scală I. ori III.

coroane

până la	40	—·20
40	80	—·40
80	120	—·60
120	200	1 —
200	400	2 —
400	600	3 —
600	800	4 —
800	1600	8 —
1600	2400	12 —
2400	3200	16 —
3200	4000	20 —
4000	4800	24 —

Peste 4800 coroane după fiecare 1600 cor. începute încă câte 8 cor.

SCALA III.

pentru cesiune de obiecte mobile, contracte de cumpărare și de schimb la obiecte mobile, contracte de livrare etc.

coroane			coroane		
până la	20	—·20	300	400	4 —
20	40	—·40	400	800	8 —
40	60	—·60	800	1200	12 —
60	100	1 —	1200	1600	16 —
100	200	2 —	1600	2000	20 —
200	300	3 —	2000	2400	24 —

peste 2400 cor. de fiecare 800 cor. începute. încă câte 8 cor.

La moștenirile după soldații căzuți în războiu, ori morți în urma rănilor ori boalelor contrase, copiii legiuți, vitreji ori adoptați, soția și părinții, până la suma de 20,000 cor. sunt scutiți de competențe.

Chei pentru calcularea intereselor.

$$\text{Interesele} = \frac{\text{capitalul} \times \text{zilele}}{\text{cu cheia de interese}}$$

%	Cheie	%	Cheie	%	Cheie
1/8	288.000	2 ³ / ₄	13.092	5 ¹ / ₂	6546
1/4	144.000	3	12.000	5 ³ / ₄	6261
1/2	72.000	3 ¹ / ₄	11.077	6	6000
3/4	48.000	3 ¹ / ₂	10.286	6 ¹ / ₄	5760
1	36.000	3 ³ / ₄	9.600	6 ¹ / ₂	6538
1 ¹ / ₄	28.800	4	9.000	6 ³ / ₄	5333
1 ¹ / ₂	24.000	4 ¹ / ₄	8.471	7	5143
1 ³ / ₄	20.571	4 ¹ / ₂	8.000	7 ¹ / ₄	4966
2	18.000	4 ³ / ₄	7.579	7 ¹ / ₂	4800
2 ¹ / ₄	16.000	5	7.200	7 ³ / ₄	4646
2 ¹ / ₂	14.400	5 ¹ / ₂	6.857	8	4500

Târgurile

BCU Cluj Central University Library Cluj

din

Transilvania și Ungaria.

Notă. Datul zilei este însemnat după calendarul vechiu și sunt arătate numai zilele târgurilor de mărfuri.

Ianuarie.

1. Deva, Lăpușul-românesc, Lupșa, Șilimegi. 2. Chirpăr, Făget. 3. Hidegkut. 4. Mehadia, Murăș-Oșorheiu. 5. Corond, Ormeniș, Vajda-Recea. 6. Baia-mare, Criș, Ilia, Lăpușul-ung. 7. Buza, Crasna, Jimborul-mare, Sarmașu mare. 8. Bațon, Giula, Silvașul de-sus. 9. Cal. 10. Bercaș, Luna. 11. Buziaș, Miheș. 12. Aiud, Brețcu, Ciuc-Cosmaș, Crișul-săsesc, Ghialacuta, Huedin, Râșnov, Vârșeț. 13. Canija-mare, 14. Bateș, Ibaștalău. 15. Birchiș, Hodoș, Micăsasa. 16. Caransebeș, Goroslăul pe pe Someș, Sebeșul-săsesc, Zám. 19.

Proștea-mare, Sângeorgiul-săsesc, Teaca. 20. O Pécska (com. Arad). 21. Barot, Cătina, Eted, Gherla, Ghierghio-Ditru, Ghiriș, Noerichiu, Prejmăr, Somkerék. 23. Armeni, Nadeșul-săsesc. 24. Almașul-mare (com. Cluj), Lugoș, Măgheruș. 26. Simand. 27. Ciozven. 28. Ilonda. 31. Ciuc-Sereda, Tâsnad

Februarie.

1. Ațel, Jibău, Mocrin, Sân-Mărtinul-Homorodului, Soborșin. 2. Hațeg, Segedin. 3. Aita-mare, Buteni, Chibed, Papoț. 4. Covasna. 5. Boroșneul-mare. 6. Beiuș, Reghinul-săsesc, Soporul-de-jos. 7. Alțina, Teiuș, Zabola. 8. Chichinda-mare, Rodna-veche. 9. Chendu-mic. 10. Cetatea de baltă. 11. Borșea, Crișpatac, Huedin, Mereurea, Sereda-Murășului, Sic, Székely-Cristur. 12. Bachnea, Elesd. 13. Becicherecul-mare, Cehul din Selagiu. 14. Drăguș. 15. Cincul-mare, Turda, Zeteleaca. 16. Bichiș-Ciaba, Comloș (Bănat) Dicio-Sân-Mărtin, Drașu, Lechința. 17. Abrud, Bruiu, Carțfalău. 18. Balagásár, Cagu, Ciachi-Gărbău, Venetia-de-jos. 19. Dej, Făget, Zelau. 20. Alămor, Ferihaz, Goroslăul de pe Someș, Mediaș. 22. Cetatea de baltă, Halmagiu-mare. 23. Beba-veche, Budapesta, Gyoma, Kecskemét, Zarand. 24. Cincul-mare, Petriș, Sigetul-Marmației. 25. Dalboșeț, Hadad. 26. Sepsi-Sân-Georgiu. 27. Almakerék, Cluj, Haroscherec, Olafalău-mare, Șomcuta-mare.

Martie.

1. Oradea-mare, Orăștie. 2. Aletea, Berzava, Bichiș, Cianadul-sârbesc și nemțesc, Gyorok, Jombolia. 3. Baia-mare, Dezna, Sighișoara, Vințul-de-sus. 4. Cubin, Zlagna, Baia-de-Criș, Bălcaciu. 6. Apoldul-mare, Brad, Ciuc-Sân-Domocoș, Egerbegy (com. Torda-Aranyos), Göresön, Mântășturul-unguresc, Morisdorf, Odorheiu, Paraid, Timișoara. 8. Capolnaș, Detta (Timiș), Erdő-Szent-György, Pojor Silvașul-de-sus. 9. Batania, Bilac, Vajdaháza. 10. Apold (comitatul Târnava-mare), Bonțda, Cincul mic, Raduot

12. Oravița (Román), Zam 13. Bögöz, Bogşa-montană, Ciacova, Feldioara (com. Braşovului), Ibaşfalău, Uzon. 14. Arad, Roşia, Şimleul-Silvaniei. 15. Măcău. 17. Agnita, Héjjásfalva, Ruşii-munţi Săsciori. 19. Basna, Hunedoara, Marcod, Oena (com. Alsó-Fehér), Petrişiu (com. Bistriţa-Năsăud), Poiala-sărată. 20. Cehul din Selagiu, Cernatul-de-jos, Murăş-Oşorheiu. 22. Blaj, Eted, Gherghio-Sân-Miclăuş, Mehadia. 23. Câmpeni, Cermeiu, Gyertyános, Vârşet, Vurmloc 24. Beclean, Birchiş, Bozovici, Canija-mare, Chirpăr, Ciuc-Sân-Georgiu, Cohalm, Hida, Iliá, Kékes, Mociu, Viştea-de-jos. 25. Alba-Iulia, Hasmaşul-Lăpuşului, Huedin, Lăpuşul-românesc. 26. Făget, Orlat, Sân-Paul. 27. Drag, Tăsnad. 28. Agnita, Câmpeni, Cuciu, Măgheruş, Uioara. 29. Halmagiu-mare, Sântă-Măria. 30 Halmagiu. 31. Baţon, Debreţin, Olpret.

Aprilie.

1. Agribici, Borgo-Prund, Ciuc-Szépviz, Crasna. 2. Cociojna 3. Argiebat, Galgó, Porumbacul-infer. 4. Biertan, Hodoş, Sabăd. 6. Cichinda mare, Chişineu 7. Buza, Gilău, Sărmaşul-mare, Şomărtin. 8. Jimborul-mare, Moldova-veche, 9. Boroşsebeş, Kő-Boldogfalva. 10. Murăş-Orga, Panciova. 11. Arcid, Aţel, Becaş (Gheorghio), Macfalău, Mező-Erked, Moşna, Orczidorf, Periamoş, Racoşul-de-jos, Sâmbăta-de-jos, Sebeşul-săsesc, Turda, Vinerea 12. Buziaş. Codlea, Lehinta,* Lunca, Sân-Miclăuş. 13. Canija-turcească, Komárom. 14. Iacăsdorf, (comit. Târnava-mare), Torda-Szt.-László. 15. Copşa-mică, Nadeşul-săsesc, Ocl. Homorodului. 16. Gherla, Seps-Sân-Georgiu. 17. Cacova, Caransebeş. Şinca-veche. 18. Bandul-de-Câmpie, Cason, Dicio-Sân-Mărtin, Ghierghio-Ditru, Iara, Ilieşfalău în Secuime, Orşova, Teaca, Voitec. 19. Covasna, Grădiştea, Ilonda. 20. Cernatu, Ciozven, Ciuc-Sân-Mărtin, Idvor, Pâncota, Segedin, Sibiu. 21. Abrud, Chezdi-Oşorheiu, Ludoş, Lupşa, Rodna-veche, Székely-Cristur. 22. Capolnaş, Cubin, Geoagiul-de-jos, Görgény, Jibău, Moldova-nouă, Ormeniş, Voila. 23. Borşea, Dobra, Lipova, Pauliş,

Sălașul-de-sus, Zernești. 24. Beiuș, Cața, Reteag. 25. Aiud, Bârgăniș, Farkaslacă, Lugoș, Sângeorgiul-săseșc, Târnad. 26. Pecica-maghiară (com. Arad) 27. Kecskemét, Șercaia, Șimand. 28. Dézna. 29. Birchiș, Reghinul-săseșc. 30. Corond, Deva, Soborșin.

Maiu.

1. Bogșa-montană, Goroslăul de pe Someș, Lăpușul-ung. 2. Petroșeni. 3. Hidegkut, Sân-Mărtinul-Homorodului, Trăscău. 4. Bistrița, Făget. 5. Chisdu. 6. Chibed, Hadad. 7. Boroșneul-mare, Giula, Ispánmező, Jucul-de-jos, Micăsasa, Poiana-sărată. 8. Bateș, Becicherecul-mare, Iassenova, Mocrin, Soporul-de-jos. 9. Aita-mare, Ciuc-Sereda, Ibașfalău, Nocrichiu, Radna. 11. Luna, Șeica-mare, Vinga. 12. Bozovici Cal, Canija-mare, Papolt, Retișdorf (comit. Târnava-mare). 13. Huedin. 14. Năsăud. 15. Hunedoara, Olpret, Sâmbăta-de-jos, Timișoara, Uzon. 16. Ighiu, Mociu. 17. Miheș, Zeleaca. 18. Budapesta, Cămpeni, Gyoma, Monor, Silinghia. 20. Biozod, Căgura, Nocrichiu. 21. Băchnea, Capolnoc-Mănăstur, Dej, Zám, Zelan. 22. Ciacova, Făgăraș, Orăștie. 23. Barot, Cămpeni, Morisdorf. 25. Alibunariu, Beba-veche, Silimeghi, Zarand. 26. Beclean, Capolnaș, Cetatea-de-baltă, Eperjes, Eted, Ilia, Komáron (Ujszőny), Marpod, Sighetul-Marmației, Vințul-de-sus. 27. Ciachi-Gârbău, Jimborul-mare, Lăpușul-unguresc. 28. Bodon. 29. Jibău, Șomentea-mare. 30. Ghialacuta, Șimteul-Silvaniei. 31. Almakerék, Cluj, Delta Timiș), Petelea, Proștea-mare.

Iunie.

1. Bichiș, Cianadul-sârbesc și nemțesc, Comloș (Băna), Gyerntyáos, Seliște (com. Sibiului). 2. Aletea, Baia-mare, Cincu-mare Ghierghio-Sân-Miclăuș, Lechința, Murăș-Oșorheiu, Odorbeiu, Periamoș. 3. Crișpatak, Zlagna. 4. Baghion, Baia-de-Criș. 5. Brad, Cehul din Selagiu, Dobra, Elesd. 7. Feribaz, Macău, Pojon. 8. Cichinda-mare. 10. Hadad, Pânticeu. 11. Carțfalău, Görösön, Macfalău, Moldova-nouă, Petriș.

Răcoşul-de-jos, Şeica-mică, Sighişoara, Somkerék, Turda, Vinţul-de-jos, 13. Cincul-mare, Zabola. 14. Mercurea, Oradea-mare, Rodna-veche, Teaca. 15. Bichiş-Ciaba, Capolnaş-Olafalău, Jombolia, Komárom. 16. Mănăsturul-ung 17. Bonţida, Cisnădie, Ciuc-Sepviz. 18. Sepsi-Sân-Georgiu. 19. Almaşul-mare (com. Cluj), Blaj, Casov, Haroscherec, Lugos, Măros Vées, Radnóth. 20. Arad, Bercaş, Tasnád, 21. Corond, Mehadia. 22. Berzava, Batania, Cermeiu, Cernatul-de-jos, Silvaşul-de-sus 23. Arpaşul-de-jos, Capolnaş-Drag, Geaca, Ibaşfalán, Iliá Ormeniş. 24. Lăpuşul-ung., Székely-Cristur. 25. Făget, Ghiriş, Sic, Veneţia-de-jos 26. Panciova. 27. Agnita. 28. Hunedoara, Zorlenţul-mare. 29. Berceeniş, Râşnov, Reteag. 30. Ciuc-Sereda, Mediaş, Pöiana (comit. Sibiiului).

Iulie.

1. Crasna. 2. Giula, Poiana-sărată. 3. Bogşa-montană. 4. Balavásár, Demaşnia, Gherghio Ditrú. 5. Hălmagiu mare. 8. Hadad, Zám. 9. Covasna. 10. Cehul din Selagiu, Gherla. 11. Dicio-Sân-Mărtin, Gilău, O-Pecska (com. Arad) 12. Armeni, Buziaş, Cohalm, Oraviţa (Roman). 13. Alba-Iulia, Boroşinen, Canija-turcească, Huedin, Pâncota, Paraid, Seghedin. 15. Buza. 18. Baţon. 19. Arghiehat, Basna, Olpret, Sângeorgiul-săsesc, Sereda-Murăşului, Vaida-Recea. 20. Lipova, Petriş, Vârşet. 21. Debreţin, Deva, Măheş, Sighetul-Marmaţiei. 23. Măgheruş. 24. Beiuş, Caransebeş, Ocna (com. Alsó-Fehér), Prejmer. 25. Breţcu. 26. Bran. 27. Kecskemét. 28. Canija-mare, Reghinul-săsesc, Rodna-veche. 29. Apoldu-mic, Aţel, 31. Avrig, Becicherecul-mare, Şomcuta-mare, Soporul de jos, Timişoara.

August.

1. Uioara. 2. Feriház, Măcău. 3. Budapesta, Gyoma, Haroscherec, Komárom, Luna. 4. Eperjes, Papolt. 5. Drag, Mociu, Soborşin. Voila. 6. Aiud, Dej, Farcaşlacă, Goroslăul de pe Someş. 7. Mănăsturul unguresc. 8. Barot, Cetatea-de-

baltă, Ciozven, Ciuc Cosmas. **10.** Copșa-mică, Șercaia, Vinga, Vințul de sus, Zarand. **11** Baia-mare. Copșa-mare, Făget, Sebeșul-sășesc, **12.** Becaş (Gheorghio), Corond, Merghindeal. **13.** Bistrița, Boroș-neul-mare. **14.** Ciacova, Frata ung., Jimborul-mare, Mocrin. Moldova-veche, Viștea de jos. **15.** Alibunariu, Câmpeni, Făget, Hațeg, Iliia, Sân-Paul, Șilimegi, Teiuș. **16.** Cisnădie, Orlat. **17.** Comloș (Banat), Komárom (Ujszőny), Zlagna. **18.** Alțina, Buteni. **19.** Cluj, Crișul sășesc Pișcolț, Sân-Mărtinul-Homorodului, Voitec. **20.** Giula, Năsăud, Zelau. **21,** Galgó, Porumbacul inf. **22.** Alămor, Jucul de jos, Murăș-Oșorheiu, Sighetul-Marmației. **23.** Biertan, Deta (Timiș), Geoagiul de jos, Ilieșfalău în Secuime. **24.** Beba veche, Jombolia. **25.** Béclean, Dezna, Gheorghio-Sân-Miclăuș. **26.** Orczidorf. **27.** Ciuc-Sepviz, Făgăraș, Macfalău, Mocrin, Panticeu, Turda. **28.** Cehul din Selagiu, Ispánmező, Vurmloc. **29.** Drașeu, Székely-Cristur, Tăsnad, Zám. **30.** Oradea-mare. **31.** Gyertyános, Simand.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Septemvrie.

1. Hidegkut, Pecica maghiară (com. Arad), Sibiiu. **3.** Baia de Criș, Cața, Görgeny, Murăș-Orga. **4.** Brad, Cacova, Marcod, Orșova. **6.** Ciachi-Gârbău, Lupșa, Pojon. **7.** Argiehat, Capolnaș, Cernatu, Chichinda-mare, Kecskemét. **8.** Dobra, Eperieș, Görcsön Hodoș, Huedin, Ibașfalău, Lăpușul românesc, Lechința, Lipova, Lunca, Poiana, (com. Sibiiului), Racoșul de jos, Sântă-Măria, Sân-Miclăuș, Vaidaháza, Zernești. **10.** Idvor. **11.** Bogșa montană, Elesd, Mediaș, Pancova, Periamoș, Timișoara. **12.** Silvașul de sus, Simteul-Silvaniei, Venetia de jos. **13.** Brețcu, Halmagiu mare, Hida. **14** Bichiș, Chișineu, Gyorok, Lăpușul ung., Monor, Sic, Zám. **15** Abrud, Debrețin, Reteag. **16.** Ciuc-Sereda, Eted. **17.** Alba-Iulia, Almakerek, Bahnea, Boroșsebeș. Codlea, Rușii munți. **18.** Caransebeș, Pauliș, Șieul mare. **20.** Bioziod, Buziaș, Iara. **21.** Borșea, Cal, Crispatac, Komárom, Ludoș, Odorheiu, Orăștie, Vinga. **22.** Bozovici. **23.** Bran. **24.** Bașon, Săbed, Seliște (com.

Sibiului). 25. Becicherecul-mare, Ciacova. 26. Roşia Zabola. 27. Ciuc-Sân-Domocoş, Cohalm, Olpret, Sărmaşul-mare, Trăscău. 28. Arpaşul-de-jos, Cianadul sârbesc şi nemţesc, Iassenova, Jibău, Ilia, Pâncota, Segedin, Silinghia. 29. Batania, Canija mare, Sălaşul-de-sus 30. Birchiş, Crasna, Micăsasa.

Octomvrie.

1. Sepsi-Sân-Georgiu. 2. Aletea, Dicio-Sân-Mărtin, Ferihaz, Paraid, Petroşeni. 3. Aiud, Arcid, Borcuta, Carţfalău, Hălmaşiu, Honda, Lugos, Mezó-Erked, Radna, Sighetul Marmăţiei, Tăsnád. 6. Nocrichiu. 8. Bonţida, Ghiriş. 9. Braşov, Cehul din Selagiu. 10 Dalboşef, Reghinul-săsesc. 11. Bruiu, Zorlenţul-mare. 12. Almaşul-mare (com. Cluj), Batania Berzava, Bichiş-Ciaba, Boroşineu, Canija-turcească, Şinca-veche, Vârşef. 13. Buza, Gherla, Grădiştea, Ighiu, Poiana-sărată, Săscior. 14 Hadad, Oclandul Homorodului. 15. Chezdi-Oşorheiu, Erdő-Szent-György, Iacşdorf (comitatul Târnavă-mare), Mănăradea, Petrişiu, (com. Bistriţa-Năsăud) Torda-Szt. Laszló. 17. Arad, Bercaş, Borgo-Prund, Deva, Kékes. 18. Agribici, Bandul de Câmpie, Mehadia. Nadeşul-săsesc, Rodna-veche. 19. Budapesta, Draşu, Sângeorgiul-săsesc. 20. Ciozven, Cluj, Marpod, Papoţ, Sacul, Şomortin. 21. Zeteleaca. 23 şi 24 Câmpeni, Făget, Radnóth, Sighişoara, Cojocna, Motisdorf, Şomcuta-mare. Teaca. 25. Chendumic, Cubin, Drag. 26. Dobra, Jombolia, Năsăud, Teiuş. 27. Bălceciu, Ciuc-Sân-Mărtin. 29. Baghion, Bodon, Boroş-eul-mare, Cocmani, Covasna, Mănăsturul-ung., Mercurea, Murăş-Oşorheiu, Şercaia, Şeica-mică. 30. Barot, Beiuş, Ciacova, Farcaşlaca. 31. Hunedoara, Tăşnad.

Noemvrie.

1. Bateş, Macău. 2. Cermeiu, Egerbegy (com. Torda-Aranyos). Gyoma, Măgheruş, Rechişdorf. 3. Baia-mare, Hundrubechiu. 5 Bistriţa 6. Apoldu-mare, Becicherecul-mare, Frata ung., Harascherec, Soporul de jos, Vinţul de

sus. 7. Capolnaș, Ibașfalău. 8. Goroslăul de pe Someș, Lipova. 9. Jimborul-mare, Kecskemét 12. Chisdu, Cuci. Gherghio-Ditru, Ghialacuta, Görösön, Huedin, Vințul de jos. 14. Cason, Zabola. 15. Detta (Timiș). 16. Chichinda-mare, Komárom, Olafalău-mare, Segedin. 17. Beclean, Mediaș, Sic. 19. Chibed, Zelau. 20. Soborșin. 21. Hejasfalva. 23. Așel, Bichiș-Ciaba, Blaj, Chișineu, Cianadul-sârbesc și nemțesc, Făgăraș, Orăștie, Petelea, Turda. 24. Apold (com. Târnava mare). Canija mare. 26. Capolnoc-Mănăstur. 27. Sereda Murășului, Uzon. 29. Oradea-mare, Pojon. 30. Bioziod Gherghio-Sân-Miclăuș, Sân-Miclăuș, Șeica-mare, Zam.

Decemvrie.

1. Feldioara (com. Brașovului). 2. Făget. 3. Baia de Criș, Borossebeș, Dej, Rodna-veche. 4. Alba-Iulia, Brad, Alesd, Paraid, Timișoara 5. Jibău, Ormeniș, Sighetul Marmatiei 6. Halmagiu-mare, Hasmașul Lăpușului. 7. Cernatul de jos. Ocna (com. Alsó-Fehér), Silinghia. 8. Abrud, Agnita, Balavásár, Cetatea de baltă, Ciuc-Sân-Georgiu, Odorheiu. 9. Huedin. 11. Cehul din Selagiu. 12. Șimleul Silvaniei. 14. Zarand. 16. Aita mare. 17. Geoagiul de jos. 19. Olpret, 20. Arghiehat, Macfalău, Petriș. 21. Apoldul mic. 23. Bozovici, Buteni, Chezdi-Oșorheiu, Debrețin, Mociu 24. Chișineu, Hadad. 25. Boroșineu, Ciuc-Sepviz. 26. Cocmani. 27. Vinerea. 28. Cluj, Iieșfalău în secuime, Radnóth. 30. Cohalm, Sibiu. (Luni după Crăciun) 31. Capolnaș, Kő-Boldogfalva.

Invățătură și petrecere.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1917

Anul nou, ce vine,
Să ne-aducă bine:
Spor la mic și mare,
Pace 'ntre popoare;
Holdelor rodire,
La toți fericire;
Traiu cu sănătate,
Belșug în bucate.
Domnul să se 'ndure,
Lin viața cure,
Dalba veselie
Iar' în lume vie,
Mărind tot pământul
Pe Dumnezeu sfântul!

Colindă.

Pe cer stea mândră s'a ivit
 Și jos, pe câmpul troenit
 Un înger se coboară.
 Și iată, veste s'a făcut:
 Isus copilul s'a născut
 Dintr'o fecioară.

Și dintr'odată cerul sfânt
 Și albe'tinsuri de pământ
 Tresar de bucurie.
 Din somn păstorii se trezesc
 Și magi din răsărit pornesc
 La prunc să vie.

Și iată 'n umilit sălaș
 Zâmbește fraged copilaș
 La sânul cald de mamă,
 Iar îngeri dalbi, sburând ușor
 Și lin cântând în sborul lor,
 Cu drag îl chiamă.

Și cad păstorii la pământ
 Și făr'a glăsuț cuvânt
 Copilului se 'nchină.
 Și magi din răsărit sosind
 Scot daruri scumpe 'ngenunchind
 În rugă lină.

Și bolți senine s'au deschis,
Iar îngerul din cer trimis
Vestește'n lume pace.
Și stelele voios sclipesc
Și râuri cursul își opresc
Și vântul tace.

Popoare, armele lăsați
Și pe Christos întâmpinați
In astă noapte mare,
Căci el iubire pe pământ
Aduce dar din cerul sfânt
La fiecare!

A. Bârseanu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nașterea lui Isus.

«Mărire intru cei de
sus lui Dumnezeu. Pe
pământ pace și între oa-
meni bunăvoire».

Plinirea vremii sosise și îngerii săltând
deasupra peșterii din jurul Vitleemului, vesteau
oamenilor, că s'a născut Domnul, Mântuitorul
lumii, aducând: «Pe pământ pace și între oameni
bunăvoire». Cu cântarea aceasta îngerii au che-
mat atunci pe oameni la serbarea de bucurie a naș-
terii Mântuitorului, care a fost începutul întâm-
plărilor din istoria mântuirii neamului omenesc.

La vestea de bucurie adusă oamenilor prin cântarea îngerească și prin steaua care s'a ivit la răsărit, păstorii și craii au alergat la peștera din jurul Vitleemului și aducând daruri, s'au închinat celui nou născut și culcat în iesle pe fân, având fața încunjurată de raze luminoase.

«Iată, vestim vouă bucurie mare: că s'a născut Domnul!» aducând în lume lumina, care să împrăștie întunerecul, care ține pe oameni încătușați în robia păcatului. A venit, aducând cu sine lumina, care să trezească în inimile oamenilor simțiri de bucurie și de dragoste creștinească. A venit, ca să învețe pe oameni a crede într'un singur Dumnezeu, care este: Tatăl, Fiul și Duhul sfânt. Și oamenii crezând, să-l preamărească.

Mare a fost atunci bucuria celor buni și înțelegători, cari, luminați fiind cu lumina cunoștinței de Dumnezeu, au alergat și s'au închinat soarelui dreptății.

Nouăsprezece veacuri de-a rândul au fost propoveduite învățăturile cele mântuitoare ale lui Isus, și oamenii totuși n'au ajuns a le înțelege și a le urma pe deplin. Tot mai mult s'au depărtat dela lumina cea adevărată, neluând în seamă nici porunca cea mare: «Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău». Și «Să iubești pe deaproapele tău, ca însuși pe tine».

În oarba lor trufie unii au cercat să pună stăvilă învățăturilor lui Christos, crezând, că cu mintea lor cea mărginită mai bine vor putea să îndrepte și să lumineze cărările vieții omenești, decum le-a îndreptat și luminat Fiul lui Dumnezeu.

Mintea omenească s'a sumețit și pe mulți i-a împins în păcatul trufiei, încercând să pună la temelie creșterii tineretului și a popoarelor, în loc de smerenie, îngâmfarea, în loc de supunere și ascultare, pizma și răsvrătirea în loc de cinste, batjocura legii lui Christos, căutând să dărâme temeliele ei, în loc de a-și pleca capul înaintea ceresului Mântuitor.

Din pricina creșterii greșite, mulți uită, că frica lui Dumnezeu este temelie înțelepciunii, și că rugăciunea înalță sufletul omului la cele cerești. Se spune, că pela începutul acestui războiu, niște aeroplane ducătoare de moarte au zburat deasupra unui oraș mare. Oamenii, îngroziți de frica morții, au fugit în biserici, ca înge-nunchind, să se roage lui Dumnezeu. Între ei s'au găsit și de aceia, cari n'au știut nici o rugăciune, nici «Tatăl nostru» măcar...

Necredința și îngâmfarea a îndepărtat pe oameni dela casa Domnului și i-a înstrăinat dela săvârșirea faptelor bune, cari sunt izvor de milă și îndurare. Numărul celor necredincioși și înstrăinați dela căile Domnului s'a înmulțit

și în trufia lor au căutat tot mai mult spre cele pământești, decât spre cele cerești.

Ca pedeapsă pentru necredința și fărădelegile celor răi, s'a deslănțuit asupra noastră înfricoșatul războiu, care brazdează cu păraie de lacrimi fața popoarelor învrăjbite și râuri de sânge înroșesc pământul țărilor, cari se războiesc. «Până când ne vei certă pe noi, Doamne! Că s'au umplut sufletele noastre de întristare și inimile noastre de durere!».

În împrejurările de acum bucuria creștinilor la serbarea Nașterii lui Isus nu poate fi deplină. Lacrimile văduvelor, tânguirile orfanilor și suspinul celor îndurerati de ranele lor sau întristați de pierderea celor mai iubiți ai lor vor tulbură serbarea acestei zile preamărite.

Dacă bucuria nu poate fi deplină, adevărata pricină o vom afla în necredința și fărădelegile omeniei, cari s'au abătut dela căile Domnului și pentru care au venit asupra noastră dreapta judecată.

Fie, ca lacrimile ce se varsă în urma durerilor pricinuite de crâncenul războiu, să fie izvoare de tămăduire și întărire a dreptei credințe, și lumina învățăturilor creștinești, pe care blândul Isus a adus-o în lume, de nou să se întărească și ca o văpae să lumineze cărările cele drepte ale oamenilor!

Inarmați cu dreapta credință, și povățuiți

de lumina cunoștinței de Dumnezeu, să alergăm și noi la peștera din jurul Vtleemului, care pentru noi este casa Domnului, și acolo să ne închinăm cântând:

Christos se naște, măriți-l;
 Christos din ceruri întâmpinați-l;
 Christos pe pământ, înălțați-vă;
 Cântați Domnului tot pământul
 Și cu veselie laudați-l. popoare,
 Că s'a preamărit!

În noaptea sfântă, bogații și săracii, dreptii și păcătoșii, cei puternici ca și cei neputincioși, povățuiți de steaua cea luminoasă a dreptei credințe, cu smerenie să alerge fiecare la casa Domnului și acolo să se închine pruncului Isus. Și, împreună cu îngerii să-l laude și să-l mărească, cântând: «Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu. Pe pământ pace și între oameni bunăvoire».

1.

Colindă.

S'au rugat, rugat,
 Doi boieri bătrâni
 Din zi de Crăciun.
 Pe cum s'au rugat,
 Dumnezeu li-a dat
 Casă lângă drum,
 Lângă casă, masă,
 Masă gălbioară,
 Lumină de ceară,

Și'n pom răsădit
 Verde 'ncrenguit
 Vântul trăgână,
 Merele pică,
 Ingeri le strângea
 Și le trimetea
 Pe-o ușă de rai
 La fete de crai...

Moș-Crăciun.

Moș Crăciunul a plecat
 Din lumea cerească!
 A plecat de cu'nserat
 Și în zori, la cântători,
 Scuturând din fulgișori
 O să ne sosească.

Voi, drăguți copii miciuți,
 — De veți fi de treabă —
 Vine Moșul, scoate coșul...
 La copii dă jucării,
 La săraci le dă colaci,
 Și de toți întreabă...

Sprinteni voi să vă sculați,
 Zori când s'or desface —
 Și cu drag să-l așteptați
 Curăței și frumușei
 Cu cântări și luminări.
 Adă-l, Doamne, 'n pace!

Aurelia Pop.

Sentință.

Unde este credință, este și iubire;
 Unde este iubire, domnește pacea;
 Unde este pace, este binecuvântare;
 Unde-i binecuvântare, acolo-i de *față Dum-*
nezeu.

Creșterea rea a copiilor.

Copilul desmerdat și lăsat în voia lui e îndărătnic, neascultător, răutăcios și certăreț. Deprins de mic, să aibă tot ce cere și să facă tot numai ce vrea: ocără, pune nume și bate dacă cineva i se pune de-a curmezișul în împlinirea voinței lui. Când nu-și poate răsbună, plânge, se svârcolește și nu e de împăcat.

Părinții nepricepuți și orbiți de dragostea ce o au față de copilul lor, nu văd primejdia, care amenință viitorul copilului lăsat în voia lui.

Dragul mamei cade și se lovește; scaunul capătă bătaie, că doar el e de vină! Copilul vecinei are o jucărie. Draguțul mamei o cere, și neprimind-o, mama îl ceartă pe copilul vecinei, ba e în stare să-l și bată! Cutare fetiță are un măr; de ce să nu-i dea și la draguțul mamei, că râvnește! Puiul mamei trebuie să guste și din păhărelul cu rachiu, că altcum râvnește. În felul acesta, în copilul desmerdat și gugulit se întărește credința, că el poate să facă tot ce vrea și să aibă tot ce voiește. Și că nime nu are dreptul a i se împotrivi. Copilul crește și cu el deodată cresc și relele deprinderi.

Dela o vreme s'ar părea că părinților li s'au deschis ochii minții și încep să zărească primejdia care le amenință copilul. Totuși nu cearcă să pună stavilar relelor porniri, pe car

ei înșiși din nepricepere le-au sădit în sufletul copilului. Și adeseori îi auzim zicând: «Nu pricepe încă, până își va veni la minte».

Văzând, că mintea nu mai vine, își pun toată nădejdea în școală. Ei nu știu, sărmanii, că, cu copiii rău crescuți, nici școala nu poate face mult, dacă n'are în ajutor și pe părinți.

Copilul crescut nu se mai mulțumește acum, ca părinții lui să certe ori să pedepsească pe cei ce nu-i împlinesc vrerile lui. Acum ceartă, ocără și bate el. Acum nu mai râvnește la un măr, ci la mai multe. Nu se mulțumește cu păhărelul; pofta i-a crescut și cere să fie stămpărată cu păharul cel mare.

Deprins de mic a i se împlini toate poftele, acum mare fiind, nu-și poate închipui, ca cineva să cuteze a pune stavilar poftelor lui nebune.

Spre deosebire de alți copii, facem copilului nostru niște haine mai frumoase. Il îmbrăcăm cu ele și începem a-l lauda. Copilul se uită la el și apoi la ceilalți. Văzându-se mai împodobit decât alții, se naște în el mândria. Rămâne cu credința, că hainele îl fac pe om om, și nu omul pe haine; de aici fala.

Astăzi dăm copilului o mâncare mai bună, mai aleasă; el o cere și mâne și poimâne. Ca puiul să nu plângă, mama îi împlinește pofta.

Copilul se deprinde cu traiul bun și apoi mai desvăță-l, dacă poți.

Dacă ați împlinit vrerile și poftele copilului până a fost mic, de ce să nu i le împlinești și acum, când e mare?! Copilul desmerdat și rău crescut nu poate fi lipsit de bunătațile cu cari a fost deprins de mic. Mai bine se răstoarnă casa părinților, decât să nu i se împlinească vrerile lui. Părinții trebuie să guste acum din apa cea amară a izvoarelor, pe care ei înșiși le-au otrăvit.

Părinților! Iubiți-vă copiii voștri, dar ei să nu știe că-i iubiți. Dedați-i de mici la răbdare, supunere și ascultare. Sădiți în inima lor dragostea și iubirea față de tot ce-i înconjoară. Impotriviți-vă dela început și puneți stavilă pornirilor celor rele. De multe ori o mică greșală are mari și triste urmări.

Nu îmbuibați pe copiii voștri cu mâncări și beuturi, cari le ațâță poftele desfrâului. Nici nu-i împodobiți cu haine și scumpeturi deosebite. «Masa grasă face testamentul slab». Fudulia și nesațiul duc la risipă. Deprindeți-i a se mulțumi cu puțin și să fie cruțători.

Nu îngăduiți copiilor a se bate cu alți copii. Injurăturile, ocările, batjocurile și minciunile le pedepsiți cu toată asprimea. Puneți pe copiii voștri în fie-care sară și în fie-care dimineață, să îngenunche înaintea icoanelor și să

înalțe mâinile spre rugăciune. Tot așa și înainte de mâncare. Numai așa veți putea face din ei oameni buni și de omenie, cari să fie folositori societății în care trăiesc.

I.

Patriei mele.

Frumos te-a mai împodobit
Părintele ceresc,
O patrie, pământ iubit,
Scump leagăn părintesc!

Mănoase câmpuri, mândre văi
În sânu-ți a întins;
C'un falnic brâu de munți stâncoși
Măreț mi te-a încins.

În miezul tău de preț nespus
Ascuns-a mii comori;
Cu codri munții ți-a 'mbrăcat
Și-a tale văi cu flori.

Și râuri limpezi, viu cristal,
Din sânu-ți a pornit
Și 'ntr'ale lumii patru părți
Ca dar le-a împărțit.

Să fii în lume a voit
Un cuib de fericiri,
Dovadă vie pe pământ
De-a lui cerești iubiri!

Tresaltă vesel sânul meu
 La numele tău sfânt,
 Căci leagăn dulce tu mi-ai fost
 Și tu'mi vei fi mormânt!

Și orișicând voi fi chemat
 Spre apărarea ta,
 Voios spre a te mântui
 Viața mi-o voi da!

A. Bărseanu.

Pentru ce trăim?

N'a fost și nu e om sărac ori bogat și cu
 mintea la loc, care să nu se fi întregat măcar
 odată în viață, că pentru ce trăiește? E în firea
 omului, ca el să-și pue asemenea întrebare. Și
 apoi dela felul cum înțelege și cum răspunde,
 atârnă viața lui bună sau rea, binecuvântare sau
 povară și pentru el și pentru alții. Dacă nime-
 rește răspuns bun și faptele lui vor fi cum
 este răspunsul, viața îi va fi senină și fericită,
 chiar dacă n'ar avea nici o avere. Dacă n'a
 găsit însă adevăratul înțeles al întrebării, de-a
 fi toată lumea a lui, totuși nu va fi fericit, va
 fi trist, îngândurat și nemulțumit că trăiește.
 Când cineva uită, că trăiește împreună cu alți
 oameni, când uită că el trebuie să poarte grije
 ca să nu împiedece în lucrările lui nici pe
 vecinul său — trăiește rău; dar trăiește și ma-

rău, celce nu-și dă seama, sau nu vrea să știe, că el are datorii față de semenii lui, față de familie, de școală, de biserică și față de societățile, cari sunt spre binele oamenilor, precum și față de neamul său și față de patria sa. Odată și odată viața unui astfel de om va fi și pentru el o povară, căci pentru ceilalți oameni e greutate dela început.

Nu e dat fiecăruia să vadă lucrurile limpede și tot într'un fel, deaceea și viața fiecăruia e alta. E dat însă fiecăruia să judece între faptele lui și ale altor oameni, și din cumpănirea aceasta să scoată învățături, cu ajutorul cărora să-și călăuzească viața și să-și înțeleagă rostul, ce-l are în lume. Trăim unii cu alții, pentruca să învățăm unii dela alții; viața fiecăruia e o școală, în care poți învăța ceva, pentruca să fii fericit și să se simtă bine și alții cari ne cunosc și cu cari avem aceleași greutăți de purtat.

Iată, cum răspund unii la întrebarea că pentruce trăesc: *pentruca să fiu fericit*. Fericirea și-o închipue fiecare altcum. Unii cred că având avere, sunt fericiți, dar se înșală; alții socotesc, că în traiul bun zace «viața» — dar se amăgesc; numai puțini, foarte puțini găsesc calea cea adevărată care duce la fericire.

Să ai avere e bine, dar nu e fericire. Nu e nimeni împotriva averii, când ea se adună, pentruca să fii *om* între oameni, adecă pentruca

să-ți poți împlini datorițele tale de om cu atât mai bine. Nici Isus Christos n'a fost împotriva averii, decât în cazul, când ea îl face pe om rob al ei, când omul lucră din răspuțeri să-și adune bogății, făcând chiar și nedreptate deaproapelui său, uitând de Dumnezeu și uitând că prin faptele sale jignește pe alți oameni. O asemenea avere e nefericire; unde mai pui că acești oameni sunt încunjurați de dușmani și se tem la tot pasul, chiar și de umbra lor. Averea adunată pe căi neiertate e blestem; iar averea dreaptă e pentru celce-o are, binecuvântare. Cel ce o are, trebuie să-și facă datorița mai bine decât alții, cari nu au avere.

BCU Cluj Napoca
 Se'nșală și ceice și închipuieșc, că în petrecere și în trailul bun e fericirea. Intrebați-i pe ceice aleargă nebuni după ele, și-au găsit rostul pe lume? Petrecerea îți aduce pentru o clipită uitare de sine, te face să uiți că ești împresurat de năcazuri și griji, dar în clipa următoare te copleșește durerea, cu mai multă putere, când vezi că năcazurile avute n'au trecut, ba la ele s'au mai adaus și cele câștigate prin petreceri. Plăcerea e începutul păcatelor, te-ademenește cu multe de toate și apoi te lasă'n baltă, înecat în durere, că nu poți să-ți petreci așa, ca niciodată să nu-ți mai aduci aminte că ai fost și altfel. Și, bătrânețele vin mai de vreme ca la alții, și oasele sdrobite de chefurile din

tinerețe fac chin din bătrânețe, pe când altfel bătrâneța e izvor de seninătate, de bucurie și de învățături pentru cei mai tineri. Dar, ce-i o petrecere? Beai câteva păhare, lași ca mintea să se miște dela loc, oprești să mai lucre judecata limpede, — zdrobești puterea, care pune stăvilar faptelor fără cumpăt. Nici o plăcere când o împlinești, nu e stâmpărată, ci cere alta și alta, și cu cât împlinești mai multe, cu atât ești mai nemulțumit. Iată, ce e o petrecere.

Cea mai adevărată credință despre fericire e aceea, care îl îndeamnă pe om să muncească mult și bine spre folosul lui și spre folosul și înaintarea familiei, școalei, bisericii, satului și a societății la care e părtaș, să muncească așa, ca să nu jignească pe nimeni, și să n'aibă nimeni a se plânge împotriva lui. O muncă adevărată și cinstită aduce împăcare cu tine însuși, aduce atâta, ca să poți trăi cinstit, aduce bucurie, că nu ești cerșitor, nici slugă la ușa altuia, aduce plăcere, fiind totdeauna mulțumit c'ai făcut ceva. O muncă cinstită și adevărată e ca o rugăciune spusă din toată inima, și celce muncește așa, și-a găsit rostul pe lume și e spre binele tuturor ; acela e om bun, căci munca îl face bun. Omul care muncește bine, e cinstit de semenii lui și cinstește și el pe alții, fiindcă munca îl învață să înțeleagă viața. Trăim unii pentru alții, nimeni nu poate trăi numai pentru

Sine. O, când ar trăi fiecare pentru sine viața ar fi de nebiruit și năcazurile de neînfrânt!

Că nici averea, nici mărirea, nici plăcerea nu aduc fericire, ci numai munca cinstită, care întărește inima, e în stare s'o aducă, veți înțelege mai bine din o povestire de-a Perșilor despre un Impărat, care voia să fie fericit.

Acest Impărat avea bogății mari, cât abia le încăpea mintea. Dar zadarnic, liniște n'avea, mulțumire nu găsea, — fericirea se depărta de el în loc să se apropie. S'a apucat de desfrâu, a adunat la palat pe cele mai frumoase femei, cântăreții cei mai buni din lume, vinurile cele mai alese, — socotind că doar-doar așa va ademeni fericirea, ca să-l mângăie și pe el. Dar înzadar. Durerea lui se tot mărea. Curtenii zadarnic încercau să-l înveselească, — nu eră chip. Adusesse pe toți înțelepții la palat, ca să spună, ce să facă ca să fie fericit, că el *vrea* să fie fericit. Sub pedeapsă de moarte trebuia să-i spună fiecare, ce crede despre fericire și să-l învețe cum să lucre pentru a o dobândi. Și-a omorât toți înțelepții, încât a băgat groaza în supuși cu atâta omor, pentru că nimeni n'a știut să-i spună, că pentruce trăim, iar împăratul n'a putut înțelege, că el cu faptele lui de până aici n'a răspuns bine la întrebarea: pentruce trăim. Intr'o zi află, că unul dintre înțelepți, un bătrân cărunt și gârbov de povara anilor, s'a

ascuns dinaintea lui, ca să-și cruțe viața. A fost destul un cuvânt, ca să fie adus și el la palat. «Spune-mi, ce să fac ca să fiu fericit? — și vei fi viu» a zis împăratul cu asprime cătră el, — «altcum, unde ți-e talpa, îți va sta capul!».

Bătrânul ridică ochii dela pământ, își arată fruntea senină și zise: «Inălțate Impărate! Dacă asta mi-e soarta, voiu muri și eu de sabie; dar mai întâi să-ți dau răspunsul pe care mi-l ceri. Vrei să fii fericit? Imbracă *cămașa* unui om fericit, și vei fi și Tu fericit».

Mulțumit cu răspunsul, Impăratul i-a lăsat zilele, și îndată s'a pornit dela palat droaia de curteni, întrebând pe fiecare, dacă e fericit. Toți răspundeau cu oftat și unii cu lacrimi; nimeni nu eră fericit. Rând pe rând se întorceau la palat, triști, că în lume nu e nimeni fericit. Doi curteni au rătăcit în drumul lor și au ajuns în o dumbravă. Se pun jos o clipă, ca să mai răsufle. Dar deodată tresar. Aud un cântec. Se miră, că atunci, când toată țara e în jale din cauza durerii Impăratului și a atâtor griji, pe cineva îl arde de veselie. Se ridică și merg să vadă, cine poate fi atâta de nesimțitor. Câți-va pași, și dau de-un om vesel și asudat de muncă, care adună lemne, ca să facă cărbuni.

— «Tu nu știi, că împăratul nostru se chinue 'n dureri, și că toată țara e îngrijată? Cum poți cânta de veselie?» Cărbunarul s'a uitat la

ei, s'a plecat apoi, și-a luat crosnia cu lemne în spate și porni zicând: «Ce-am eu cu ce fac alții? Când aș fi împărat, și eu aș fi nefericit.» — «Cum, doar tu ești fericit?» strigară amândoi deodată. — «Fericit dară», răspuse cărbunărul, mirat că-i pun așa întrebare. Ca nebuni se repeziră la el, îl trântiră la pământ, îl desbrăcară să-i ia cămașa și s'o ducă împăratului, dar... singurul om fericit... n'avea cămașe. Și-au plecat cei doi la palat, să-i spună împăratului, că omul fericit n'are nici cămașe, și că face cărbuni.

Când asculți povestirea aceasta, îți place, iar când mergi mai adânc cu gândul, îți place și mai mult. Aici sânt prinse adâncile învățături, că nici averea, nici mărirea, oricât ar fi de mari, nu aduc fericire, că plăcerile, de orice soi ar fi, nu fericesc, ci, pentru-ca viața ta să fie în adevăr fericită, trebuie să îmbraci cămașa aceluia cărbunar, adică să trăiești cum trăiește el: *muncind* cu inima senină, cu inima veselă. Muncește cântând, și te roagă muncind — și vei avea de-ajuns, ca să fii fericit. Nu lega de muncă toate gândurile negre; munca nu e chin, ci e o rugăciune de mulțumită și de întărire.

Fă-ți datoria ta de om cinstit, de om adevărat, de om, care înțelege, că are un rost pe lume, — și nu te gândi la fericire, că ea te urmărește. Adu-ți aminte numai, că ai venit pe lume fără voia ta, și tot fără voia ta vei ești din

lume; însă e în voia ta, ca timpul cât ești în lume, să lucrezi așa, ca să poți zice la moarte: «Lume! am trăit așa, ca acum să te las în o stare mai bună, decum te-am găsit».

Noi pentru aceea trăim, ca totul în jurul nostru prin faptele noastre să se facă mai bun; pentru aceea trăim, ca familia și societatea în care trăim, școala pe care o avem, biserica, care ne ocrotește, satul, țara și neamul din care facem parte, să se fălească, că ne-au avut, ca ele să poată înainta pe toate cărările, și să poată da roadele, cari sunt datoare să le dea oamenilor.

Luați pildă dela oamenii cinstiți și drepti, învățați din faptele lor, care e rostul omului pe lume. Cu faptele oamenilor buni se răspunde la întrebarea: pentru ce trăim? Uitați-vă la ei, ce senină și netedă le e calea vieții! Când ai pace în suflet, când ai iubire față de tot ce te încunjură: față de școală, de biserică, de neamul și patria ta, n'ai lipsă să cauți avere, nici plăceri, ca să fii fericit, — pentru-că iubirea și înțelepciunea ta îți vor aduce avere și plăcere mult mai înaltă și mai frumoasă, care este: recunoștința oamenilor de bine.

Câte lipsuri, câte dureri nu avem noi! Par'că ni-s legate mâinile și picioarele; nu putem înainta decât greu de tot. Alte neamuri merg înainte văzând cu ochii, noi par'că stăm pe loc. S'a întrebat însă cineva, cum se întâmplă aceasta? —

Iată cum; Noi nu ne facem datoria față de noi înșine, și nu primim sfaturile celor, cari sunt mai înțelegători și văd mai bine ca noi. Noi nu sprijinim societățile cari le avem, ca apoi și ele să poată veni în ajutorul nostru. Nu prețuim și nu ajutăm îndeajuns școala și biserica. Nu căutăm a avea la conducere oameni destoinici și cu pricepere, și de cele mai multe ori ne lăsăm amăgiți de oameni lingușitori și de oameni cari voiesc să se înalțe înjosind pe alții.

Trăim și muncim, ca să ne asigurăm viitorul și ca fiecare să lăsăm neamul într'o stare mai bună, decum l-am găsit. Atunci numai va veni fericirea, a fiecăruia în parte, a neamului și a patriei preste tot.

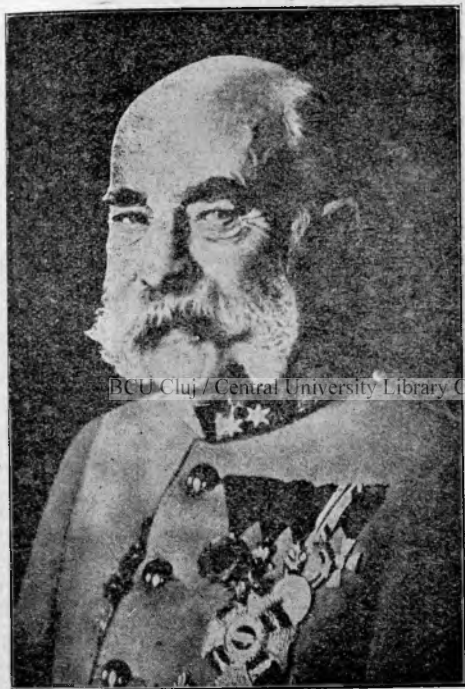
Gheorghe Maior.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Credință.

Când dau, Doamne, de vre-un bine,
Toți prietinii sunt cu mine,
Iară dacă cad la rău
Nu zăresc în jurul meu
Făr' numai pe Dumnezeu.

Omul înțelept învață minte din pășaniile altora; cel fără judecată nu se învață nici din cele pășite de el însuși.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Împăratul și Regele Francisc Iosif I.

✠ Impăratul și Regele Francisc Iosif I.

Popoarele din Monarhia austro-ungară au îmbrăcat haine de jale. Pe lângă grelele încercări pricinuite de înfricoșatul războiu, ele au trebuit să mai îndure încă o nouă lovitură, prin trecerea din viață a Majestății Sale Impăratului și Regelui nostru *Francisc Iosif I*, carele a adormit în Domnul Marți în 21 Noemvrie n. 1916, seara la orele 9 și 5 minute.

Adormitul în Domnul s'a născut în 18 August 1830. La etatea de 18 ani, în 2 Decemvrie 1848, între bubuituri de tunuri și ropote de puști, a urcat tronul ca Impărat, iar la 8 Iunie 1867 s'a încoronat ca Rege al Ungariei.

El a fost un adevărat părinte al popoarelor sale, un domnitor conștiu de înaltele sale îndatoriri și care căută să și le îndeplinească totdeauna în chipul cel mai conștientios. De aceea se și bucură el de iubirea nemărginită a supușilor săi și de stima lumii întregi. Astfel nu este mirare, că trecerea lui din viață, deși la marginile cele mai depărtate, date nouă, muritorilor, pe acest pământ, a fost plânsă de toți supușii săi și că la înmormântarea sa, întâmplată în Viena în ziua de 30 Noem-

vrie n., s'au vărsat lacrimi de adevărată
durere și recunoștință.

*Odihnească în pace cu cei drepți și
buni !*

La moartea Regelui.

Moșneag albit de vreme,
Cu sufletul rănit —
Prea bunul nostru Rege !
In jale Te-ai sfârșit.

Părintele iubirii,
Al păcii pe pământ,
Tu pleci să cauți azi pacea
Acolo 'n cerul sfânt.

Pășește fără frică
Din tronul pământesc !
Cu îngerii 'ngenunche
La tronul cel ceresc !

Pe tatăl — împreună
Rugați-L pentru noi,
Să pun'odată capăt
Cumplitului războiu !

(După «Drapelul».) 22 Nov. 1916.

G. B.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Maj. Sa Impăratul și Regele Carol IV.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Maj. Sa Impărăteasa și Regina Zita.

Noua Păreche domnitoare.

După trecerea din viață a Maj. Său Impăratului și Regelui Francisc Iosif tronul țărilor stăpânite de glorioasa familie habsburgo-lotharingică l-a moștenit strănepotul de frate al Monarhului răposat arhiducele *Carol Francisc Iosif I*, numit ca Impărat al Austriei: *Carol Francisc Iosif I* iară ca Rege apostolic al Ungariei: *Carol IV*. Majestatea Sa noul Monarh carele a cuprins tronul strămoșesc în ziua de 21 Noemvrie n. 1916, s'a născut în 17 August 1887 în Persenbeug, Austria de jos, ca fiu al arhiducelui Otto și a princesei Maria Iosefa de Saxonia; s'a născut și află prin urmare de prezent în anul a 29-lea al vieții. Ca tânăr arhiduce, Majestatea Sa a făcut studii serioase militare și de drept. Mult s'a interesat de creșterea Său fericitul arhiduce-moștenitor Francisc Ferdinand, care l-a fost tutor după moartea părintelui Său. În vârstă de 20 ani tânărul arhiduce a fost declarat majorean, iar în etate de 24 ani, în 12 Octomvrie 1911, s'a căsătorit cu princesa *Zita Maria* fiica prințului Robert de Parma și Piacenza

născută în a. 1892 în Pianore. Căsătoria aceasta a fost binecuvântată cu 4 odrasle și anume: 1. *Francisc Iosif Otto*, viitorul moștenitor al tronului, născut în 20 Noiembrie 1912; 2. *Adelaida Iosefa Maria*, născ. în 3 Ianuarie 1914; 3. *Ludovic Robert Carol*, născ. în 8 Februarie 1915, și 4. *Felix Frideric August Victor Maria*, născ. în 31 Maiu 1916.

Înainte de urcarea pe tron, Maj. Sa, ca Arhiduce, a ocupat mai multe demnități militare. În cursul grozavului războiu actual a avut un rol deosebit de însemnat, mai întâiu ca comandant al frontului italian, apoi al celui bucovinean și mai pe urmă ca comandant suprem al frontului din partea de miază-zi răsărit a țării, deosebindu-se atât prin vitejia Sa, cât și prin talentul Său de conducător militar.

Incoronarea Majestății Sale, ca Rege apostolic al Ungariei, s'a făcut cu mare pompă în capitala țării, Budapesta, Sâmbătă în 30 Decembrie 1916.

Din inimă dorim, împreună cu țara întreagă, Majestaților Lor domnie îndelungată și fericită.

Trăiască Regele!

*Mulți ani trăiască Regele
Domnind în fericire,
Acopere-se creștetu-I -
Cu raze de mărire.*

*Pe frunte-I, gloria vestind,
Coroana strălucească,
Sub sceptru-I blând în orice timp
Dreptatea să domnească.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Asupra Lui ș'a țării 'ntregi
Cerescul har coboare:
Rodire fie pe câmpii,
Iubire 'ntre popoare.*

*Iar' lângă El un înger dalb,
Aleasa Lui Regină,
Zâmbească vesel, bunătăți
Vărsând cu mână plină!*

A. B.

Cum să începem Anul cel nou?

Anul cel nou să-l începem cu hotărârea de a fi mai buni ca în cel vechiu. Să părăsim păcatele vechi și să ne facem oameni noi: mai harnici, mai cruțători, mai temători de Dumnezeu, mai iubitori față de alții, mai curați la inimă. Și schimbarea aceasta spre mai bine s'o începem chiar în ziua de Anul nou. Dându-ne seamă de greșelile noastre de până acum, să începem a le îndrepta: să intrăm cu smerenie în casa Domnului și să-l rugăm cu osârdie, să ne ajute a birui pornirile cele rele; să-i mulțămim din adâncul sufletului pentru binele revărsat asupra noastră în cursul anului trecut și să-l rugăm a ne luă sub sfânta sa pază și în viitor; iar' întorcându-ne la vetrele noastre, să nu pregetăm a face o faptă bună. — Așa putem nădăjdui, că vom avea un An nou mai fericit ca cel vechiu, că vom înainta în toate cele bune și vom fi mai mulțămiți cu soarta noastră!

A. B.

Iarnă...

Iarnă, frig și bate vântul...
 Focu'n sobă clipocește...
 Vre-un bătrân, albit de vremuri,
 Lin și dulce povestește...

„...Și eră un smeu odată
 Ce-aruncă pojar pe nări...
 Ajunsesse de poveste
 Peste nouă mări și țări...”

...Stați în jurul sobei, roată
 Și-ascultați... Hei, ce vă pasă!
 Bate vântul crunt afară,
 Dar e-atât de cald în casă!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bate vântul crunt afară,
 Și mugește lung, turbat,
 Vouă însă ce vă pasă?
 Este cald și ați mâncat...

Dar sunt alții, alții, care
 Suferă acum cumplit...
 Nu au lemne, nu au casă,
 Și nici basm de povestit.

.

...Voi, ce-aveți belșug în casă,
 Ce-aveți pâne, ce-aveți bani,
 Fiți atât de buni la suflet
 Și-ajutați și pe sârmani!

† **Poetul Andreiu Mureșanu,**

născut în 1816 în Bistrița și mort în 1863 în Brașov, împlinindu-se astfel o sută de ani dela nașterea lui. Andreiu Mureșanu e unul din poeții cei mai vestiți ai Românilor, cunoscut prin poeziile sale de cuprins național și patriotic. Cea mai vestită poezie a sa, intitulată «Un răsunset», a fost scrisă în fierberea anului 1848. Deastădată reproducem frumoasa lui poezie «Omul frumos», scrisă după potolirea mișcărilor din anul acela vijelios.

Și'n loc să resplătească, cum cere pofta'n lume,
 Dușman'a lui lucrare, îi cruță negrul nume,
 Voind a-l îndreptă!

De ce nu vine, Doamne, a Ta împărăție,
 Când oamenii să șteargă și umbra de sclăvie,
 Fiind creștini curați;
 Și'n locu-i să domnească dreptatea nepătată,
 Egala 'ndreptățire și pacea-adevărată,
 Ca între fii și frații!

Andrieu Mureșanu.

Regule de viață.

Benjamin Franclin (1706—1790) a fost unul din cei mai mari bărbați ai Statelor-unițe din America de Nord, căruia au să-i mulțumească în mare parte Statele-unițe câștigarea neatârării lor de sub Anglia. Dar el n'a fost numai mare bărbat de stat, ci și un vestit scriitor. A scris multe lucruri pline de învățătură. Intre altele a alcătuit următoarele regule de viață, cari sunt vrednice să le ia aminte fiecine:

1. Fii cumpătat: Nu mânca prea mult, ca să-ți prostești mintea și nu bea atâta, ca să ți-se înfierbânte capul.

2. Nu vorbi prea mult! Spune numai aceea, ce-ți poate folosi ție sau altora.

3. Ține rânduială bună! Toate lucrurile tale să-și aibă locul și noima lor.

4. Fii hotărît! Trage-ți bine seama de ce te apuci, dar dacă te-ai apucat odată de un lucru, să-l și isprăvești. La ceea-ce te-ai hotărît, să o și faci.

5. Fii cruțător! Cheltuește numai pe lucruri cari îți sunt de folos ție și la ai tăi.

6. Fii lucrător; nu prădă vremea de geaba. Lucrarea ta să fie întotdeauna folositoare. Nu face nimic ce-i de prisos.

7. Fii sincer și cu inima deschisă! Nu te folosi de înșelăciune, și în gândurile și faptele tale să fii călăuzit totdeauna de dreptate.

8. Păzește-te de-a greși față de semenii tăi. Numai aceea fă altuia, ce ai dorî să-ți faci și el ție.

9. Fii îngăduitor! Pe aceia, cari ți-au făcut rău, nu te mânia în așa măsură, cum ar fi vrednici.

10. Fii curat! Nu suferi necurățenie nici pe trupul tău, nici pe hainele tale, nici în casa ta.

11. Păstrează-ți liniștea! Nu te lăsă a fi scos din țâțâni prin lucruri de nimic, dar nici prin nenorociri, pe cari nu le poți încunjură.

12. Să ai viață morală curată și să nu păcătuești, ca să nu te mustre conștiința. Ia ca pildă viața Domnului nostru Isus Hristos.

Aceste regule de viață, cari ne învață a fi oameni de cinste și de omenie, Franclin le-a urmat în toată viața sa, devenind astfel folositor atât sieși, cât și compatrioților săi.

† Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Născut în comuna Zărnești, la 9 Maiu 1828, a încetat din viață Marți în 26 Ianuarie v. 1916, în vârstă de aproape 88 ani. Biserica gr.-or. română din Ungaria și Transilvania a pierdut în el un vrednic Arhiepiscop, care cu cinste a păstorit biserica timp de 21 ani ca Episcop al Aradului și 17 ani ca Arhiepiscop și Mitropolit. Faptele săvârșite în decursul păstoririi de 41 ani sunt dintre cele mai mărețe și îi vor vesti numele din neam în neam. — Chipul nostru ne arată pe fericitul Arhiepiscop dormindu-și somnul de veci în sicriul așezat cu prilejul înmormântării în catedrala din Sibiu, zidită sub păstorirea sa.

Învățați meserii!

Trecând prin satele locuite de români și stând de vorbă cu sătenii noștri, peste tot locul auzi plângeri, că e lipsă de pământ. E lipsă, pentru că moșiștele sătenilor s'au împărțit și se vor mai împărți încă în părțile tot mai mici. Acestea, prea mici fiind, nu pot să mulțumească pe ceice le au.

Sătenii noștri ar trebui să se cugete și la alte izvoare de venit, să caute și alte ocupațiuni și să nu rămână tot numai pe lângă plugărit.

Noi românii și până acuma am fost lipsiți de meseriași, cu atât mai mult vom simți lipsa meseriașilor acum după războiu.

Un neam de oameni, care nu are meseriași, e cel mai sărac neam. Pe lângă plugari și oameni învățați e de lipsă să avem și meseriași și neguțători, atât la orașe cât și la sate. În mâinile meseriașilor și neguțătorilor sunt de obicei bogățiile poporului.

Da, așa este, sunt foarte multe ocupațiunile, cu cari fiii sătenilor noștri ar putea trăi mai ușor, muncind mai puțin și câștigând mai mult. Meseria se poate învăța cu mai puțină cheltuială și totuși sătenii noștri aleargă cu copiii lor pe la feliurite școli, ca să facă din ei domni cu învățătură. Ca și când un meseriaș n'ar fi

tot așa domn și încă mai stăpân pe domnia lui, decât un preot, învățător ori notar.

Meseriașul devenit măestru e om liber, de sine stătător și fără poruncitori. Invățații, adevărații domnii, mor de bătrâni și totuși, cei mai mulți, nu pot ajunge să fie stăpâni pe voința lor.

Nu-i vorba, e bine să avem oameni învățați, ești din sânul poporului nostru, și încă cât mai mulți; dar tot așa de bine e, să avem și o clasă de meseriași harnici și cinstiți.

Plugarii sunt temelia, meseriașii sunt pârgă, care ridică temelia la stare tot mai bună, și învățații sunt cârmacii și luminătorii cărărilor acestora. Unii fără alții nu pot să se înalțe și să se ferească. E de lipsă dar, ca pe lângă plugari și învățați, să ne nizuim a avea și o clasă de meseriași și neguțători.

Puținii meseriași cari îi mai avem, aproape toți sunt fii de săteni dintre cei mai săraci. În timpul uceniciei cei mai mulți au fost lipsiți de povățuitori, cari să le îndrepte cărările și să le ușureze traiul. Ca calfe, de asemenea au fost lăsați ca și luntrea fără cârmaciu în largul mării.

Deci, nu e mirare, dacă numai puțini dintre ei au putut să răsbească și să înfrângă valurile cele întinate ale acestei vieți, ridicându-se la o stare mai corăspunzătoare.

Avem lipsă de meseriași și neguțători români, atât la sate cât și la orașe, să căutăm

a-i aveà. In viitor numai prin ei vom puteà sã ne ridicãm la o stare mai înfloritoare. Deci, pãrinții cu stare mai bunã sã nu se sfiascã a-și da și ei copiii la meserii.

Bãieții cari se aplicã la meserii, sã aibã de acasã creștere bunã și cu cât vor aveà învățaturã mai multã, cu atât mai bine.

Mãiestrii la cari încredințãm bãieții ca ucenici, sã fie oameni cinștiți, vrednici și recunoscuți de mãiestri buni.

In timpul uceniciei, pãrinții sã-și cerceteze bãieții și sã-i supravegheze cât mai deaproape, ca nu cumva sã alunece pe cãi greșite.

Bãieții, ca ucenici, sã fie supuși și ascultãtori, sã-și dea silințã a pãtrunde în toate tainele meseriei la cari sã aplicat, și muncind cu drag, sã o învețe în toate amãnuntele. «Rãbdarea taie fierul». «Meseria e plug de aur în mâna celui ce știe sã o lucreze».

Ca calfe, sã fie de asemenea cu purtãri bune, sã caute a se așezã în fabricile și la mãestrii cei mai renumiți. Sã munceascã și sã fie crușãtori. In dumineci sã cerceteze biserica și reuniunile de meseriași. In timpul liber sã ceteascã cãrți bune și de folos pentru ei. Impreunãrile cele rele sã le ocoleascã și numai cu cei buni sã se însoțeascã. «Spune'mi cu cine te însoțești, ca sã-ți spun cine ești».

Mãiestru de sine stãtãtor numai atunci sã devinã, când e convins cã-și cunoaște meseria

pe deplin. Să lucreze conștient și bine, să se țină de cuvânt și cu mușterii să tracteze frumos. Să nu-i amâne cu vorba de pe o zi pe alta, și la lucrurile ce le face, să folosească material bun.

Atât ca calfe, cât și ca măestri, să-și iubească neamul din care fac parte și să țină cu tărie la biserică și limba strămoșască. Să se ferească de însoțirile și de învățăturile cari ar putea să-i înstrăineze de biserica, de legea și neamul lor. Să-și împlinească datorințele față de legile patriei și întemeind familii, să-și crească copiii în frica de Dumnezeu și iubirea deaproapelui.

Meseriile toate sunt bune și bănoase, dacă le învățăm temeinic și dacă iubim munca. Ori care meserie e rea, dacă nu-i cunoaștem tainele și nu ne place munca. «Fără osteneală nu e câștig».

După războiu vom avea o mulțime de orfani, de creșterea căroră trebuî-va să ne îngrijim. La orfelinatele cari se vor deschide la Sibiiu și Blaj, pe lângă alte lucruri bune ce se vor întocmi pentru creșterea copiilor orfani, conducătorii vor face un lucru foarte cuminte, dacă vor întemeia într'ânsele și câte un atelier, care să fie întocmit pentru diferite meserii. Atelierele acestea ar putea apoi să ne dea adevărații meseriași, de cari atâta lipsă avem.

Orfanii mai în vârstă, cari nu vor putea fi așezați în atelierile orfelinatelor, precum și alți copii, vor fi dați la măiestri buni, așa ca și ei să devină meseriași buni și de folos, atât pentru ei cât și pentru noi.

«Meșteșugul vreme cere,
Nu se'nvață din vedere.
Munca e blagoslovită;
Când te ții de ea, ai pită».

i.

Șapte feciori.

(Din războiul de față).

Economul *Vasilie Bobițiu* din Gurarâului, pe care Dumnezeu l-a binecuvântat, ca și pe patriarhul Iacob, învrednicindu-l cu mulți copii, a dat și el Cesarului ce este al Cesarului, trimițând în cumplitul războiu ce se desfășură în timpul de față, 7 feciori și anume: Ioan și Avram Bobițiu, la reg. 23 de honvezi, Vasile, Dumitru, Petru, Nicolae și Iacob Bobițiu, la reg. 31 de infanterie.

Oare câți dintre acești feciori ai lui Vasilie Bobițiu se vor mai întoarce întregi și sănătoși la vatra părintească? — Ori-cum va fi, familia Bobițiu și-a făcut pe deplin datoria față de Tron și patrie, cum și-au făcut-o întocmai atâtea și atâtea familii românești. Ferice de părintele, care se poate fâli cu un număr așa de frumos de apărători ai gliei strămoșești!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Episcopul Dr. Vasile Hossu

a încetat din viață în preseara anului nou 1916, în etate de 50 ani. Biserica română gr.-cat. a perdut în răposatul în Domnul pe unul dintre cei mai vrednici fii ai săi. Atât în Lugoj cât și la Gherla, unde a fost ca Episcop, a lăsat după sine urme neperitoare, cari îl vor face nemuritor pentru toate timpurile.

Datoria omului învățat.

Omul, care merită numele de om, nu va pune niciodată lumina sufletului său «subt obo-roc», cum se zice în sfânta Scriptură. Acesta nu va ține lumina sufletului său închisă într'un felinar tâlhăresc, ca numai el să aibă profitul păcătos și rușinos dela dâra de lumină ce numai lui îi luminează spre folosul său criminal și spre răul și paguba altora. El va face, ca lumina sufletului său să lumineze nu numai cărările cinstite ale vieții sale, ci toate cărările tuturor celor lipsiți de lumină. Și aceștia — Doamne mulți sunt! — se vor adună cu drag în jurul luminat al omului între oameni, știind că unde luminează lumina lui, acolo nici ei nu vor mai orbecă și nu vor mai rataci, ci-și vor găsi rostul lor în iumea aceasta.

La dreptul vorbind, valoarea noastră, a celor cu lumină de carte, nu se socotește după măsura în care suntem «dobă de carte», cum zice Românul, adică nu se măsură după găletele de învățătură ce am încărcat în hambarele sufletului nostru, ci după bogăția de lumină, ce știm să răspândim în jurul nostru din învățăturile agonisite, după bogăția de bine ce pot să profite alții dela noi. Un om foarte învățat, din a cărui învățătură nu profită nimeni nimic, nu se deosebește prin nimic de un om cu desăvârșire prost și neînvățat. Aceeaș beznă de întunec îl împresoară și pe unul și pe altul.

Virgil Onițiu.

† **Virgil Onițiu,**

fost profesor și director al gimnaziului român din Brașov. Mare dascăl și luminător al poporului din care a făcut parte. Președinte al Secțiunii literare și membru devotat al Asociațiunii, s'a mutat la cele vecinice, abia în etate de 50 ani, în ziua de 8/21 Octomvrie 1915.

Versuri elegice

în amintirea lui Virgil Onițiu.

In haine cernite, copii, vă 'mbrăcați
 Și lacrimi amare șiroaie vărsați:
 Acela, ce 'n juru-i lătit-a lumină
 Și 'n suflet v'aprinse scânteia divină,
 De-a morții suflare năprasnic atins,
 S'a stins pe vecie, ah, grabnic s'a stins!

— Nu plângeți pe-acela, ce lume-a lăsat
 Și calea cerească în sbor a luat.

Nu pierde scânteia de Domnul aprinsă,
 Ci mândru lucî-va, de țărână desprinsă.
 Acel, ce științei viața jertfit,
 Trăi-va de-a pururi, de Domnul iubit.

Dar totuș durerea amar o simțim
 Și până'n adâncuri în suflet jelim:
 Acela, ce'n lume sădit-a tot bine,
 De alți purtând grijă, uitându-și de sine,
 De viscolul morții de-odată s'a frânt
 Și calea luat-a spre negrul mormânt.

— Nu plângeți pe omul cu suflet curat
 La nouă viață de Domnul chemat.
 Nu pierde bărbatul, ce'n lume adună
 De fapte mărețe o mândră cunună.
 Acel, ce'n virtute trăit-a încins,
 Viează de-a pururi, de moarte ne'nvins.

.

O, Doamne, la Tine smeriți ne'ndreptăm,
 La tronu-Ți puternic genunchii plecăm:
 Pe cel-ce umblat-a pe-a dreptilor cale,
 Primește-l, Stăpâne, în brațele Tale,
 Cu dreptii 'mpreună așază-l în raiu
 In dulce odihnă, spre vecinicul traiu!

Brașov, Decemvrie 1915.

Andrelu Bârseanu.

Cuvinte bătrânești.

Somnul dulce nimic n'aduce.

Decât să zici: vai de noi! mai bine, vai
 de mine!

La toate trebile tale să iai sfat dela cei ce
 se tem de Dumnezeu.

Cinci lucruri sunt nefolositoare, când nu-s
 însoțite de alte cinci: vorba fără ispravă, bogăția
 fără stăpânire, învățătura fără fapte bune, milo-
 stenia fără cuget bun și viața fără sănătate.

Ferește-te de apa lină și de omul tăcut.

Cine samănă vânt, culege vijelie.

Muirea mănioasă, focul aprins, tigia gă-
 urită, sunt rele la casă.

Dela un copil și dela un nebun aflu adevărul.

Dreptatea ese de-asupra, ca unt-de-lemnul.

Mai bine trăește un sărac, decât un bogat
 sgârcit.

Decât să plângă părintele, mai bine copilul.

Teme-te de cine nu se teme de Dumnezeu.
Dintele minții la muiere tocmai după
moarte răsare.

Cui i se croește rău, rău-i merge tot mereu.
Tot nebunul știe câștigă banul, dar nu știe
să-l păstreze.

Vai de picioare, dacă nu-i în cap.
La ori-ce treabă, pe Stan-pățitul întreabă.
Foamea se uită la poarta omului muncitor
și n'are obraz să între.

Mâncarea de dimineața las'o pentru sară, —
dar lucrul de sara nu-l lăsă pe dimineață, că
vremea tace și trece.

Gr. Sima al lui Ioan.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Femeea credincioasă.

Mătușă Zoe. — Domne, Doamne, da cu
ce bărbat am eu să-mi mănânc zilele! Nu știe fără
să tot bea! Cât e ziua, trebuie să-i tot car la
rachie. Și, Doamne, ce dragă de beție ar mai
croi, dacă n'aș fi eu, ca să-'l apăr! Trebuie,
sărac de mine, din fie-care sticlă trei părți să
le beau eu, punând apă în loc, și așa să dau
la bărbat să bea.

Apoi mai zică cineva, că nu-s femeie de
treabă!

† Dr. Ioan Pop,

medic-colonel, membru activ al secțiunii de medicină,
și membru pe viață al Asociațiunii, cunoscut prin mai
multe scrieri populare de cuprins medical, a încetat din
viață în Sibiu, în ziua de 7 Maiu n. 1916, în etate de 72 ani.

Cum să trăim?

Dacă m'ar întrebà un om tinăr: «Cum să trăesc eu, ca să ajung o vieață sănătoasă și plăcută? Atunci între altele îi voju răspunde cam așa:

1. Trăește cât se poate de mult — zi și noapte — în aer liber; în odaia de durmit ferestrele să fie deschise.

2. Ferește-te de localuri prea încălzite, pline de fum și de oameni (cafenele, birturi); îmbracă-te potrivit după anotimp vara, când e căldură mare — foarte ușor.

3. Grijește pentru gimnastică de ajuns, mai bine în aer liber, ori apoi în casă cu ferestrele deschise, prin lucru în grădină, lucru la câmp și prin tot felul de deprinderi (velociped, înotat, băi de soare) etc.

4. Grijește pentru curățenia trupului prin scalde potrivite de apă, de aer și soare, pentru că aceste mijloace mântuitoare ale naturei, întrebuințate cu minte, pot face minuni.

5. Intocmește-ți traiul după principiile dezvoltate mai sus. Mănâncă numai de 3 ori pe zi (unii se îndestulesc și cu 2 mâncări). Mănă puțin și mestecă foarte bine.

6. Nu bea de loc beuturi spirtuoase și nu fumă, pentru că și alcoolul și nicotina sunt veninuri tari — mai cu samă pentru inimă și sistemul nervos.

7. Decumva din multe împrejurări nu te poți lăsa de tot de aceste veninuri, îngrijește-te să fii moderat, adecă bea și fumează puțin și numai după mâncare.

9. Nu face din zi noapte și din noapte zi, — adecă: te culcă de vreme și te scoală de dimineață.

Dacă vei trăi după aceste principii, se va împlini zisa unui mare filosof și medic italian: vei aveà cât vei trăi o minte sănătoasă într'un trup sănătos.

Medicul-colonel **Dr. Ioan Popp.**

Cântec.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Înfloresc grădinile,
Ceriu-i ca oglinda,
Prin livezi albinele
Și-au pornit colinda.

Cântă ciocârliile
Imn de veselie,
Fluturii cu miile
Joacă pe câmpie.

Joacă fete și băeți
Hora 'n bătătură.
Ah, de ce n'am zece vieți,
Să te cânt, Natură!

St. O. Iosif.

Acasă...

— Schița. —

Abia se mijeă de ziuă, când ușa tinzii cârțal în țifinele vechi și, din casa care durmea adânc se strecură în curte un bărbat voinic, spătos cu pasul greu, și îndată în urma lui, un băiețușca de doisprezece ani, care, deși părea sprinter, avea pasul nesigur. Ionică eră somnuros încă și tatăl său, Dragomir, în drum spre grajd, își întoarse de câtevaori capul să vadă aține-se ficiorul în urma lui. Ionică venea în pași largi în urma lui, căscă uneori, simțind o moleșire grea călduță în tot trupul, urmată de înfiorări repezi de frig. Grajdul eră în fundul curții spre grădină, curtea destul de largă, și astfel până mai cârțal o ușe, Ionică se trezi binișor din somn și întră în grajd deodată cu Dragomir. Un zimbet de fericire se trezi în ochii lui senini, albastri: tatăl său putea să vadă rândueala ce-a ținut-o el câtă vreme a fost singur stăpân la casă. Li eră năcaz numai, că nu se luminase încă bine, că nu se putea vedeă cumsecade în grajd: nici așternutul proaspăt de cu seară, nici curăția micului ochiu de sticlă, nici lipsa painginilor pe grinzi și în colțuri, nici albimea lucie a celor doi boi, nici cât crescuse și se îngrășase Joiana, nici ușa cea nouă pe care el o pusese la stăulețul vițelului. Ioniță deschise

larg uşa, în nădejdea că în grajd se va face lumină mai mare, dintr'o săritură scăpă de sub pălăria întunecată a streşinei şi privi spre răsărit. În zări departe se arătau cele dintâi împurpurări sfioase ale dimineţii, sus pe cerul senin mai clipeau însă câteva stele neruşinate. «De-acum o să se lumineze îngrabă», îşi zise Ioniţă, şi mulţumit şi vesel, întră din nou în grajd.

Dragomir eră lângă Păun, îl netezea pe spate, îl scărpină pe bărbie, şi vorbiă cu el încet, cu prietinie şi cu dragoste.

— «V'aţi hodinit bine, voinicilor? Ha? V'aţi săturat aseară şi aţi avut aşternut bun. Fân bogat în flori v'a pus în iesle stăpânul vost Ionică. V'a grijit bine Ion? Aşa-i feciorul harnic, ştie ce-i trebuie bouului. Dar tu, Joiană, când ai de gând să te opreşti cu crescutul?» Şi Dragomir se întoarse spre vaca dela ieslea ceealaltă. «Pe tine şi pe viţeluş vă ţine Ionică cu otavă, cu otavă ca strămătura din Poiana-mare».

De când îl auzi pe tatăl său vorbind, obrazul lui Ionică ardea tot mai tare, inima-i bătea pă-rând că vrea să-i curme respiraerea. Dar când auzi cuvintele din urmă ale lui Dragomir, băiatul încremenî de mirare: de unde ştia tatăl său că el dăduse aseară vacii şi viţeluşului otavă din Poiana-mare? Eră aceasta otava cea mai bună ce o aveau, o păstrau de obicei pentru boi la plugăritul de primăvară şi pentru oile cu prăsilă

tână. El, Ionică, dăduse o singură dată din otava asta vacei și vițelușului, seara trecută, dar cum aflase tatăl său?

Pe-o clipă îi fu frică, dar simțământul acesta se risipi numai decât, văzând zimbetul bun de pe fața tatălui său.

— Brav fecior ești tu, Ionică; se și cade, căci ești cel mai mare. Acum să te vad, mai știi de unde se iea otava din Poiana-mare. Știi tu câtă e de lipsă pentru o zi de plug la doi boi harnici?

Copilul se învârti într'un călcâiu și într'o clipă dispărură pe o porțiță, numai cât el de mare, în grădina șurii, unde erau clăile cu fân. El nu se mai gândi acum, de unde știa tatăl său ce otavă dăduse vițelușului, ci voiă să-și arete priceperea și vrednicia.

Dragomir Morar rămase să vorbească mai departe cu vitele lui, să le vadă mai bine, căci aseară, la lumina lămpașului, ochii lui nu se săturaseră privindu-le.

Dragomir Morar sosise de cu seară din Galiția străină și plină de blestemele atâtor neamuri, sosise pe neașteptate, după ce nu nădăjduse să capete concediu pentru lucrările de primăvară. Căpătându-l, puse numai decât o carte la poștă, dar ajunse el mai repede decât cartea sosise, după ce stătuse opt luni de zile în calea morții.

Nevasta, Maria, țipă de spaimă, când, după un singur hăpăit al cânelui, auzi deodată chelălăitul de bucurie al acestuia; porțița nu auzise când se deschise. Până a-și reveni în fire, Dragomir intră în casă. Copiii, patru, dormeau. Femea îl așteptă încremenită, cu cusătura în mână. Din ochii albaștri luminează o bucurie, o fericire plină de uimire, neașteptată.

Dragomir își îmbrătoșă, își sărută nevasta cu tărie, aruncă privirile luminoase la cei patru cari dormeau, se apropie tiptil de patul lor, le mângăie ușor obrazii fragezi, dar nu cutează să-i trezească.

Femea veni să-i scoale ea.

— Nu, dă-le pace! Lasă-i să doarmă. Să se întărească, să crească mari, săracii! Ochii lui se împăinginiră pe-o clipă ca și când ar fi văzut ceva rău în viitor, ca și când ar ști el ce-i așteaptă când vor fi mari.

Intr'un restimp scurt întrebările și răspunsurile urmară repede și cei doi soți simțeau cum li se liniștește inima, încet-încet. Acolo departe, în linia de foc, moartea te pândește în mii de chipuri, dar Dumnezeu l-a apărât pân' acum pe Dragomir; aici acasă viața fusese grea fără de el, dar Dumnezeu a dat an bun, apoi Ionică începe să dea ajutor. Abia trecură câteva minute de când povesteă, și Dragomir pareă tot mai neliniștit, pareă că stă ca pe spini. Deodată se ridică și zise:

— Mai țineți lămpașul dela grajd?

— Cum să nu!

— Dă-mi-l!

Și, cu lămpașul aprins, întră în grajd să-și vadă vitișoarele. Rămase mult acolo, dar Mariei nu-i părû așteptarea lungă. Ceeace simțiã, ce gustã ea acum, erã o fericire pe care de mult nu o mai gustase, poate o singurã datã în vieatã. Se simțiã sfioasã, rușinoasã, timidã, și așã de tinãrã și curatã, cum nu mai fusese de când erã logodnica lui Dragomir.

Bãrbatul se întoarse vesel, mulțumit.

— Cine ține rãnduiala în grajd?

— Mai mult Ionicã! Ajutã și Nicu, dar vezi bine, mai puțin.

Dragomir știã cã și mãna muierii nu se hodinise, cã aveã și Maria poate partea cea mai mare în rãnduiala ce vãzuse, dar îi cãzù bine cã nevasta lasã toatã lauda pe seama feciorilor lui, și mai ales a lui Ionicã. Se uitã din nou la patul în care dormiau duși cei patru, se apropie sã-i mângãie iar, dar acum nu se mai putù stãpãni și începù sã-i sãrute apãsat. Copiii se deșteptarã sub întepãturile mustețelor tari, retezate scurt.

Trecù apoi vreme lungã fãrã sã-i mai prindã somnul; de ochii strãlucitori el fuge. Indeosebi Ionicã ardeã de nerãbdare sã știe odatã tatãl sãu ce fãcuse el în vreme de opt luni de zile.

— Au început oamenii sã are? întrebã Dragomir, dupãce în casã se fãcù din nou liniște.

— Abiã de-o zi, de douã.

— Mâne es și eu cu plugul.

— Vei eși și poimâne. Abiã ai venit. Cât ce vor auzi că ai sosit, oamenii vor nãpãdi pe tine.

— Va veni ea și sfânta Duminecã, pân' atunci mai pot așteptã. Ce-s patrușprezece zile? Trec ca un ceas, și eu va trebui să mă întorc la slujba mea. De altfel ce le-ar folosi să le spun ce-i pe-acolo? Și, ce să le spun? Aici e raiul, acolo-i iadul. În iad trebuie să fii odatã, ca să-l poți pricepe ce-i.

Dupã alte vorbe plugãritul de mânã rãmase nehotãrit, dar, la stãruința lui Dragomir, nevasta puse 'n straiță pentru bãrbat și pentru Ionicã.

În zori de zi Dragomir se trezi și nu se mai putu răbdã să rãmânã în pat. Trezi și pe Ionicã și eșirã în curte, fãrã sã-i simtã altcineva din casã. Dupã ce-l știurã pe stãpân acasã, dormiau cu toții cel dintâi somn fãrã de griji, de opt luni încoace.

Ionicã nu știã, deci, cã tatãl sãu fusese de cu searã în grajd, nu știã cã pe azi va eși la plug cu Dragomir; numai când îl trimise sã aducã o sarcinã de otavã din cea din Poiana mare, bãnuì de ce este vorba, și, bucuria lui fu nemãrginitã. Sã-l vadã tatãl sãu cum știe mânã boii, sã-l vadã ce pogãnicu strajnic s'a fãcut.

Pãnã sã punã în rând plugul, pân' au mãncat ceva boii și i-au adãpat, se fãcuse dimineață, o

dimineată limpede, dulce, plină de miresmele primăverii. Dragomir lăsă pe băiat să pună în rând tot ce-i trebuia pentru plug, și mângăierea lui fu mare, când văzu că Ionică se pricepe. Când să înjuge pe Păun, boul nu-și plecă de ajuns grumazii groși, și Ionică nu-i putu prinde în jugul luciu.

— Pleacă-te, voinice, pleacă-te, prietene! zise Dragomir apropiindu-se și ridicând jugul. «E vrednic stăpânul tău să-l ascuți, E mic, dar e plin de virtute». Apoi, după ce fu totul gata, Dragomir își aruncă ochii roată, privi și sus în înălțimi, și zise, bătându-și feciorul pe umăr:

BEU Ci, / Ionică, în par-ți rău că te-ai sculat așa de dimineată?

În loc de răspuns băiatul privi la tatăl său cu ochii strălucitori, pocni pogan din biciu, și boii plecară în pași domoli. În clipa asta mama răsări în prag.

— Așa dar tot nu te lași de hotărîrea ta!

— Trebuie să-ți învăț feciorul plugar, muierel! — răspunse zimbînd Dragomir, și plugul ieși pe poartă.

Cât ce ieșiră din sat, cântau ciocârliile — minunea lui Dumnezeu! Treceau prin aer adieri călduțe, cu miresme de verdeață și pământ proaspăt, umed. Până la ogor Ionică își arătase toată vrednicia de pogănicu pe drum; după ce fierul începui să taie în pământ, își arată și vred-

nicia de pogănicu pe lângă plug, și boii nu ieșiau din brazdă pentru toată lumea.

Dar abiă traseră câteva brazde, și Dragomir oprî boii.

— De-acum pentru pogănicu ești prea mare, Ionică. Vin-o și ține de coarne.

Băiatul la început nu pricepû cuvintele tatălui său, îi părû că-i nemulțumit cu el, dar când văzû că Dragomir îi arată cornul plugului de pe care își luase mâna, deveni de-odată foarte serios și se apropie cu un fel de sfințenie de cârmă.

Ziua aceea, cea următoare, și alte câteva zile în șir, Dragomir își învăța băiatul să cârmuiască plugul. Întâi îl ținu pe lângă sine, conducându-l amândoi, apoi îl lăsă singur și se făcû el pogănicu, mai pe urmă îl învăța cum se poate să fie și plugar și pogănicu în aceeaș vreme, cum poți ține plugul numai c'o mână, de-un singur corn, iar cu cealaltă să iai biciul de pe spate și să pocnești, din când în când, pe deasupra boilor. Când Ionică știă tot ce-i trebuia, Dragomir aduse și pe Nicu, de opt anișori, și-l învăța pogănicu.

Seara băieții veniau ruți de osteneală, deși veseli și cu gura mare.

— Doamne, Dragomir, îi zise într'o seară nevasta, prea-i zolești, prea-i năcăjești pe săracii copii. Ce gândești tu? Nu-s aici și eu? Cum

am ținut de coarnele plugului la arăturile de toamnă, nu voi putea ține și acum?

— Nici nu-i învăț eu pentru ca de pe acum să-l pui pe Ionică la coarnele plugului.

Dar pentru ce?

— Ca să fie învățați. Dacă vor crește mari, să știe.

— Păi bine, nu-i vei putea învăța, după ce vor fi mai răsăriți? Peste doi, peste trei ani?

— Hm! făcea Dragomir cu tristețe în glas, cine știe, putea-se-va atunci!

— Cum, Doamne sfinte! Să mai țină bătaia încă doi-trei ani?

— Cine știe! Ș'apoi chiar dacă nu va ține atât, cine știe...

El voi să mai spună: «cine știe, mai fi-voiu atunci între cei vii ca să-i învăț?» Inșă văzând că muierea nici nu se gândește la o astfel de întâmplare, nu voi să o amărască. Ori cât i-a povestit ce-i în foc, cum ar putea ea să știe ce-i acolo? Cât de ușoară-i moartea! El nu urmă mai departe, inșă fața lui se întunecă și Maria, văzându-l, pâlî de-odată și zise:

— Dacă n'ai mai veni tu, e tot atât, ori știi ei plugări, ori ba. Vieța noastră nu mai plătește nimic! Și începû deodată să plângă, sguduindu-se toată. Dragomir, cu inimă grea, o lasă să plângă. Dar după ce se mai potolî femeia, zise:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Ioan Voicu,

locotenent-colonel, născut la 22 Ianuarie 1865 în comuna Gura-Râului (com. Sibiiului), a încetat din viață, la 24 Aprilie 1916, în urma unui morb de inimă, contras pe câmpul de luptă.

— Nu-i tot atât, Mario. Copiii noștri, cei cari vin după noi, trebuie să trăiască. Și nu-i tot una, dacă se pricep la ceva sau ba. Nouă ni se pare că lumea întreagă stă din noi, cei cari suntem mari acum. Dar nu-i așa. Eu simțesc de mult că nu-i așa. Noi, cei de acum, suntem numai oameni; lumea, vieța, nu se gătește cu noi. Eu am văzut! Câți au murit, câți s'au schilodit sub ochii mei, și lumea nu s'a sfârșit! Noi, cei cari suntem mari acum, suntem sub blestem, vezi bine; dar poate vor fi mai norocoși cei cari vor veni după noi. Nu te supără că vezi copiii osteniți; spre binele lor îi port așa. Nu-i vorbă, îi mai poți învăța și tu câte ceva, dar, în plugărie învățătura de muiere nu plătește mult». — În seara aceea cei doi soți nu prea vorbiră. Gândul lor cercă să pătrundă în viitor.

(Din «Pagini literare».)

I. A.

Intre prietini.

Nu te mai întristă și nu mai plânge, frate, că nevasta ta desigur este acum în cer...

— Nu cred, frate, că dacă ar fi acolo, desigur că s'ar schimba vremea; ar tot durdui și trăzni.

De pe coasta Italiei.

O, pământe păcătos,
 Cât ai fost tu de setos!
 Că doi ani a tot plouat
 Și tu nu te-ai săturat,
 Până nu se adunară
 Toți voinicii de prin țară,
 Și-acum toată lumea plânge
 Că tu te adăpi cu sânge.
 Plâng copiii cei micuți,
 C'au rămas golași, desculți;
 Vine iarna cu zăpadă,
 Ei plâng după bunul tată.
 Plâng nevestele cu dor
 După dragi bărbații lor,
 C'au plecat, le-au părăsit
 Și nici carte n'au primit
 La copii să o cetească,
 Dorul să li-l potolească.
 Munților pustii, de peatră,
 N'ați avut izvor de apă,
 N'ați avut păduri de brad,
 De voi v'ați încunjurat
 Cu voinici bravi din Bănat?
 N'ați putut ședeă pustii,
 Eu să fiu cu-ai mei copii?
 Par'că voi ați și strigat,
 Eu să vin și să mă bat
 Cu dușmanul blăstămat.

Frunză verde de alună,
 A venit ca o furtună
 Intr'o zi mândră și bună,
 Porunca împărătească:
 De-acasă toți să pornească.
 O zi și-o noapte-am mai stat,
 Pân' merindea mi-am luat.
 Când ca mâne am plecat,
 Câte lacrimi am vărsat!
 Nu de teama de dușman,
 Că-s Român și teamă n'am, —
 Dar am plâns cu foc și dor,
 Că vedeam un mic ciopor:
 Doi copii cu mama lor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Despre curățenie.

Când treci prin satele nemțești, par'că te farmecă atâta curățenie, atâta lumină.

La Nemți nu numai casele, dar și grajdurile, cocinile, ba până chiar și gardurile sunt spoite cu var.

Ce credeți: o face Neamțul aceasta din făloșenie? Doamne ferește! Dar o face, căci știe că curățenia, — pe lângă hrană, aer și lumină, — e una dintre cele mai de frunte trebuințe pentru păstrarea sănătății. De aceea rar vezi oameni așa rumeni la față ca Nemții. Chiar și vitele lor

Colonelel Dănilă Pop,

distinsul viteaz pe frontul Bucovinei, admirat de toți pentru curagiul și istețimea sa. — Consiliul comunal al orașului Cernăuți, capitala Bucovinei, a dăruit colonelelului Dănilă Pop o sabie de onoare, în semn de recunoștință pentru vitejeasca apărare a orașului.

se deosebesc în mare parte de ale noastre, căci sunt mai grase, mai frumoase și mai curate.

Dacă trecem prin satele noastre însă, ce vedem? În multe din ele abiă bisericuța și școala de sunt văruite, iar celelalte case, vai și amar: unele nu numai că nu sunt văruite, dar nu-s măcar nici lipite, iar prin curți nici o rânduială. Unde sunt vite, curtea e plină cu gunoiu, iar unde nu sunt, e plină cu brusturi și cu urzici...

Lucrul acesta, iubiți cetitori, trebuie să ne pună pe gânduri, deoarece ni-e în primejdie sănătatea, care e cea mai mare comoară a noastră în această lume. Omul vrednic poate să-și câștige avere, dar acela ce și-a pierdut odată sănătatea, adesea nu și-o mai poate câștiga în veci, cel puțin nu în măsura de mai 'nainte. Boalele rod încet, pe nevăzute, la trupul omului, până ce-l bagă în pământ. Și să mă credeți, iubiți frați, că cele mai multe boale la poporul nostru provin din necurătenie.

Dumnezeu a făcut pe om după chipul și asemănarea sa, i-a dat judecată, ca să știe osebi binele de rău, să îmbrățișeze binele și să ocolească răul. E vina noastră, dacă nu ne vom ști apăra împotriva vrășmașilor noștri văzuți și nevăzuți și le vom lăsa pradă aceea ce avem mai scump în viață: sănătatea. Cu câtă îngrijire își fac paserile cuibul! Cum bagă de seamă la fiecare fulg, la fiecare păișor, ca să fie curat.

Oare să nu fie așa de scumpă sănătatea noastră și a pruncilor noștri, ca a acestor sărmane păsărele? Și oare n'am putea lua pilde vrednice de urmat dela aceste mici vietăți?

De câte-ori văd casa unui țăran deslipită, mi-ar plăcea să-l văd frământând țărâna cu picioarele, iar peste păreții zvântați, pe țărâna română lăsând în toată Sâmbăta urme albe cu spoitorul. A lucra orice și oricât nu e rușine; e rușine numai să te lași prăpădit, să te umple boala și să te omoare foamea.

Să nu creadă nimeni că la Neamț vin clăcași ca să-i lipească, sau să-i văruiască casa. Nu. El frământă țărâna cu picioarele sale, iar la var și spoitor Neamțul nici odată nu e scump.

Să urnăm deci și noi pe Neamț!

Pământ ne-a dat Dumnezeu din belșug. Pe banii ce-i bem numai într'o sară în cârciumă, putem cumpăra var pentru un an întreg. Vremea de trândăvie și de gâlceavă s'o folosim pentru curățirea caselor și a grajdurilor noastre. Ș'atunci să vezi minune: casele sărăcicioase de astăzi se vor schimba în tot atâtea cuiburi atrăgătoare pentru noi. Copiii noștri vor fi rumeni la față ca bujorul, iar vitele noastre vor zburda voioase prin curte!

Iosif Stanca.

Cătănești.

Foicică ruptă 'n șapte,
 Pe cine Domnul îl bate,
 Nu-l bate cu alte fapte,
 Numai cu străinătate,
 Căci nu-i trebui alt păcat,
 Făr' să fie 'nstrăinat
 In Galiția pustie
 Și plină de sărăcie.
 Frunză verde trei parale
 Din sus de Sibiiul mare
 Merge trenu foarte tare
 Cu vre-o treizeci de vagoane
 Toate pline de cătane,
 Tot voinici de cei frumoși
 Cari de-acasă au fost scoși.
 Merge trenu înfierat
 Și merge tare 'nfocat,
 Și-l auzim șuerând
 Pe feciori jalnic cântând,
 Cântă cântece de dor
 De prin munții țării lor.
 In trei zile și trei nopți
 A mers trenul cu noi toți,
 Pân' am trecut granița
 In țara Galiția.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Subcolonelul Victor Rusu,

dând îndrumări pentru un atac asupra dușmanului. Subcolonelul Victor Rusu (x), care cu câțiva ani înainte de începerea războiului de față a abzis de rangul de căpitan, când s'a început lupta noastră cu Rușii, a intrat de bună voie în oaste ca soldat de rând, și după săvârșirea celor mai de seamă fapte vitejești, a înaintat ca fulgerul pe scara rangurilor ostăsești. Victor Rusu s'a distins cu deosebire în luptele din Bucovina. El comandează un despărțământ deosebit de armată, numit «Deșamentul (legiunea) lui Rusu», care e spaima Rușilor.

Galiție, țară lată,
 Mult mai ești tu blăstămată,
 De s-adun'acum în tine
 Atâta spuză de lume,
 Să sufere ca și mine!
 Săraci feciorași frumoși,
 Cum mai șed prin «loagăr» jos
 Cu puștile piramidă,
 Și în straiță fără pită!
 Am lăsat casa cu toții
 Și-am plecat în gura morții,
 Și moartea cea nemiloasă
 Mulți a luat cu-a ei coasă.
 N'a 'ntrebat că sunt feciori,
 Rămân maicele cu dor;
 N'a 'ntrebat că-s însurați
 Și rămân copiii săraci,
 Neveste ce i-au iubit
 Și cu greu s'au despărțit.
 În Galiția cât am stat,
 Loc foarte mult am umblat,
 Dar foame înc'am răbdat;
 Că pe unde întrebai,
 Numai «nema nici» găsiai,
 Că tot așa ne zicea:
 «Nema nici, nema cleba».
 Dar foamea când ne luă,
 Ea pe hotar ne'ndreptă,
 Pân' ce crumpene găsiam,

Apoi cu ele veniam,
 Și în foc că le băgam;
 Iar după ce le cociam,
 Iată, iară auziam
 Că strigă «forgatărung»,
 Să ne punem toți în rând.
 Cine va fi să nu creadă,
 Vie-aicea ca să vază,
 C-aici e atâta dor,
 Câtă apă 'ntr'un isvor,
 Și aici i-atâta jale,
 Câtă apă în o vale.
 Și sunt dealuri și păduri,
 Oamenii toți cu gânduri;
 Pământul este lutos,
 Greu, să-l calci mereu pe jos;
 Țară lată, țară rece,
 Vai, de cine 'n ea petrece!

Băiat de treabă.

Cumătră! Am auzit că ți-a prins băiatul
 și că l-ar fi închis în temniță.

— Așa e, cumătră dragă. Și ce mai băiat
 de treabă. Tot, ce fură, aduceă acasă.

Însoțirile sau tovarășiile economice.

Unde-i unul, nu-i putere
 La nevoi și la durere;
 Unde-s doi, puterea crește
 Și dușmanul nu sporește.
Alecsandri.

Răsunetul cuvintelor de mai sus ne vine totdeauna în minte, când ne gandim, că un om singur de cele mai multeori nu e în stare de a-și săvârși lucrurile sale cum se cade. De aceea și Inaltul Ziditor, după ce a făcut pe Adam, a zis: «Nu e bine să fie omul singur, ci să-i facem lui o soție, care să-l ajute la bine și la rău», și astfel a făcut pe Eva.

În modul acesta ni se înfățișează prima familie, dela care știm, că se trage neamul omenesc. Dar la început trebuințele și lipsele omului și ale familiei erau de tot mărginite, și așa el și le putea acoperi și numai singur sau în societatea membrilor familiei sale, după cum și-le acopere și astăzi omul sălbatec și nomad, care n'are locuință statornică.

Indată ce însă omul nomad a simțit trebuința de a se așeză stabil într'un loc, făcându-și casă și alte zidiri economice, s'a văzut silit a se însoți și întovărăși cu mai mulți laolaltă, ca cu puteri unite să-și poată duce în îndeplinire mai bine, nu numai lucrurile sale, ci să se poată apăra cu succes și în contra năvălirilor dușmane.

Astfel s'au format satele, orașele și cetățile dintr'un stat, cari apoi cu ajutorul locuitorilor lor s'au putut și apăra, nu numai înlăuntru, ci și înafară.

Să ne închipuim un om singur, sau chiar și cu familia lui, aruncat de soarte într'un loc pustiu! Oare putea-și-ar el acoperi toate trebuințele vieții sale așa bine și ușor, precum și-le acopere în societatea altor oameni? — Nici de cum! deoarece în cazul acesta el ar trebui să lucreze anumit timp numai pentru ca să-și poată face uneltele de casă și vasele de bucătărie, alt timp pentru pregătirea hainelor, a încălțămintelor și așa mai departe.

În societatea omului civilizat lucrul se împarte și fiecare om are să săvârșească numai un fel de lucru, pe care-l știe mai bine și cătră care se simte mai atras. Astfel vedem pe unii lucrând pământul, pentru ca să poată crește bucate din el, pe alții îi vedem mijlocind schimbul produselor, cum sunt neguțătorii.

Vedem, că nu numai la orașe, ci și la sate, printre plugari, se așează mulți oameni, cari nu se ocupă cu lucrarea pământului și cu creșterea vitelor, asemenea celorlalți locuitori din sat. Toți acești oameni devin într'un mod sau altul de neapărată trebuință unii pentru alții, precum sunt: rotarii, faurii, mäsarii, zidarii și alții, pe lângă cari se mai simte și trebuința de preoți,

învățători, notari, judecători, neguțători, cârciumari și alții.

Din cele spuse până aci se poate vedea, că fiecare clasă a societății omenești mai are trebuință și de alte clase de oameni, cu cari să se poată ajutură împrumutat: Plugarul de pildă are lipsă de fauri, rotari și de alții, cari să-i facă și direagă uneltele sale economice, să-i schimbe produsele ș. a.; tot așa lipsă au și celelalte clase ale societății de plugar, ca să-și poată cumpără dela el bucatele și celelalte mijloace de traiu.

Înainte de asta numai cu 40—50 de ani, plugarii pe la noi nu simțiau lipsa atâtor unelte de economie ca acum; ei arau și grăpau pământul cu pluguri și grape întregi de lemn, aveau carăle neferecate, săpau numai cu sapa de mână și pe mulți îi cuprindeă mirare, când auziau dela câte un ostaș bătrân venit de prin Germania și Francia, că pe acolo sunt pluguri și grape întregi de fier, cară ferecate, mașini pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, pentru cosit, secerat, îmblătit, vânturat, sămănatul grâului și altele.

Astăzi am ajuns, ca să vedem mașinile și uneltele numite introduse și pe la noi și încă chiar și de cătră plugarii cu mai puțin pământ, căci și aceștia au simțit trebuința de a-și cumpără pluguri de fier, de a-și ferecă carăle, de

a-și cumpără mașini pentru sămănatul și săpatul cucuruzului ș. a. Și, fiindcă toate acestea au costat bani mai mulți ca cele vechi, așa s'a văzut silit și micul plugar de a se opinti tot mai mult ca în trecut, ca pe lângă alte cheltueli economice, să poată scoate din pământ încă și prețul acelor unelte atât de bune și spornice la lucrarea pământului.

Mulțămită acestor unelte și mașini spornice de lucru, cei mai mulți din plugarii noștri au ajuns astăzi ca să poată produce de douăori mai mult, de cum puteau produce înainte de asta cu 40—50 de ani. Așa putem vedea acum și pe micul plugar cultivând, cu ajutorul mașinilor pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, dela 8—10 cară de cucuruz pe an, și încă numai cu ajutorul membrilor familiei sale, pe când până nu erau mașinile, abia puteau produce cei mai bogați atâta. De aceea se și zicea atunci despre cei mai mulți plugari: «că cu lucrătorii adună, dar cu ei și mânâncă cele adunate».

Mașinile pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, plugurile de fier și celelalte unelte mai mărunte nu sunt așa scumpe, ca să nu și le poată procura și numai plugarii singuratici; cele pentru sămănatul grâului și îmblătit fiind însă mai scumpe, nu se pot procura, decât de către marii proprietari de pământ sau și de către cei mai mici, însoțindu-se mai mulți laolaltă.

Mașinile de îmblătit și trierele, ce-i drept, se pot procura și de cătră plugari singuratici, deoarece cu ele se poate lucra timp mai îndelungat și așa proprietarul lor nu numai că se poate despăgubi de prețul depus în ele, ci în tot anul poate să-i mai rămână și un anumit câștig.

Nu tot așa stă lucrul însă cu mașinile pentru sămănatul grâului! Acestea fiind mai scumpe, micul plugar nu și-le poate procura, deși ar avea și el lipsă de ele în tot anul, iar de a le procura oameni singuratici încă nu se prea plătește, deoarece sămănatul se face deodată și în decurs de o săptămână ori două, iar după aceea nu mai are ce face cu mașina până iarăși în anul următor. Dar fiindcă cu aceste mașini se cruță mai jumătate de sămânță, ba și holdele se fac mai frumoase, mai mari în spic și la bob, așa introducerea lor este totuși de neapărată trebuință și în economiile mai mici.

Tot de așa mare trebuință sunt în economiile mai mici și mașinile pentru tăiatul paielor, cu cari s'a adevărit, că se cruță foarte mult fân, a cărui lipsă încă se simte tot mai tare din an în an.

Așa stând lucrul, vor înțelege foarte ușor iubii cetitori ai acestui calendar, pentru ce am zis cuvintele: «Unde-i unul, nu-i putere», vor înțelege, că trebuie să se însoțească câte doi și mai mulți laolaltă, pentru ca să-și

poată procura mașinile neapărat de lipsă la economia câmpului și a vitelor, ca astfel ceea ce unul singur nu e în stare să facă, să poată face câte doi și mai mulți, «cu puteri unite».

Abatele Metodiu Zavoral

din Praga-Strahov, împreună cu Dr. H. N. Petrescu și preotul militar Laurențiu Curea între soldații români, răniți și bolnavi, aflători în spitalul mănăstirei de pe Muntele Sion din Praga, pe cari i-a învățat a ceti și scrie.

Spre scopul acesta legea și îngăduie, ca economii din țară să se poată însoți în anumite «Insoțiri satești», pe lângă statute aprobate de stăpânire. Membrii acestor tovrășii plătesc

odată pentru totdeauna o taxă fundamentală de 20 cor. și 2 cor. taxă de înscriere, care se adaugă la fodul de rezervă; ei au dreptul apoi de a putea folosi în cinste toate mașinile însoțirii. Pe unele locuri tovărășiile acestea mai primesc și câte-un ajutor dela comitat pentru procurarea de mașini, semințe sau alte unelte economice.

Tovărășiile numite se conduc de cătră un președinte, vicepreședinte, secretar, cassar, inspector de mașini și încă alți membri, cari se aleg din sânul lor pe timp de trei ani. Pentru înființarea unei tovrășii de acestea se recer cel puțin 12 membri.

În comitatul Sibiiului s'au înființat mai multe tovrășii de acestea și am aflat, că ele au o înrâurință foarte binefăcătoare asupra mersului economic din comunele respective. De aceea atragem atențiunea plugarilor noștri asupra acestor însoțiri, sfătuindu-i cu tot adinsul, ca pe unde numai pot și-i iartă împrejurările locale, să înființeze nesmintit asemenea însoțiri, căci ele sunt de folos neprețuit pentru economia de câmp și de vite.

«Asociațiunea» le stă în ajutor la toți ceice vor voi să înființeze astfel de însoțiri, atât cu fapta, cât și cu cuvântul.

Fata cea înțeleaptă.

Poveste, de *Alexandru Leca Morariu*.¹

Apoi cică a fost odată trei flăcăi, — adecă or fi fost ei și alții, dar vorba îi că flăcăii își trei au fost dat în părpăra însuratului și umblau așa bezmeteci din fată în fată. La urmă știricesc ei că în cutare sat este o fată înțeleaptă-înțeleaptă, să-i tot cați părechea! Ca s'o întreacă cineva din vorbă, ferit-a Sfântul! I se dusesse, mă rog, buhul (vestea) de atâta înțelepciune.

— Hai, mări, să cercăm și la firoscoasa asta! — zic ei. Și vin la dânsa.

Bat amu la ușă, — pace! nu se răspunde nimenea. Ce să facă? Dau busta înuntru nepoftiți. Când colo, ce să le vadă ochii? Fetișcana goală-goluță ședeà pe cuptor, numai în cămașă!

Îi dau ei bună-ziua; fata le mulțumește și zice: — Să nu bănuți că s'a tâmplat așa, că dă! casa noastră îi fără urechi!

— Hm! D'apoi cum, numai dumniata ești acasă? Nu-i nimene pe-aici? Unde ți-i tătucu, mămuca? — întreabă ei.

— Tata — zice — îi dus să schimbe numele la grăunțe.

¹ Din frumoasa culegere de povești bucovinene «*Dela noi*», Suceava, 1915. Tipografia societății «Școala Română». Prețul 1 cor.

— Și-a zăbovit mult?

— Apoi de-a venit deadreptul, are să zăbovească, da de-a face-o pe împrejur, are să vină mai degrabă.

— Hm, — se uită flăcăii unul la altul. —
— Se vede c'am nimerit noi!

— Da bine, mă-ta unde-i?

— Ia — zice — îi duse aici în vecini, să facă din două babe o nevestă.

— Mare ți-i comedia! — se gândesc feciorii noștri.

— Dar poate că-i fi având un frate?!

Cum nu! Tocma-i dus în fundul grădinii la vânat iepuri; pe cei împușcați acolo îi lasă, da pe cari îi scapă, îi aduce acasă.

— Măăăi! Breee! — și nici nu mai știu ce să mai zică peștorii noștri.

— Hai bre, că cu asta nu-i de șuguit! — O băgaseră pe mânecă flăcăii. Văd ei că li s'a înfundat, și, sănătate bună, se cam mai duc și-s buni duși.

Merg ei ce merg, până la o bucată de drum face unul: — Ce folos de atâta minte, dacă n'o poți scoate la capăt cu dânsa! Par' că-ți vorbește în dodii!

— Dacă și noi, măi fraților, procopsiți am mai fost, să n'o întrebăm că în ce pilde ne vorbește! — își dă cu socoteală al doilea. —

Te pomenești că vrea numai să ne îmbete ia așa cu apă rece și îndrugă cai verzi pe păreți!

Îrra, că bine zici. Hai înapoi! — Și se întorc înapoi.

Întră ei iară: — Dumniata de grăit, nu-i pricină, tare adânci vorbe ne-ai grăit, dar să nu-ți fie cu bănat, îi fi știind în ce pilde ne vorbești!? — zimbesc ei a râde.

— Apoi dă! eu socot că, dacă n'avem căne la casă, îi casa fără urechi, că oricine poate intra fără veste înuntru — le dă răspuns fețișcana.

— Buun! Bravo! Da ce ispravă a fi făcând tat'tu cu grăunțele cele!? —

— Ei-ei! și cum adevă să zăbovească tă-tuc' tu dacă vine deadreptul, și să vie mai degrabă pe încunjurul?

— Ia! — zice — macină și el niște grăunțe la moară, și drumul drept i-a fi cu zăbavă, că-i pustia cea de crâșmă în drum!

— Buun! Da acum știu că mămuc' ta n'a fi, Doamne ferește, cine știe ce vrăjitoare, să închipiiască din două babe o nevastă!?

— Eh — zice fețișcana — par'că mare lucru-i să faci din două cămeși vechi una nouă!?

Na, apoi dară nu mă mai mir eu de fra-te-tu cu iepurii ceia! — zice unul.

— Apoi dă! râde fata — știu că nu s'a pune pe prispa casei să-și mai căsuească din

cei pureci, da s'a dus în fundul grădinii, în păpușoi; pe care-l prinde, acolo rămâne, da care scapă, dă! norocul lui!

— Na! tare frumos ne-ai cuvântat, tare frumos, mulțumim pentru vorbele iestea și poftim sănătate bună!

— Mergeți sănătoși!

Ce să începă acum flăcăii? Hai la vornicul (primarul satului), să vadă că ce-i de făcut; poate că numai așa i-a tumănit de cap!

Și vin ei la vornicul, care se întâmplase a fi și boier.

— Am venit, domnule primar, să ne dai un sfat, că minune de ajunsă la cap mai îi fata ceea! Nici nu credem să-și mai afle părechea.

Da, vornicul, — vezi dumneata, îl pălise unde-l doare: — Ce bâiguiți voi, mă?! Ori socotiți poate că tot ce sboară se și mănâncă! Hehei! când ar crește mintea pe toate cărările, apoi și oile ar paște-o! Las că vă arată el, bădică, că nu-i ea pe atât de brează cât se face! Mai sânt ei și alții cu o țără de glagole la cap! — Și hai s'o încerce și el cu o întrebare!

— Da dumneavoastră, — zice el cătră flăcăii ceia — duceți-vă sănătoși pela casa cui vă are, că v'oiu da eu pe urmă de știre cum și ce.

Și mână el pe un argat al lui cu un fuio-raș de cânepă la fată: — Na-ți, — îi zice —

și spune-i să țese din fuiorul ista o sută de coți de pânză.

Și fetișcana i-a dat răspuns: — De ce nu?! Bucuroasă! Numai să-mi facă din lemnul ista stative, socală, tălpițe, vatale și toate marafeturile ce trebuesc la țesut. — Și-i dă argatului un lemnisor mai-mai cât o surcică.

Na! așa c'ai înghițit gălușca, bade vornice!?

Da el nu se lasă, și mort-copt, hai s'o ispitească a doua oară!

Ii trimite un coș de ouă fierte, ca să-i scoată pui. Ce face, ce drege argatul, că sparge un ou când ajunge la fată, și vede fetișcana, că vornicu-mi umblă cu șoalda.

— S'a rugat cuconășul, poate-i îi dumiata așa de bună să-i scoți pui din ouăle iestea.

Bine, i-oiu scoate, de n'a fi bucuros de dânșii!

Și la trei săptămâni, când aveà să fie acum puii afară, fata își ia o căldărușă de grâu, niște pirostii și un brățușor de lemne, și hai la fiert grâul! Unde? Tocmai în ograda bisericii! Că în ziua aceea aveà să-mi vie boierul la biserică.

Și să fi trecut atâta vreme ca de când vă spun povestea, când iaca boierul! Da grâul forfotia amû în căldare ca în toiul Crăciunului.

— Alei! da dumiata ce faci acolo?

— Ia și eu, păcatele mele, domnule primar,

tătuca a arat de grâu și eu trebuie să-l fierb acum de sămânță!

— Hm! — se uită vornicul lung la dânsa: — Văd eu că bați șeaua. Și din cât ai fost așa de cuminte că m'ai smerit și cu asta, apoi vreau să te iau de nevastă!

Și-a luat-o de nevastă. La cealaltă, la nevasta cea dreaptă, îi dă drumul, și cu asta face nuntă.

Amu la o vreme se întâmplă că trebuie să plece vornicul pe un timp mai îndelungat de acasă. Și-i dă de grijă neveste-sei: — Auzi, tu, de-a fi să vie cineva cu vre-o price, tu nu cumva să te încumeți a le face o judecată!

Și, numai s'a fost pornit el, iacă îi scoate naiba pe doi împričinați! Și un strigăt, și un harhăt, să fugi pe lume!

— Ho țară! Că doar n'ar fi dând Tătarii!

— Ba mila dumiiavoastre, cinstită cuconiță, că așa-i și așa-i! — și-i povestesc totul din fir până în ață: că ei s'au fost dus la moară, ista cu căruța, celalalt cu iapa, și iapa eră a fătă și peste noapte dă Dumnezeu să fete, și mânzul ori c'a vrut să se ridice, ori cum, destul că dimineața când dau să iasă din moară la căruță, hop! că supt căruța un mânzoc: Cel cu iapa: că-i al lui, să-i ajute să-l scoale de supt căruță; da cel cu căruța: nu, că mânzu-i al lui, că-i supt căruța! Și dur la deal, dur la vale, ba că-i laie, ba-i bălaie, — hai la vornicul la judecată!

— Dacă dumialui amû ia a plecat, și te-i mirà să vie până la vre-o poimâne. Nu vă pot ajutà nimica! — le spune vorniceasa noastră.

Da cel cu iapa: — Fă-ți milă și pomană, prea milostivă cucoană, că-mi pierе bunătate de mânz!

Atunci vornicesei îi sare țandura: — Sărăcan de mine, badeo, doar nu ți-ai bătut mințile de vrei să fete lemnele carne vie! — se răstește ea cătră cel cu căruța. — Și încă ales lemnul mort! Că atunci din toată tufa ar sări câte-un mânzoc!

Cel cu pricina atunci: nasu'n jos!! Și se duc ei judecați gata.

Când colo în poartă, cu cine-mi dau față?
Cu vornicul!

— Bună ziua, domnu vornic!

— Mulțumesc dumiavoastre! Aveți vre-o treabă ceva?

— Ba am avut, că ne-a judecat amû cucoana dumitale.

Atunci vornicul fuga-fuga în casă: — Care cum s'ar zice, cucoană hăi, îi fi știind și dumiata judecà!? Ți-ai călcat contratu'! Hai!? Apoi ia să știi, că pentru treaba asta ne despărțim!

— Ne-om despărți! — zice ea — Și în care cămașă te-ai mâniat, într'aceea să te desmâni! Da întâiu, până a nu ne despărți, trebuie

să bem trei nopți și trei zile, și să ne veselim ca de despărțire.

— Se poate! și pe urmă du-te sănătoasă în lumea ta! — zice boierul. — Și poți să-ți iei ce ți-i mai drag din curte!

— Biiine!

Și pune-te amû, măi tată, pe o veselie ca aceea! Că vedeți dumiavoastră, boierul nostru nu erà de ceice duc la ureche! Și tot:

— Păhăruț, nu tremură,

— Că te-oiu bea, nu te-oiu mânca!

și:

Păhăruțul cât un cuiu,

Când îl pui la gură, nu-i!

Știti vorba cea: dă-i cu cinstea, să piară rușinea!!

La urma urmei, ce știu eu că-i mai dă cucoana noastră boierului, că de treaz ce-mi erà bietul boier nici nu mai vedeà cu ochii! Și capul începe a-i umblà bălălău și se trezește supt masă!..

Atunci vorniceasa repede-repede iese în cerdac: — Ioanee, pune caii la trăsură!

Mi-l așează cuconița pe boier frumos în rădvan, și hai! dura-dura pân' la bordeiașul eil

Se trezește dimineața boierul: — Vai de mine! Ce-i asta, unde-s eu?

— D'apoi n'ai spus să-mi iau ce mi-i mai drag din curte!?..

Atunci el, boierul, așa i-a cuvântat: — Văd că ești cuminte, și drept să-ți spun, tare

mă bucur, că așa de cumincioară ai fost! Știi ce? Hai înapoi la căsuța noastră!

Mai noroc decât ista, că s'au descurcat așa, nici că se poate! Și de nu cumva or fi murit, trăiesc și astăzi la gospodăriile lor.

Cu pace și cu sănătate,
Că-i mai bună decât toate.
Și-am încălecat pe-o alună,
Și v'am spus-o una bună!

Ce sunt banii ?

Banii se strâng schiopătând și se împrăștie jucând.

Banii duc pe mulți în iad, dar afară din iad nu scot pe nimeni.

Banii asurzesc urechile.

Banii furați nu mucelesc.

Dacă n'ai bani, n'ai nici prietini.

Cine seamănă bani, acela seceră sărăcie.

Cine cere dela mine bani împrumut, acela mi-e dușman, sau voiește să-mi fie dușman.

Unde sunt bani, acolo e și necuratul; unde nu sunt bani, acolo sunt 99 de necurați.

Banii câștigați în cărți au aripi.

Cu bani capeți ori și ce, numai conștiință curată nu.

Banii nu vin singuri, grijile umblă cu ei.

Cine voiește să piardă banii, acela nu are decât să înceapă procese.

Roitul albinelor.

Roitul la noi se întâmplă pe la sfârșitul lunii Maiu, în Iunie și la începutul lui Iulie, sau socotind după sărbători: de pela sfinții Constantin și Elena până pela Sân-Petru.

Roiul timpurii sunt de obicei cei mai buni. bogăți în albine și miere, dau nu numai roi timpurii, ci și, peste tot, folos mai mare. De aceea stuparul iscusit stăruie mereu ca să aibă, pe cât se poate, numai stupi de frunte în stupina sa.

Care e cauza roitului? Albinele se sporesc foarte mult în timpul primăverii, și când ele nu mai încap în coșniță și și-au prăsit mai multe matce, o parte împreună cu matca cea bătrână și cu puțini trântori pleacă pentru totdeauna din coșniță. Eșirea aceasta se numește roit, care se face în zilele frumoase, cu soare și fără vânt, de pe la 9 ceasuri înainte de amiază până pe la 3 după amiază,

Când albinele se grămădesc de cu seara la urdiniș și pe coșniță, e semn că stupul va roi; dar și acest semn nu e în totdeauna neînșelător. De aceea stuparul trebuie să privegheze în tot timpul cât ține roitul.

După eșire albinele sboară cât sboară; pe urmă matca și cu ea împreună întreg roiul se așază pe un arbor, pe un pom, pe o tufă

sau pe un gard. De aici roiul trebuie prins în o coșniță curată.

Pentru înlesnirea prinderii roiului e bine ca stuparul să lege o coșniță curată în vârful unui par și să o țină acolo, unde vede că sboară mai tare albinele. Cu chipul acesta albinele se prind în coșniță și nu trebuie să le afume și să piardă timp, adesea mult timp, cu prinderea lor de pe pomi sau arbori. Cu deosebire când au să roiască mai mulți stupi în aceeași zi, modul acesta de prindere a roiului face servicii prețioase.

Dupăce albinele s'au așezat în coșniță, aceasta o punem pe un scaun, sau chiar și jos pe pământ curat, acolo unde am prins albinele. Aici coșnița o lăsăm până seara, când o ducem cu grije, ca să nu cadă albinele, și o așezăm în stupină ceva mai departe de stupul din care a eșit.

Dacă voim ca să avem roi aievea buni și ca stupul cel bătrân să nu mai roiască, roiul prins îl punem în locul celui bătrân și astfel vom avea dintr'un stup doi stupi buni, bogăți în albine, în miere și ceară. Cu chipul acesta putem să avem mai mult folos, decât dacă am lăsa un stup să roiască de două sau de trei ori.

R. S.

Culesul și păstratul poamelor.

Ca la toate lucrurile economice, așa și la pomărit, scopul din urmă este culesul sau recolta poamelor. Dela modul cum se face culesul, atârnă totdeauna păstrarea sau stricarea poamelor. Dacă scuturăm pomii, ca să cadă poamele, acestea se pălesc, se vatămă și nu se pot păstră timp mai îndelungat. De unde urmează, că dacă voim să păstrăm poamele timp mai îndelungat, trebuie să le luăm cu mâna sau cu culegătoarea de poame (prepelagul), ca să nu se vateme.

Merele și perele se culeg atunci, când codițele lor se desfac cu înlesnire de crengi și când sâmburii celor dintâiu sunt cafenii, iar ai perelor s'au înegrit cu totul. Prunele, cerașele și piersecile se culeg atunci, când li-s'a schimbat culoarea dinafară, eară miezul lor s'a făcut moale și dulce.

Timpul cel mai potrivit pentru culesul poamelor este atunci, când poamele sunt deplin svântate, adecă dela amezzi până când apune soarele. A culege poamele îndată după o ploaie, sau până când este încă rouă pe ele, înseamnă a le espune înadins stricăciunii.

Culesul poamelor ar trebui făcut ceva mai târziu, decum îndatinează plugarii noștri, de-o parte ca să cadă toate poamele vermănoase, de altă parte, ca cele rămase în pomi, să aibă timp de ajuns pentru a se coace și direge.

Culesul cel mai bun este acela, care se poate face cu mâna, după cum am zis și la început. Afară de culesul cu mâna se mai pot întrebuința și anumite culegătoare, o corfiță sau un săculeț cu greblă, cu ajutorul cărora încă se pot culege poamele, cari nu le ajungem cu mâna. Deși culegătoarele numite au coade lungi și se poate ajunge până sus cu ele, totuș la cules mai întrebuințăm de multe-ori și scară, care ar trebui anume așezată și sprijinită ca să nu se prea lase pe pomi, căci prin aceasta s'ar putea vătăma și rupe multe din crengile mai subțiri și mai tinere.

Poamele iernatice, căci mai cu seamă de acestea e vorba, după ce se culeg, se așează câte două-trei zile grămadă într'o casă, ca să asude umezelile din ele, apoi se iau rând pe rând și se șterg cu un petec de lână, apoi se așează pe nisce stelage, anume întocmite spre acest scop în pivnițe, unde voim ca să ierneze. Pe stelagele numite se așterne mușchiu, otavă sau paie, ca poamele să nu se vateme de scândurile goale,

Precum aerul, lumina, căldura și umezeala sunt, cari dau viață și fac de cresc și se coc poamele, tot ele pot să producă și stricarea lor. De aceea pivnițele, în cari voim a păstra poamele peste iarnă, trebuie ferite de prea multă lumină, căldură și umezeală. Prin urmare,

În pivnițele cu mere n'ar trebui suferite buțile cu vin, căzile cu varză, legumi ș. a.

Pentru a feri poamele de lumină, căldură și umezeală, au încercat unii a-le păstră în anumite lăzi mari sau buți, împăturându-le cu mușchiu, hârtie sugătoare sau năsip bine uscat, în cari s'a dovedit, că iernează mai bine, ca fiind libere și puse numai pe stelaje.

În locurile mai muntoase se fac anumite pivnițe în pământ, în cari încă se pot păstră poamele bine, dacă acelea sunt destul de ferite de umezeală.

Cu cât sunt poamele mai mustoase, cu atât se putrezesc mai curând, și din contră: cu cât acelea sunt mai tari, cu atât se pot păstră timp mai îndelungat. Insușirea din urmă o au poamele iernatice, de aceea ele se și pot păstră timp mai îndelungat.

Intocmai ca bucatele, așa și poamele, când se culeg, au preț scăzut. De aceea lucrul de căpeteniă este păstrarea lor, până când se plătesc cu un preț mai însemnat.

Gâcitură.

Intr'o grădină sunt găște și iepuri; numărul picioarelor lor este 100, numărul capetelor 36. Câte găște și câți iepuri sunt în grădina aceea?

22 găște și 14 iepuri.

Din popor.

Hai, mândră, să ne jurăm:
 Care-o fi, să ne lăsăm,
 Să ne uște Dumnezeu;
 De ti-i lăsà dumneata,
 Să te uște Precesta
 Ca frunza alunului
 În postu Crăciunului;
 De m'oi lăsà, mândro, eu,
 Să mă uște Dumnezeu
 Ca frunza curechiului
 În postu Sân-Petrului.

Prin pădure, prin imăș Library Cluj
 Eu cu mândra duce-m'aș;
 Nu ne-ar trebui nănaș,
 Nici popă să ne cunune,
 Numai noi cu vorbe bune.

Auzi, mândră, cucu cântă,
 Eși afară, de-l ascultă;
 De ți-o cântă cucul bine,
 Ia-ți hainele, hai cu mine,
 Ia-ți hainele de pe pat,
 Hai cu badea în Bănat!
 -- Ba io nu, că am bărbat.
 — Și eu, mândră, am muiere,
 Și cu tine tot aș mere.

Mult mă mir de unele
 Cum le vine binele;
 Mult mă mir și de-al meu bine,
 Ce foc face, de nu vine,
 Ori s'a acățat de-un spine;
 Nu știu spine-i, ori e plop,
 Ori eu sunt fără noroc.

Peste Murăș, peste tău
 Ard două lumini de său,
 Ziua plouă, noaptea ninge
 Nime nu le poate stânge,
 Făr' inima mea când plânge.

Am avut o mândră iubită
 Și dușmanii mi-o mărită;
 De-o mărită 'n sat cu mine,
 Nu-i modru s'o ducem bine.

De trei zile-alerg și fug,
 Lăsați dracului de plug,
 Că mi-o spus o frunzuliță
 Că este-o pădurăriță
 De dă lemne pe guriță,
 Și mi-o spus frunza de vie
 Să mă duc, că-mi dă și mie.

Petru Medeșan.

Despre beătură.

Acum să-mi împlinesc cuvântul. Știți dumneavoastră vorba ceea: «Părinții mănâncă aguridă, și copiilor li se strepezesc dinții». Din părinți bețivi se nasc copii nenorociți, bețivi, hoți, ucigași, idioți, schilozi, cu ducă-se pe pustii în ei; tare puțini-s cum se cade. Vedeți dar, că beția n'aduce rău numai păcătosului, ci blestemul ajunge și pe copiii lui și pe urmași, pâna la al nouălea neam. Beția aduce calicia. Tot ce pustiu mai are bețivul la vatra lui, ce mai găsește pe lângă casă, până și hainele de pe el, se duc pe apa Sâmbetei.

După ce n'are ce mai vinde, se apucă de furat, se face tâlhar. În casă duce traiu rău cu femeia, și copiii rămân pe la ușile oamenilor fără nici un căpătâiu. Dar statului câtă pagubă n'aduce patima asta a beuturii de spirturi! Se cheltuiesc milioane de cor. cu închisorile și cu spitalele, în cari își petrec viața o parte a celor beutori. Beția slăbește națiile și le prăvale în prăpastia morții. Nenorocirea cea mare e, că beutura ne aduce vătămare cu incetul și'n ascuns, care se vedește tocmai când nici nu bănuim care-i pricina. Invățații au dovedit, că cel-ce bea numai apă curată, lăsată de la Dumnezeu sfântul, are vieață mai lungă, e mai sănătos și mai cuminte decât cel-ce bea băuturi spirtoase.

Și, mai la urma urmei, credeți dumneavoastră că avem vre-un câștig prin beție? Nu numai că nu câștigăm nimic, dar prăpădim averea, dragostea de muncă, cinstea, dragostea de biserică — biserica bețivului e crâșma — prăpădim totul. Beția dărâmă temelia neamului.

Și, dacă este așa, oameni buni, nu gândiți dumneavoastră că-i păcat de moarte a bea spir-turi? «Dar» — veți zice d-voastră — «un păhăruț, două acolo»... Nu! Și un păhăruț are otrava lui, și tot rău face. Cei ce aveți darul suptului, luați-vă seama! Nu vă pară lucru de șagă. Altfel străinii ne vor covârși și ne-o ajunge blestemul lui Dumnezeu. Cel ce vede patima bețivului, să nu-l lase, că e mare păcat e. Mai vârtos trebuie să păzim pe copii ca de foc de beuturi spirtoase, dacă vrem să fie sănătoși și deștepți.

Pe unele locuri, în loc de crâșmă, au făcut oamenii lăptării și alte însoțiri bune, unde se adună serbătoarea la sfaturi bune și de folos. Mai sfânt lucru nici că se mai poate. Dar multe-s de făcut și puține de grăit, dacă ai cu cine te înțelege.

I. Stăncescu.

Proverbe.

Dă-i cu cinstea, să pîră rușinea.

Bețivului și draci-i ese cu plosca 'nainte.

Beutura scoate coatele prin mâneci și părul prin căciulă.

Beția e soră bună cu sărăcia :

Nasul înroșește,

Cinstea o gonește.

Fraților, feriți-vă de beție!

Trei nenorociri mari pasc pe sătenii noștri: Neștiința, pârile și beția. Din aceste trei izvoare vine nenorocirea cea mare: sărăcia.

Impotriva neștiinței luptă biserica și școala, luptă «Asociațiunea», foile și cărțile bune. Chiar și acest mic, dar voinic călindar vrea să lupte împotriva neștiinței.

Impotriva pârilor păgubitoare am dat niște sfaturi mai înainte. Rămâne să ne tragem sama cu beția, care pustiește, ca un foc năpraznic, printre ai noștri, arzând și pustiind totul, și sufletul și avutul, și cinstea și omenia.

O singură mântuire de această pacoste: feriți-vă de ea, fraților!

1. Beția strică sănătatea! Nu-i drept ce zic cârcimarii, că rachiul ar întări pe om. Dimpotrivă îl slăbește, pentru că-l amețește și amorțește. Beția numai pe crâșmar îl întărește, pentru că el nu se îmbată.

2. Beția strică mintea! Ea turbură judecata și ațiță patimile rele; ura, pisma, și astfel omul face lucruri, cari nu le-ar săvârși nici când treaz.

3. Beția strică inima, pentru că ațiță poftele cele necurate și rușinoase, pe care numai în trezie le poate omul stăpâni.

4. Beția strică vița și neamul, pentru că înveninează sângele și slăbește puterile. Copiii

celor bețivi nu-s deplin citovi, mulți sunt nătângi, piperniciți, betegoși și rebegiți.

5. Beția aduce sărăcia în casă, pe cum îmbogățește pe crâșmar. Ea e perdere de vreme și de puteri, aduce lene și urât de lucru. De aceea crâșmarii se îmbogățesc și sătenii muncitori sărăcesc.

6. Beția aduce rușine și scârbă între soți, între părinți și fii, între frați și prietini. Prietenia de crâșmă e ortăcie de rușine.

7. Beția aduce primejdii asupra omului prin gâlcevi, certe, bătăi, focuri și altele. Cele mai multe fărădelegi se fac în beție.

8. Beția aduce osânde grele după faptele ei rele. Mulți ispășesc în temniți faptele săvârșite în crâșmă, ori plănuite acolo. Ca și spitalele, temnițele sunt pline de oameni, cari au fost bețivi.

9. Beția e păcat de moarte. Sfânta scriptură pomenește beția între păcatele cele mai grele, cari duc pe oameni la osânda de veci. «Nici bețivii nu vor vedeà împărăția lui Dumnezeu», zice sfântul Ap. Pavel. (C. Cor. I. 6, 10.)

10. Beția este nu numai păcat, ci izvor de păcate. Din ea izvoresc mulțime de păcate și nenorociri.

Feriți-vă deci de beție, fraților. Căutați școala și biserica, și încunjuțați crâșma. Invârțiți cărțile de cetit și uneltele de lucru și ferivi-vă de beție.

Două veri și-o iarnă.

Intr'o iarnă țigăniea
 Sta numai și zgriburea
 Și de moarte se gătia,
 Că soare nu mai lucea,
 Ci erau zile noroase
 Și cădeă zăpada groasă,
 Și băteau nește vântoase,
 Cât te frigeau pân' la oase.
 Cum sta ei și sgriburea
 Și de moarte se gătia,
 Dada, ca mai curagios,
 Se scoală ca fript de jos
 Și zice cu glas răstit:
 — Da ce-i, norod prăpădit,
 Tu de moarte ești gătit?
 Nici poveste! Stați că eu
 Merg chiar' la solgăbirău,
 Cum merge omul cu treabă,
 Și bag jalbă, ca să facă
 Două veri și num'o iarnă,
 Dar iarnă fără prihană;
 Apoi două veri de-or fi,
 C'o iarnă doar vom răsbi!
 — Bine zici, cinstite Dadă,
 Strigar'ă atunci din grămadă
 Zeci de glasuri, ca de cioară
 Care nu voiau să moară.
 Mergi, dadă, ba mergem toți
 Și dăm o sută de zloți
 La domnul solgăbirău
 Să facă pe gândul tău
 O iarnă și doauă veri
 Și p'atâtea primăveri!
 Țigăniea animată
 Iute bănișorii cată
 Și mi-i dă la Dada'n mână
 Ca să-i aibă de-a 'ndămână
 Și cu el opt inși pornesc
 Și mergând se sfătuesc

Cum să zică, cum să facă,
 La solgăbirău să placă?
 Când acolo ajungeau
 Banii pe masă puneau,
 Eară Dada cuvântă:
 — Am venit, măria ta,
 Să faci și cu noi un bine,
 De-ai făcut cu oare cine,
 Că uite de frig perim
 Și de foame ne sleim;
 Iarna-i grea și-afurisită,
 N'avem nici lemne, nici pită;
 Alta-i vara, drăguța!
 Deci fii bun, Măria ta,
 Fă-ți și cu noi o pomană,
 Fă tot două veri și-o iarnă,
 Că cinstim și-om mai cinsti
 Câte zile vom trăi...
 — Atuncia solgăbirăul
 Nu mi-i apucă cu răul
 Cum făcea de altă dată,
 Ci cu vorba așezată
 Le grăește: face-voiu
 Chiar' după cum cereți voi.
 Uitați, vara ce trecu
 Știți că vară bună fû!
 — Bună, bună, domnule,
 Ajute-ți Vinerile!
 — Trece iarna — vine iară
 O vară cu-o primăvară
 De plătește-un cap de țeară,
 Și iată, precum voiți,
 Două veri bune trăiți
 Și-'ntre ele num'o earnă,
 Da-v'aș dracului pomană!
 — Să trăești, Măria ta,
 Să-ți trăiască și doamna
 Și copiii mari și mici,
 Că ți-e milă de calici!

Asociațiunea.

«Asociațiunea» e o tovărășie mare românească, care s'a întemeiat înainte de aceasta cu 55 de ani, de mitropoliții Șaguna din Sibiu și Șuluțu din Blaj, ca să răspândească învățătură în popor. Numele ei întreg e: «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român». Pe scurt îi zicem numai: «Asociațiunea».

Ce face «Asociațiunea»?

1. Tipărește cărți pe înțelesul tuturor, cum e și «Biblioteca populară a Asociațiunii».
2. Se îngrijește să trimită oameni cu carte la sate ca să țină poporului vorbiri, în care le dau tot felul de povești.
3. Dăruiește cărți pentru înființarea de biblioteci la sate și la orașe. Indeamnă pe preoți și învățători să țină prelegeri și să învețe pe cei neștiutori de carte a scrie și a ceti. Abece-darele le dă «Asociațiunea» în cinste. Prin anume trimiși ai ei, ajută la înființarea de bănci sătești și alte însoțiri pe seama poporului, cu scopul de înaintare în bunăstare. Pune la cale expoziții de vite, de poame, de lucruri de mână și altele. Ea susține cu mari jertfe și o școală civilă de fete cu internat și a întemeiat și un Muzeu, în care a adunat multe lucruri de însemnătate pentru noi Români.

«Asociațiunea» cuprinde pe toți Români

din țara noastră. Ca să poată răspândi învățatură la toți, a împărțit ținuturile locuite de Români în 87 despărțăminte, în frunte cu câte un director și câte un comitet. «Asociațiunea» e condusă de un comitet central, care se află în Sibiiu și stă în legătură cu comitetele despărțămintelor. Președintele «Asociațiunii» e: Andreiu Bârseanu, și vice-preșident: Dr. Vasilie Suciuc.

Din fondurile și fundațiunile întemeiate de cei cu dare de mână și date sub îngrijirea «Asociațiunii», ea împarte ajutoare și stipendii studenților și meseriașilor săraci și cu purtări bune.

«Asociațiunea» ar săvârși și alte lucrări bune și de folos, dacă ea ar fi sprijinită după vrednicie de toți fiii neamului nostru, cărturari și săteni deopotrivă.

Toți Românii din această țară să-și țină de datorință a intra în șirul membrilor »Asociațiunii»!

Membrii ajutători ai Asociațiunii plătesc o taxă de 2 cor. pe an. În schimbul acestor 2 cor. primesc 10 cărțițe și un calendar. *Membrii ordinari* plătesc o taxă de 10 cor. la an, și ceice, dau odată pentru totdeauna suma de 200 cor. sunt *membri pe viață*, iar ceice dau 400 cor. se numesc *membri fondatori*. Membrii ordinari, pe viață și fondatori primesc revista «Transilvania».

«Asociațiunea» se susține și săvârșește lucrările arătate, precum și altele, din taxele

dela membrii ei și din puținele dăruiri ce le mai primește dela cei binevoitori.

În anii 1915 și 1916, de când ține războiul, venitele Asociațiunii au scăzut aproape de tot. În acești doi ani, Asociațiunea a împărțit soldaților bolnavi și răniți, aflători prin orașele din Austro-Ungaria, mai multe zeci de mii de cărți.

Să nădăjduim însă, că în viitor, lucrurile se vor îndreptă spre mai bine și toți fiii neamului nostru vor înbrățișa «Asociațiunea» cu mai multă dragoste și bunăvoință.

Proverbe albaneze.

Cocoșul vecinului e totdeauna mai gras ca al tău.

Când săracul vrea să joace, de regulă se rupe coarda dela vioară.

Bărbatul are cruce'n cap, iar femeia pe necuratul în inimă.

Pe bou să-l legi de coarne și pe femeie de limbă.

Dracu te învață să furi, dar nu te ascunde, Ce încurcă o femeie, nu descurcă nici dracu.

Când se întâlnește popă cu popă, râd amândoi.

Măgarul poartă vin în spate, dar el bea apă.

Femeia nu e ca o cămașe, să o poți schimba după plac.

CUPRINSUL.

Partea calendaristică.
Afaceri cu poșta și telegraful.
Taxe și timbre.
Târgurile din Ungaria și Transilvania.

Invățătură și petrecere:

Pag.

Urare de Anul-nou	50
Colindă, de A. Bârseanu	51
Nașterea lui Isus	52
Colindă	56
Moș-Crăciun, de Aurelia Pop	57
Sentință	57
Creșterea rea a copiilor	58
Patriei mele, (poezie) de A. Bârseanu	61
Pentru ce trăim? de G. Maior	62
Credință	70
† Impăratul și Regele Francisc Iosif I.	72
La moartea Regelui, (poezie) de G. B.	73
Noua Păreche domnitoare	76
Trăiască Regele (poezie) de A. Bârseanu	78
Cum să începem Anul cel nou? de A. B.	79
Iarnă (poezie) de P. Ion	80
Omul frumos (poezie) de Andreiu Mureșanu	82
Regule de viață	83
Invățați meserii	86
Șapte feciori	90
Datoria omului învățat, de Virgil Onițiu	92
Versuri elegice, de A. Bârseanu	94
Cuvinte bătrânești, de Gr. Sima a lui Ioan	95
Femeia credincioasă	96
Cum să trăim? de med.-col. Dr. I. Popp	98
Cântec, de St. O. Iosif	99

	Pag.
Acasă (schiță) de I. A.	100
Între prieteni	110
De pe coasta Italiei (poezie)	111
Despre curățenie, de Iosif Stanca	112
Cătănești (poezie)....	116
Băiat de treabă	119
Insoțirile sau tovarășiile economice	120
Fata cea înțeleaptă, poveste de A. L. Morariu	127
Ce sunt banii?....	135
Roitul albinelor de R. Simu	136
Culesul și păstratul poamelor	138
Găcitură....	140
Din popor (poezie) de P. Medeșan	141
Despre beutură	143
Fraților, feritivă de beție	145
Două veri și-o iarnă....	147
Asociațiunea <small>BCU-Cluj / Central University Library Cluj</small>	148
Proverbe albaneze	150

Chipuri:

† Împăratul și Regele Francisc Iosif I.	71
Maj. Sa Împăratul și Regele Carol IV.	74
Maj. Sa Împărăteasa și Regina Zita	75
† Poetul Andreiu Mureșanu	81
† Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu	85
† Episcopul Dr. Vasile Hossu....	91
† Virgil Onițiu	93
† Dr. Ioan Popp	97
† Ioan Voicu	109
Colonel Dănilă Pop	113
Subcolonelul Victor Rusu	117
Abatele Metodiū Zavoral	125

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii, Sibiiu.

FILIALE: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,
Lugoj, Mediaș și Murăș-Oșorheiu.

AGENTURI: Iernut, Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Zorlențul-mare.

Capital societar K 6.000,000.—

Fonduri de rezervă și pensuni „ 2.350,000.—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Primește depunerile $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ | $\frac{0}{10}$ după termenul de abdicere, plă-
spre fructificare cu tînd însuși darea de interese.

Îngrijește încassări de cecuri și asig-
națiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot
===== felul de afaceri de bancă. =====

Orice informațiuni se dau gratis și prompt
atît de centrala din Sibiiu, cît și de filia-
===== lele și agenturile institutului. =====

DIRECȚIUNEA.

 RĂSPANDIȚI

BIBLIOTECA POPORALĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A ASOCIAȚIUNII.